

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde måndagen den 8 september 2008 kl. 16.00*§ 3 Interpellation om Aspuddens badhus tomt (nr 2008:20)*

Anförande nr 1

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

M a l t e S i g e m a l m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag har ställt den här frågan till borgarrådet med anledning av att det finns en diskussion om att lägga ned Aspuddens badhus eller inte. Framför allt är jag intresserad av att få veta om det redan i dagsläget finns intressenter som vill komma åt tomten för att bygga där något annat. Hela diskussionen om Aspuddens bad skulle vara körd redan från början om man inleder en diskussion med ett företag som bygger något nytt på fastigheten där badhuset nu är.

Det går många rykten om det, och det är många som är oroliga inför årsskiftet innan man får ett definitivt beslut om hur det ska bli med Aspuddens bad i framtiden.

Jag vet inte om det här är interpellationssvar nummer två från ansvarigt borgarråd. Jag har för mig att jag fick ett annat interpellationssvar innan sommaren. I det hänvisade man till borgarrådets firma när det gäller tomten och exploateringen möjligtvis av marken.

Jag tycker att det är värt att få ett ordentligt svar från borgarrådet om det finns intressenter som är intresserade av marken och om det finns intressenter som vill ta över och bygga något nytt där badhuset står i dag.

Anförande nr 3

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det är ett viktigt ärende därför att det handlar om underhållet av Aspuddens bad. Det är så att idrottsnämnden och idrottsförvaltningen äger badet och gör en bedömning av dess status. När man har kommit fram till att man inte ska upprusta det kommer det att tas hand om av exploateringskontoret. Det finns inga diskussioner på idrottsförvaltningen om ett övertagande av någon annan.

Det är så det går till inom staden. Vi lämnar över det helt enkelt, och det är svaret på den fråga som är ställd.

Anförande nr 4

M a l t e S i g e m a l m (s): Det har getts ett svar. Men det är fortfarande intressant att få veta – och där kommer jag in på nästa interpellation – om borgarrådet kan tänka sig att ändra ståndpunkt när det gäller Aspuddens bad och de bidrag som badet behöver för till exempel upprustningen av badhusets interiörer,

bättre reningsverk med mera. Då skulle man kanske inte behöva gå så långt som att lägga ned badet och framför allt att man inte river fastigheten.

Anförande nr 5

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag kan ge dig ett väldigt rakt svar på den frågan: Jag är inte beredd att ändra uppfattningen utifrån de uppgifter som jag har i dag. Jag delar den uppfattning som även ditt parti hade när vi fattade beslut i idrottsnämnden. Det är inte rimligt att pytsa in mer pengar till ett bad som har tagits över av en privat badförening och som är öppet för allmänheten om man är kvinna, om man är nudist eller ingår i en familj. Uppfyller man det kan man bada en timme i veckan där. Många av stadens invånare ingår inte i de grupperna. Det är alltså öppet väldigt lite för allmänheten.

Det finns oerhört många andra mer angelägna åtgärder för att vidta. Det här badet omhändertogs av en privat badförening som under många år inte skött det underhåll som man skulle göra. Man har också i tidningen i dag förklarat att man inte har de ekonomiska resurserna att sköta det yttre underhållet, vilket var grunden till att badföreningen fick ta hand om det här badet. Jag tycker att det är viktigt att det som vi använder av den stora idrottsbudgeten går till så många stockholmare som möjligt, inte till enskilda mindre verksamheter.

Däremot förstår jag att man känner sig ledsen över att badet som också har ett egenvärde har fått stå och falla. Den känslan delar jag, och jag kan känna mig ganska upprörd över att man har tillåtit det gå så här långt. Ett beslut borde ha fattats för länge sedan på det ena eller det andra sättet.

Anförande nr 6

M a r i a H a n n ä s (v): Interpellationerna om Aspuddens bad och Aspuddens badhus tomt i går lite grann in i varandra. Men jag tycker att det är väldigt tråkigt och bedrövlig att badet nu är uppsagt till slutet av året. Jag har själv följt utvecklingen och suttit i idrottsnämnden tidigare och besökt badet flera gånger.

Jag tycker inte att det stämmer att badet är i dåligt skick. Man gjorde väldigt mycket upprustningar inomhus som man har klarat av på ett mycket bra sätt. Det gäller det yttre underhållet. Det är så att föreningen skrev avtalet för väldigt länge sedan, och sedan har styrelser bytts ut, personer som har varit aktiva har bytts ut. Man påtalade redan under förra mandatperioden att badet var i dåligt skick. Då var kostnaderna ungefär 5 miljoner enligt idrottsförvaltningens expertis.

Jag tycker också att det är lite tråkigt att Madeleine Sjöstedt säger att det bara är få personer som badar där. Det stämmer inte riktigt enligt de uppgifter som jag har nu och som jag har fått tidigare. Det pågår i alla fall sjukgymnastik, vattengymnastik, babysim, både herr- och dambad, och framför allt är det hälsoinriktat. Det är möjligt att det kanske inte så nu, för jag är inte uppdaterad på det. Men en möjlighet i alla fall att ha det på det sättet finns.

Vänsterpartiet är väl det enda parti som i alla sammanhang har stridit för att badet verkligen ska få vara kvar och i alla beslut som har tagits under åren velat att det här

badet ska vara kvar. Vi behöver inte färre bad i Stockholm, vi behöver fler. Inte minst gäller detta unga flickor. Det finns en undersökning där unga flickor, framför allt invandrarflickor, talar om att det de önskar är att hitta sätt att motionera på. Ett av dem är att få simma på bra ställen.

Vänsterpartiet stöder interpellanten i frågan och tycker att det är väldigt tråkigt att Madeleine Sjöstedt inte vill ändra sig. Men det kommer ett val snart, och vi hoppas att vi ska hinna ändra på de här sakerna.

Anförande nr 7

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Angående öppettiderna grundar jag mig på det som finns på badhusets webbsida om när man kan besöka badet. Det har sett likadant ut så länge jag har följt frågan sedan i alla fall något år.

Maria Hannäs att det finns en möjlighet att ha mycket större öppethållande och att det finns möjlighet att ta emot flera människor. Nej, det är det inte. Det går inte att ha det här badet öppet mer, och det går inte att ta emot fler människor därför att reningsverket på det här badet inte längre uppfyller villkoren för att ta emot badande här. Detta måste få ett slut. Antingen måste man renovera hela badet, och då kostar det 8 miljoner kronor.

Jag har ansvaret för en investeringsbudget inom idrotten som är större än den någonsin tidigare har varit. Ändå känner jag att detta inte kan vara prioriterat. Vi har massor av insatser som behöver prioriteras – konstgräsplan, anläggningar för små barn. Det finns oändligt mycket saker som vi kan göra för barn och unga och som kommer många människor till del. Jag måste säga att en upprustning av Aspuddens badhus inte faller under det. Vi har andra bad i Stockholms stad som har tiotusentals besökare och som är i akut behov av upprustning. Det är för mig betydligt mer prioriterat än detta.

Jag var glad att notera att alla partier utom Vänsterpartiet delade den här uppfattningen i idrottsnämnden, och det tror jag att det beror på att vi alla har läst handlingarna. Det går att läsa alla de underlag som finns för det här ärendet. Då ser man att det finns belägg för att det är fullkomligt omöjligt att göra någonting åt det här badet utan att det kostar väldigt mycket pengar. Det tänker jag inte ta ansvar för.

Anförande nr 8

M a r i a H a n n ä s (v): Är det någon som läser handlingarna så är det jag. Just när det gäller det här ärendet har jag studerat den tekniska apparaturen på plats ganska noggrant. Att det har hänt några saker sedan jag var där är en sak. Det kan ha blivit försämringar. Men reningsanläggningen var just utbytt av föreningen själv när jag var där. Det kanske också du kan läsa i handlingarna om du tittar i vissa protokoll, och där finns mina reservationer med årtal för alla reparationer som är gjorda.

§ 5 Interpellation om Aspuddens badhus (nr 2008:23)

Anförande nr 9

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag hänvisar till utdelat svar.

Anförande nr 10

M a l t e S i g e m a l m (s): Den förra interpellationen handlade om tomten. Den här handlar om själva huset eller fastigheten, de investeringar som är gjorda.

Man kan säga att det inte finns så många små badanläggningar kvar i Stockholm, utan det är de stora som existerar. Aspuddens badhus har funnits sedan början av 1920-talet. Jag tycker att det också har ett kulturhistoriskt värde som långt överstiger den problematik som borgarrådet vill göra gällande om hur det ser ut.

Jag skulle vilja säga att det inte finns så många badanläggningar öppna för sådana som vill hålla på med vattenjympa och sjukgymnastik och för personer som håller på med babysim flera gånger i veckan. De överviktigas förening är där med olika vattenaktiviteter. Det finns en skola för handikappade barn i närheten i området. De är där därför att de barnen inte klarar av att till exempel nyttja en stor bassäng. Också muslimska kvinnor anlitar den här badanläggningen.

Man har öppet varje dag i stort sett. Personal finns i fastigheten från klockan 07.00 fram till ungefär 22.00. Man börjar med vattengymnastik klockan 08.30. Man har tre grupper på måndagar. Man börjar 08.15 på tisdagar med vattengymnastik med flera grupper och torsdagar 08.15 med olika aktiviteter.

Så kan man räkna upp aktiviteter dag för dag i badhuset. Om det är så att det är stora kostnader som man har haft har det gällt invändiga reparationer av fastigheten för att ha en bra anläggning. Problemet i dag är hur fastigheten ser ut, alltså själva fasaden. Man har gaseldning i stället för fjärrvärme. Man har ett reningsverk som skulle behöva bytas ut för att få det mer effektivt. Då skulle man kunna få in fler badande i det lilla badet.

Jag tycker att det är helt fel att borgarrådet inte skulle kunna ändra uppfattning och fundera om det ändå inte är en värdefull badanläggning för de personer som finns i området och göra de här investeringarna, kanske inte på ett eller två år men enligt en plan, för den infrastruktur som behövs. Med kanske en ny reningsanläggning och en anslutning till fjärrvärme får man ned driftskostnaderna på ett mycket effektivt sätt. De investeringarna skulle kunna göra att verksamheten och driften av anläggningen skulle bli mer effektiv och kostnadseffektiv.

Anförande nr 11

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Fullmäktigekollegor! Det finns ett kulturhistoriskt värde i Aspuddens badhus. Det är därför otroligt synd att det har fått gå så här långt. Det borde ha fattats ett beslut för ett tiotal år sedan om vad som ska göras med badhuset och vem som skulle driva det.

Det var uppe på idrottsnämndens agenda, och man fattade ett beslut och trodde att badföreningen kunde klara av driften av badhuset. Det har visat sig att det inte är så. Det handlar inte om lite puts som håller på att falla av, utan det finns en teknisk inventering som jag uppmanar till läsning av. Den är mycket intressant och är bilagd i idrottsnämndens ärende. Där står det att det vid flera tillfällen varit mycket höga halter av bakterier i vattnet. Det finns mycket stora risker för kemikalieolyckor och så vidare.

Jag är möjligen lite förvånad över att man inte inser allvaret i en så starkt kritisk granskning av badet. Detta tillsammans gör att det inte går att rättfärdiga inför stockholmarna att lägga ned 8 miljoner på en upprustning av detta bad, som har en mycket mindre målgrupp än alla våra andra bad har och där det också finns sjukgymnastik och vattenjympa. Vi har även små bassänger som har öppet för handikappade och som har lite varmare vatten.

Jag är övertygad om att Aspuddens badförening har gjort ett jättebra arbete. Tyvärr har man inte skött den del av åtagandet som var nödvändig och som var att se till att badet skulle kunna fortleva. Det är en orimlig prioritering att lägga ned stora pengar på detta i dag. Vi vet inte vem som ska ta hand om det i så fall. Det kan inte badföreningen själv, det har vi kunnat läsa i tidningen i dag. Det är tråkigt, men så är det tyvärr.

Anförande nr 12

M a l t e S i g e m a l m (s): De intäkter som badhusföreningen har haft för olika saker har täckt driften och en del av den verksamhet som funnits i fastigheten. Man har rustat upp, och man har gjort i ordning efter bästa förmåga. Det är fråga om driftskostnader mer eller mindre. Däremot investeringskostnader har varit ganska betungande, och dem har man inte klarat av på samma sätt. Där har det inte funnits de medel som behövs.

När det blev en förening var det så att det inte passade in i den kommunala organisationen. Då lät man den här föreningen ta över Aspuddens badhus. Så hade man ett avtal med kommunen att driva anläggningen. Kommer det inte medel för att klara av investeringar, eller är det till exempel så att fritidsförvaltningen inte varit där som enligt avtalet ska göra årliga besiktningar på olika sätt, kan det bli problem. Jag har inte sett en enda besiktning av fritidsförvaltningen under alla de här åren som jag har varit i kontakt med badhuset. Vid en besiktning skulle man ha kunnat se vilka saker som behöver göras och vilka medel som krävs för upprustning, framför allt när det gäller fastigheten utvändigt, och för investeringar för de saker som är hjärtat för hela verksamheten, nämligen investeringen för att dra in fjärrvärme för att få ned kostnaderna. Det är otroligt dyrt med den elvärme som är i dag. Man skulle också kunna göra investeringar i reningsverket.

Man kan säga att vissa dagar, söndagar, är det ingen verksamhet i badet därför att man kör igenom reningsverket och annat, städar och fixar i ordning. Men under veckodagarna är det full verksamhet i badet, det är olika grupper som utnyttjar badet. Antalet besökande i badet minskar inte utan ökar.

Jag tycker fortfarande att det är beklagligt att Stockholm som stad inte har råd med ett kulturhistoriskt bad. Det är ungefär som att säga att vi lägger ned Storkyrkobadet därför att de inte har några pengar. Det är samma sak, men det ligger i ett lite mer fashionabelt kvarter. Här ligger det ute i Aspudden som är en förort. Det känns lite grann som att Aspudden som är en förort inte får någon upprustning. Hade det varit Storkyrkobadet hade det säkert varit liv i luckan hos många kulturarbetare som hade uttalat sig i frågan.

Anförande nr 13

M a r i a H a n n ä s (v): Som jag sade tidigare när vi pratade om tomten går de här frågorna väldigt starkt in i varandra. Borgarrådet Sjöstedt sade att föreningen inte hade skött sig. Jag tycker tvärtom. Jag tycker att den här föreningen har jobbat väldigt bra, både personal och själva badhusföreningen, med att driva badet. Man har gjort ett jättejobb. Det är volontärer som har gjort stora insatser och ska ha en eloge för det.

Malte Sigemalm tog upp det kulturhistoriska värdet av badet. Tidigare har jag tagit upp det i idrottsnämnden. När det gäller Liljeholmsbadet, som ligger vid Hornstull, gjorde man en renovering och satsade pengar på det. Det var en kulturgärning. När det gäller Aspuddens bad borde man göra något liknande.

Malte tog också upp färskare siffror över användandet av badet. Jag tycker att det är tråkigt att hela tiden få höra att det inte används, när det faktiskt inte är så. Det är massor av människor som går där.

Inomhusmiljön har det varit lite problem med. Det här med bakterier och andra är sådant som dyker upp. Vi ska inte glömma Husbybadet som har haft väldigt problem, ett av våra nyaste bad. Man har varit tvungen att stänga Husbybadet vid ett flertal tillfällen på grund av inomhusmiljön och luftkvaliteten. Det är klart att det kan finnas problem som man måste komma till rätta med.

Sedan tror jag att vi behöver flera bad, inte färre. Vi behöver både stora och små bad. Jag tror att det är väldigt viktigt för våra barn och unga att ha möjlighet att välja mellan stora och små bad, jag tycker inte att summan är så fruktansvärt stor.

Madeleine Sjöstedt säger att det här skulle man ha gjort för länge sedan. Ja, men Folkpartiet var inte intresserat av en upprustning. Folkpartiet gick emot det redan tidigare, men de gjorde inte Moderaterna, utan de tyckte under förra mandatperioden att badet skulle vara kvar. Det är intressant.

Anförande nr 14

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag är övertygad om att badföreningen som har haft hand om Aspuddens badhus har gjort sitt bästa efter sin förmåga. Idrottsförvaltningen och badföreningen ingick ett avtal för många år sedan som innebar att badhusföreningen skulle sköta om badhuset och sköta allt som därtill hör. Problemet är att det inte har skett, och då ska kommunen gå in och sopa efter. Det kan man kanske göra om man hade mycket pengar eller trodde att man hade en lösning på lång sikt. Det är inte fallet.

Många gånger har jag tänkt som borgarråd att vi måste behandla föreningar likadant som vi behandlar personer. Personer som skriver på avtal och åtar sig men som inte uppfyller det sätter vi kronofogdemyndigheten på eller domstol eller vad som helst. Det kan inte vara så att man som grupp kan smita undan det ansvar som man har tagit på sig även om man gör ett jättebra jobb. Det funkar inte.

Sedan blir jag något förvånad. Jag måste tala med Socialdemokraterna, som tyckte att det var ett bra beslut, och Vänsterpartiet om skillnaden mellan allmänintresse och särintresse. Ni säger att det finns verksamhet hela tiden. Ja, men det gör det på Sturebadet också. Men jag är inte beredd att stödja det heller. Vad som är intressant är hur ofta det är öppet för allmänheten, hur ofta allmänheten har tillträde till detta badhus. Det är det vi bedömer de kommunala baden efter. Det är det som gäller. Allmänhetens tillgång till badet är det viktiga. Det är det jag är beredd att försvara. Det gör jag, och jag vågar faktiskt säga nej nu.

Anförande nr 15

M a l t e S i g e m a l m (s): Man kan också lämna en liten definition på allmänhet. De personer som till exempel deltar i vattenjympa är väl också allmänhet. De personer som kommer från De överviktigas förening är väl också allmänhet som badar i grupp. Tittar man på öppethållandetider kan man se att det finns goda möjligheter för allmänheten att bada flera timmar flera gånger i veckan.

Men det är inte den stora frågan handlar om. Den stora frågan handlar om att badhusföreningen har grejat det här med driften. Man har egen anställd personal, man har timanställd personal som klara verksamheten. Det man inte riktigt klarar av i dag är investeringar, och det är ganska stora investeringar det handlar om, för att badet ska kunna bli bättre och utnyttjas mer av bland annat allmänheten. Det är då man klipper till och säger: Badet ska inte längre existera.

Jag skrev ett öppet brev till borgarrådet i våras. Jag bjöd in borgarrådet till badhuset med en entrébiljett. Jag förväntade mig att du skulle skriva tillbaka och tacka för entrébiljetten och sade att det var kul, nu åker vi till Aspuddens bad och ser hur det ser ut. Men inbjudan står kvar. När som helst kan vi åka till Aspuddens bad, och jag visar runt hur det ser ut i badet och vilka faciliteter som finns. Man kan säga att utsidan ser ut på ett sätt men insidan är mycket fräscht och fint.

Ta chansen, Madeleine, kom till Aspudden och bada i badhuset. Sedan kanske du ändrar uppfattning.

Anförande nr 16

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Tack för den vänliga inbjudan och biljetten! Den har jag här framme. För mig som politiker känns det väldigt viktigt att man inte styrs av vad man själv gillar, vad jag själv tycker är bra, var mina barn går i skola eller vad de gör på sin fritid. Det är inte det som ska styra vad jag fattar för beslut, utan det måste vara något slags objektivitet med underlag från tjänstemän och från långt tillbaka i tiden när man fattar beslut. Det tycker jag är det viktigaste. Det är den enda rimliga ingången när man fattar beslut, inte vad jag gillar eller vad jag gör utan vad jag tror gynnar stockholmarna mest.

*§ 6 Interpellation om verksamheten i Skulpturens Hus (fest i stället för kultur)
(nr 2008:24)*

Anförande nr 17

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 18

M a l t e S i g e m a l m (s): Skulpturens Hus som ligger i Vinterviken mellan Aspudden och Gröndal är ett hus som invigdes i samband med kulturhuvudstadsåret. Där skulle man ha olika typer av konstnärlig verksamhet. Det fanns också en förening som drev konstnärlig verksamhet under väldigt många år. Sedan sålde man fastigheten, det fanns ett hyreskontrakt upprättat, och man skulle fortsätta att driva den konstnärliga verksamheten och utvidga restaurangverksamheten i Skulpturens Hus.

Det som har hänt under den senaste tiden är att det i dag inte finns någon konstnärlig verksamhet som försiggår i Skulpturens Hus. Möjligtvis har restaurangen expanderat till att omfatta hela fastigheten, och man bedriver en väldigt stor uthyrningsverksamhet för fester och annat. Hyran för den stora salen är ungefär 100 000 kronor i dag för en fest i Skulpturens Hus. De intentioner som har funnits för Skulpturens Hus är helt borta.

Min fråga till borgarrådet är framför allt: På vilket sätt kommer man från majoritetens sida, från borgarrådets sida, att försöka återupprätta den konstnärliga verksamhet som fanns i Skulpturens Hus?

Sedan är det fråga om hyran och hyreshöjningarna. Hyran höjdes väldigt kraftigt när kommunen tog över verksamheten i Skulpturens Hus. När fastigheten var i kommunens regi hade man en hyresnivå, men sedan man sålde det kom man upp i en helt annan hyresnivå. Det är klart att det blev svårt för dem som hade haft verksamheten i Skulpturens Hus att bedriva verksamhet. Det fick gå i konkurs.

Min önskan är naturligtvis att man på något sätt skulle kunna återupprätta den konstnärliga verksamhet som fanns i Skulpturens Hus, med tanke också på anknytningen till Nobelverksamhet. Man hade ett speciellt rum där man visade Nobels verksamhet och sådant, och man hade en mängd olika typer av vernissage.

Det som hände när man fick nya ägare till Skulpturens Hus var att man plockade med några väldigt namnkunniga personer inom konstnärlig utövning som haft konstgallerior någonstans på stan, men de var inte kvar på kontraktet speciellt länge. Min uppfattning är att man hade plockat ut personer på kontraktet för Skulpturens Hus för att ha ett alibi för att kunna säga att det fortfarande kommer att vara en konstnärlig verksamhet i fastigheten. Men dessa personer försvann ganska fort. Nu är det helt och hållet en restaurang med kommersiell uthyrning.

Vi pratar om att kommunen ska spara och vara försiktig med pengarna. Kommunen har lagt in väldigt mycket pengar i fastigheten i samband med renoveringen. Men

helt plötsligt några år senare under alliansens ledning säljer man ut fastigheten eller låter fastigheten övergå till en privat restauratör. Jag tycker att det här inte är att hushålla med kommunens pengar.

Anförande nr 19

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det var väldigt många saker i det där inlägget, varav en hel del inte riktigt stämmer. Staden äger Skulpturens Hus och har gjort så under en bra lång tid därför att vi ville ha in kultur i huset. Det visade sig att den förening som hyrde det begärde ett antal miljoner för att kunna vara kvar. Jag är övertygad om att om du pratar med din partikamrat Roger Mogert får du höra att det är så som jag beskriver här. Så trevlig är denna historia.

Jag tror att vi borde kunna enas i denna sal om att oavsett vem som hyr, Stockholms stad eller annan, ska man betala sin hyra. Jag tycker att det är oerhört grundläggande värde som jag slåss för. Alla människor ska betala sin hyra, punkt slut.

Däremot frågade du vad som sker för att vi ska kunna säkerställa kulturens fortlevnad i Skulpturens Hus. Fastighetskontoret har ett avtal med den som är, och jag vet att det pågår en dialog om att det är viktigt att kulturen finns i huset. Det finns en ökad medvetenhet. Hos den krögare som är där i dag vet jag finns ett engagemang som vi hoppas kan uppfyllas.

Den 17 oktober hoppas jag att du kan komma till Nobels nitroglycerinfabrik, för då äger ett stort evenemang rum som heter Unfolding Values och som är ett jättestort kulturprojekt som tar sin utgångspunkt i Skulpturens Hus. Det kanske kan vara en startpunkt för att få in kulturen betydligt mycket mer i nitroglycerinfabriken. Det hoppas vi i alla fall.

Det pågår som sagt ett arbete hela tiden. Vi är långt ifrån nöjda, men samtidigt är det här den hyresgäst vi i dag har. Det finns ingen anledning att tro att den personen inte har viljan att återupprätta kulturen i huset. Det tror och hoppas vi.

Anförande nr 20

A n n M a r i E n g e l (v): Det är en sorglig historia kring Skulpturens Hus. Jag lade också fram en interpellation om detta i november 2007. Då ställde jag den till fastighetsborgarrådet Ulla Hamilton, för det är så att ansvaret ligger ganska tungt på fastighetskontoret, som med osedvanlig snabbhet med detsamma efter valet sålde ut verksamheten eller erbjöd kontraktet till den här restauratören. Vi är många i kulturnämnden som vet att han under många år hade varit ute efter att överta de utställningslokaler som Skulpturens Hus drev.

Det sorgsamma resultatet är att staden gick in och köpte en fastighet för 11½ miljon för att garantera kulturverksamheten. Ett halvår senare säger man upp kulturverksamheten och överlåter kontraktet till en restauratör, som får just den hyresrabatt som Skulpturens Hus hade begärt. Det är intressant att de inte har betalat hyran. De betalade hyran ända fram till att staden tog över och kraftigt höjde hyran. Det var på gång en förhandlingslösning, men allt gick osedvanligt snabbt?

Frågan är om det över huvud taget är förenligt med avsikten. När man köpte huset stod det väldigt tydligt att det skulle vara kulturverksamhet i huset. I dag finns det ingen kulturverksamhet som har ett kontrakt, såvitt jag förstår. Först var det en och sedan annan. Men nu är det väl restauratören och Wintervikens konferens som driver hela verksamheten.

Det finns alla anledning till oro. Tyvärr finns det också anledning att betvivla att man på eget bevåg kommer att vilja återupprätta verksamheten eftersom hela avsikten för restauratören var att kunna bedriva konferens- och festvåningsverksamhet i den stora hallen.

Jag anser att ansvaret i första hand vilar på fastighetskontoret, som gav missvisande uppgifter till fastighetsnämnden om bakgrunden. Det vore intressant att få veta om kulturborgarrådet har för avsikt att ta tag i frågan. Jag tror att det finns många egendomligheter. Det är också så att staden inte ska betala subvention till en krogverksamhet. Ulla Hamilton menade att det handlade om en inkörningsrabatt på 500 000 kronor, men nu har verksamheten funnits i många år i huset.

Det finns alltså fortfarande många obesvarade frågor som vi gärna skulle vilja ha ett svar på.

Anförande nr 21

M a l t e S i g e m a l m (s): Ordförande, fullmäktige! När det gäller hyresrabatterna fick man en rabatt på ungefär 500 000 per år i det ögonblick man skiftade från Skulpturens Hus tidigare verksamhet till de nya krögarna, som har funnits i huset under väldigt många år. Jag tycker att det är väldigt underligt att man har fått den hyresrabatten. Varför fick till exempel Skulpturens Hus inte samma rabatt så att de hade kunnat fortsätta sin verksamhet? Varför gav man den här hyresrabatten till de privata?

Jag hittade en gammal interpellation som Madeleine Sjöstedt skrev om Skulpturens Hus den 23 maj 2005. Hon frågade då borgarrådet vilka åtgärder som borgarrådet skulle vidta för att rädda Skulpturens Hus från nedläggning. Vilka åtgärder vidtas för att rädda den i Sverige unika verksamheten vid Skulpturens Hus?

Sedan kommer man till makten när alliansen vinner. Då driver man frågan så långt att Skulpturens Hus försvinner och den privata krögaren blir kvar och tar över hela fastigheten och får en hyresrabatt. Jag tycker att man inte kan säga att man faktiskt har slagit vakt om skattebetalarnas pengar. Framför allt tycker jag att det är fel att säga att man har gett den här hyresrabatten för att få verksamheterna att komma i gång i en befintlig verksamhet.

Anförande nr 22

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Kära fullmäktigeledamöter! Det är mycket som ligger i luften, och det här var för några år sedan. Det är inte lätt att komma ihåg sådant som hände för många år sedan, och det där kan man ju förstå. Men Roger Mogert och jag som var djupt inblandade i detta tror jag kommer ihåg ungefär hur det var. Jag är beredd att förlåta er som pratar om hyresrabatter och hur det var och

inte var eftersom ni inte riktigt kommer ihåg. Mycket av det som nu sägs är helt felaktigt.

Jag är inte nöjd med att verksamheten ser ut som den gör i Skulpturens Hus i dag. Det kunde ha skötts mycket bättre. Men vi ska komma ihåg att den restauratör som fanns från tidernas begynnelse nu har ersatts av en helt annan som har betydligt högre ambitioner – det är bedömningen.

Man ska också komma ihåg att den verksamhet som fanns i Skulpturens Hus vid den tid då staden köpte huset faktiskt inte kunde betala sina hyror över huvud taget, och det fanns ingen möjlighet för oss från staden att gå in. Jag kom mycket sent in i processen om skulderna, hyrorna hade ställts in för länge sedan. Jag tror att detta var ett gemensamt bekymmer för oss alla.

Det finns mycket att göra för Skulpturens Hus, det skulle kunna vara mycket mer kultur i huset. Det hoppas vi att det ska bli, och det fortsätter vi att verka för. Kulturförvaltningen har detta uppdrag. Jag vet också att Ulla Hamilton har gett fastighetskontoret samma uppdrag att verka för detta. Men det är inget som man kan kommenderar fram, utan detta måste komma underifrån och stimuleras när så sker.

Anförande nr 23

A n n M a r i E n g e l (v): Det är tråkigt att du väljer att ifrågasätta vår historieskrivning i stället för att ta upp frågan med din kollega i fastighetsnämnden. I sitt svar på en interpellation från mig säger hon själv att för 2007 fick hyresgästen en inkörningsrabatt på 500 000 kronor för att komma i gång. Det var det som vi sade. Du säger att vi pratar felaktigt om hyresrabatter, men så var det. Titta bara på kontraktet. När staden köpte det här var vi alla glada i kulturnämnden att man hade bytt hyresvärd då man inte längre gav prioritet åt Skulpturens Hus. Så gick staden in och köpte det för att säkra kulturverksamheten.

När man frågar fastighetsborgarrådet hur det var svarar hon att jag insinuerar att det inte fanns ett ändamål för fastighetsköpet. Det är inte korrekt, för det var ett tydligt ändamål. Det fanns ingen anledning i världen för staden att köpa ett hus som en restauratör skulle ta över. Sedan har det varit olika kontrakt iblandade. Först var det två, sedan var det ett och sedan detsamma.

Du måste väl också konstatera att det här sköttes otroligt snabbt och ogenomtänkt från fastighetskontoret, och det är dåligt använda skattepengar att lägga ned 1,5 miljoner för att köpa ett hus för att det ska användas för kulturverksamhet men som i själva verket används bara för krogverksamhet.

*§ 9 Frågestund**Fråga nr 1. Föreningsdriven samlingslokal Kristinehavs malmgård*

Anförande nr 24

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Jag skulle vilja ställa en fråga till kulturborgarrådet. Det är en fråga som jag faktiskt har fått återkomma till varannan mandatperiod. Den handlar om den föreningsdrivna kulturgården Kristinehavs malmgård. Den drivs av en medborgarhusförening som har ungefär 38 medlemmar. Det är politiska partier, dans, musik, litteratur, AA, NA och allt möjligt sådant. De som är med i föreningen betalar en viss hyra per timme för att vara i lokalerna. Lokalerna är flitigt besökta av föreningens medlemmar och AA och NA, där staden betalar en symbolisk summa per timme i hyra. Det är den enda timsomma jag känner till – 50 kronor i timmen för AA och NA. Det har också varit många bröllopfester, 50-årskalas och andra privata fester där. Det är de som har gett intäkterna till föreningen så att den i sin tur ska kunna betala hyran till Stadsholmen, som ju äger fastigheten.

Jag skulle vilja fråga om borgarrådet är beredd att överväga och ta ställning till ett stöd till medborgarhusföreningen så att man kan bevara Kristinehavs malmgård som en allmän samlingslokal.

Anförande nr 25

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Vi stöder samlingslokalerna i Stockholms stad, och det ska vi fortsätta att göra. Att det var ett mycket svårt läge för Kristinehavs Malmgård fick jag reda på precis innan vi påbörjade frågestunden. Det enda jag kan säga nu är att jag naturligtvis ska hålla mig underrättad om vad som sker, vad som möjligen kan göras och så vidare. De som i första hand måste agera är dels föreningarna själva, dels kulturförvaltningen. Jag ska titta på ärendet och se vad som kan göras.

Anförande nr 26

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Jag tackar så mycket för det svaret. Det är ett viktigt svar eftersom medborgarhusföreningen hotas av konkurs då den inte kan betala hyran till Stadsholmen, särskilt inte med tanke på den hyreshöjning som Stadsholmen har aviserat.

Jag tror att det är viktigt att vi ser till att det finns samlingslokaler. Just Kristinehavs malmgård är värdefull eftersom den används så mycket. Men när man inte har råd så har man inte råd. Jag tackar för svaret och hoppas att det kan bli ett gott resultat av detta ganska snart, för annars måste föreningen begäras i konkurs och då är det för sent.

Anförande nr 27

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det är sant att flera av samlingslokalerna i Stockholms stad är väldigt betydelsefulla. Därför har vi ett ganska kraftfullt stöd till dem.

Däremot vill jag säga något som jag har bestämt mig för att betona varje gång en sådan här fråga kommer upp, nämligen att det är viktigt både för föreningar och alla andra att betala och stå för sina räkningar. Man kan inte komma till Stadshuset och bara begära att vi ska fylla på. Om det har hänt något alldeles särskilt får vi naturligtvis se efter vad som har hänt, men principen måste vara – så länge jag har något att säga till om – att vi ska behandla föreningar, idrottsföreningar och vilka andra föreningar som helst, företag och alla andra precis som vi behandlar privatpersoner. Jag tycker att det är en väldigt viktig princip.

Jag ville bara säga detta som ett *statement* för hur jag ser på hela den här frågan, men vi ska naturligtvis se vad som har hänt och om det finns något som kan göras för att bättra upp situationen.

Anförande nr 28

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Tack, Madeleine, för det svaret! Det är klart att man ska betala sin hyra. Jag tycker att kulturförvaltningen borde ha möjlighet att stå för det bidrag som man en gång har gett. Vi har fått en bok utdelad till oss i dag. Om man slår upp sidan 53 ser man att det står om bidrag som ges till allmänna samlingslokaler. 2006 var det 32,2 miljoner. 2007 var det 29,9 miljoner. 2008 var det 27,5 miljoner. Det kan ju också ha en inverkan på att allmänna samlingslokaler faktiskt inte klarar att betala sin hyra.

Anförande nr 29

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Vi ska inte ha någon längre polemik om det här, men jag kan faktiskt inte låta bli. Nu hamnade vi precis i detta som jag försökte säga nej till – det vill säga det här med att budgeten är för liten och att man får förstå att de behöver mer pengar. Nej, så är det inte! Precis samma gäller sak för privatpersoner som för föreningar. Man har de pengar man har, och man får anpassa munnen efter matsäcken.

Däremot lovar jag att vi ska se efter om det finns några felaktigheter eller om vi kan göra något speciellt. Men jag vill vända mig mot synen på att man inte har fått tillräckligt med pengar av sin arbetsgivare, av kommunen eller av någon annan och att man därför kan göra hur man vill. Så är det inte, och så ska det inte vara vare sig för personer eller för föreningar.

Fråga nr 2. Socialbidrag

Anförande nr 30

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! När en 46-årig kvinna i söderförort, socialbidragstagare, vaknade på morgonen den 1 juli var hon inte medveten om att busstrejken hade brutit ut under natten. Hon planerade att åka från

sin bostad i Högdalen till jobbtorget i Farsta centrum som vanligt. Det är en resa som brukar ta 15 minuter. Men i stället för att som brukligt ta 165:an fick hon åka tunnelbana till Globen, Tvärbanan till Årstaberget, pendeltåg till Farsta strand och sedan gå en kvart för att komma till jobbtorget. Det var en resa på en och en halv timme.

Kvinnan förstod efter halva resan att hon inte skulle komma fram i tid. Hon återvände hem och kontaktade jobbtorget. Kvinnan uppfattade det inte som att hon skulle bli av med något stöd. Hon skrev också ett kort till sin handläggare på socialkontoret och förklarade omständigheterna. Hon ansträngde sig verkligen.

Men när handläggaren sedan ringde till kvinnan framkom det att hon skulle förlora sitt försörjningsstöd för en hel månad. Hon fick en chock. Hur skulle hon få ihop till mat och hyra? Är detta god socialpolitik, Sten Nordin?

Anförande nr 31

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Tack, Eivor Karlsson, för frågan! Det är jättesvårt – för att inte säga omöjligt – för mig att stå här i fullmäktige och besvara en fråga om ett enskilt fall. Men så som det här beskrivs förefaller det som en orimlig konsekvens.

Anförande nr 32

E i v o r K a r l s s o n (mp): Självfallet ska det finnas regler. Men detta förefaller inhumant och kontraproduktivt. Denna kvinna riskerar nu att falla igenom det sista grovmaskiga skyddsnätet, socialbidrag, och hamna under det nätet nere på botten. Därifrån är det svårt att komma upp. Om den här kvinnan inte kan betala hyran riskerar hon att bli vräkt. Om man har blivit vräkt och är socialbidragstagare har man kanske små chanser till ett riktigt jobb. Då är det svårt, nästintill omöjligt, att få en egen bostad. Detta är utanförskapet personifierat. Biträdande enhetschef på socialförvaltningen sade: Det är ganska hårt, men så här ser det ut.

Anförande nr 33

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Om jag uttalar mig generellt om den politik som vi bedriver handlar det om att människor ska komma tillbaka i arbete från bidragsberoendet. Det har vi gjort mycket framgångsrikt. Det finns anledning att påminna om detta. Vi hade i den senaste redovisningen av socialbidragen den lägsta socialbidragskostnaden på nästan 25 år, tror jag att det var.

Förutom att detta är bra för staden är det framför allt bra för människorna. Det är mycket bättre att få komma i jobb, och det är det människor vill – komma i egen försörjning. Här jobbar vi på olika sätt, bland annat med jobbtorgen. De förbättrar sina resultat i varje mätning som har gjorts. Generellt sett i staden är det alltså ingen hård politik vi bedriver, utan precis tvärtom. Det är en politik för att människor ska få hjälp och chans till ett jobb.

Det är som sagt svårt att uttala sig om och kommentera enskilda fall här i fullmäktige utan att ha hela underlaget.

Anförande nr 34

E i v o r K a r l s s o n (mp): Det är riktigt att så många som möjligt ska komma i jobb. Men det är klart att det inte förbättrar den här drabbade kvinnans situation. Hon säger att det räcker med att man kommer tio minuter för sent för att få indraget stöd. Hon säger också att hon har skött sina jobb, passat tider och inte missat något möte tidigare. Av handläggaren fick kvinnan veta att reglerna inte går att ändra på.

Jag tror att det skulle behövas en granskning av hur många som blir avstängda från socialbidrag och på vilka grunder. Det bör framgå av deras akter. Det kan finnas ett stort mörkertal. Den 46-åriga kvinnan har försökt låna pengar till hyran. Om hon inte lyckas riskerar hon att bli bostadslös. Vad kostar det i så fall Stockholms stad? Vilket merarbete blir det inte för redan stressade socialsekreterare att ordna tak över huvudet för henne? Regler behövs, men de måste tillämpas med känsla.

Anförande nr 35

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag är den förste att tycka att regler alltid ska tillämpas med förnuft. Men det är viktigt att vi har regler för den här verksamheten. Jag tror att man måste ha en tydlighet för vad som gäller; alla tjänar på det. Det handlar om att vara på plats, i tid och andra sådana saker. Men om det finns speciella omständigheter har jag svårt att se och tro att man inte kan se till dessa.

Generellt sett bedrivs den här verksamheten för människornas skull. De som är bidragsberoende ska kunna få jobb; det är syftet. Syftet är inte att vara sträng mot någon enskild person.

Fråga nr 3. Vintertullen

Anförande nr 36

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Det här handlar om ekonomi, så jag vill ställa min fråga till borgarrådet Nordin. Med anledning av de nya upphandlingsregler som har antagits i staden vad gäller äldreomsorg, där kvalitet ska råda, är det mycket anmärkningsvärt att man strax före beslutet om de nya reglerna genomdriver en upphandling på Södermalm av Vintertullen där ekonomin får styra.

Man kan läsa i tidningen om den satsning som alliansen gör på en värdigare äldrevård. Det klingar falskt. De brister som har framkommit är inte förenliga med god omvårdnad, utan det är brister som i vissa fall är nära gränsen till misär. Det är mycket märkligt att man från en dag till en annan anslår en ton om vad som är viktigast – ekonomi eller omvårdnad. Man har tagit fram nya riktlinjer för upphandling. Det är en process som inte kan ha varit okänd för den styrande majoriteten i Södermalms stadsdelsnämnd.

Jag undrar därför: Hur tänker finansborgarrådet säkerställa att äldre i omsorgsboenden med avtal som bygger på ekonomisk upphandling ska få samma omsorg som dem som bor hos dem som nu ingår avtal enligt kvalitetskriterier? Och vore det inte

bättre att avtalet med Attendo Care sägs upp, och verksamheten i stället bedrivs i egen regi?

Anförande nr 37

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag tror väl i och för sig att det är äldreborgarrådet som borde ha besvarat frågan, men jag gör det gärna när jag nu ändå står här.

Vad vi ser till när det gäller upphandling är, som det alltid har varit i staden, att det handlar om ekonomi och om kvalitet. När det gäller Vintertullen har stadsdelsnämnden haft ett särskilt sammanträde och ställt en rad krav på verksamheten där. Man har sammanställt en åtgärdslista. Det visar just att det handlar om innehållet och kvaliteten i verksamheten. Det gäller hela vår policy för upphandling inom alla verksamheter, men det är särskilt viktigt inom ett område som äldreomsorgen.

Anförande nr 38

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Samtidigt vet vi att i en upphandling som väl har skett kan man inte gå in med andra ekonomiska tillägg. Det är påvisat nu att pengarna inte räcker till att ha den personalstab som krävs för att ge en god omvårdnad. Vi vet att om man drar ned så pass mycket på personalen som man har gjort här för att kunna klara ekonomin kan man naturligtvis inte sköta verksamheten.

Anförande nr 39

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag tror att vi nu ska avvakta vad som händer med de krav som stadsdelsnämnden har ställt på verksamheten på Vintertullen. Man ska gå igenom och uppfylla de kraven. Därefter kan vi utvärdera hur verksamheten bedrivs. Jag tror att Margareta Johansson drar lite för snabba slutsatser här när hon säger att den nya entreprenören inte kan bedriva verksamheten. Jag vill nog avvakta och se att man uppfyller den plan som stadsdelsnämnden har fattat beslut om.

Anförande nr 40

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Attendo Care är ju inte något nytt bolag. De har erfarenhet av detta. När man har fått ett påpekande av länsstyrelsen är det normala att man åtgärdar det direkt. Men här har man inte gjort det, utan det har till och med blivit sämre under den period som har gått. Det visar att det trots allt är ekonomin som styr i hög grad. Detta är ett företag som både ska sköta verksamheten och som samtidigt har ett vinstkrav på sig. Pengarna räcker inte.

Jag hoppas verkligen att den genomgång som nu har gjorts i stadsdelen leder till ett bra resultat. Vi kommer att följa detta mycket, mycket noga.

Anförande nr 41

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Det gäller för alla våra verksamheter att vi har en rad kvalitetskrav från stadens sida. Naturligtvis har också en entreprenör som sluter avtal med oss lovat att uppfylla de kvalitetskraven. Det är en oerhört viktig del i avtalet.

Stadsdelsnämnden har fattat beslut om en åtgärdslista. Vi har en egen inspektion av äldreomsorgen tillsammans med den som de statliga myndigheterna har. Vi kommer självfallet att i första hand värna kvalitetsaspekterna.

Fråga nr 4. Underskott hos enheten för hemlösa

Anförande nr 42

A b d o G o r i y a (s): Enheten för hemlösa har under lång tid haft ett stort budgetunderskott. I den senaste månadsrapporten pekade det på ett underskott på cirka 18 miljoner kronor, vilket motsvarar 10 procent av den totala budget som enheten har.

Detta har skapat, och kommer att skapa, stora problem både för de hemlösa och för personalen. Arbetsbördan för personalen har ökat kraftigt. Konsekvensen blir att stödet och servicen till de hemlösa kommer att försämrats.

Jag undrar om finansborgarrådet har för avsikt att tillskjuta medel till enheten så att den på ett seriöst sätt kan bemöta de behov som de hemlösa har.

Anförande nr 43

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Tack för frågan, Abdo Goriya! Det underskott som Abdo Goriya beskriver ligger mycket riktigt på någonstans runt 17–18 miljoner i nuläget. Bakgrunden är att man har bedrivit en mer uppsökande verksamhet från socialtjänstens sida när det gäller de hemlösa. Det är alltså en aktivitet för att försöka ge fler personer hjälp och stöd för att komma ur den svåra situation som de befinner sig i.

Jag tror att Abdo Goriya är väl medveten om att när vi gör de årliga studierna av hemlösheten och den hjälp de hemlösa får kommer beskedet tillbaka att man till exempel har ökat kvaliteten i olika hjälpinsatser, bland annat boenden. Detta kostar mer pengar.

Vad vi nu gör, fru ordförande, är att vi utreder det här noga. Socialtjänstförvaltningen får utreda underskottet noggrant. Vi har självfallet inte för avsikt att detta ska drabba de hemlösa. Det är just en verksamhet för att göra det bättre för hemlösa som har skapat den här situationen. Vi kommer särskilt att studera underskottet och bakgrunden till det.

Anförande nr 44

A b d o G o r i y a (s): Det är helt riktigt, Sten Nordin, att uppsökarverksamheten har förbättrats. Det går absolut inte att förneka det. Men man kan inte göra A och låta bli att göra B. Ni måste ha varit väl medvetna om att antalet hemlösa kommer att öka när man bedriver uppsökande verksamhet. Men enheten för hemlösa har inte varit tillräckligt väl utrustad för att kunna bemöta de nya problem som har uppstått.

Anförande nr 45

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Det är jättebra att Abdo Goriya är engagerad i socialtjänstförvaltningens och socialtjänstnämndens budget och att alla partier är beredda att ta ett ansvar för budgeten. Det välkomnas verkligen. Men jag tycker ändå också att det borde glädja Abdo Goriya och Socialdemokraterna att vi har haft den här ökade aktiviteten och den ökade uppsökarverksamheten. Det har också kunnat konstateras en förbättrad kvalitet i flera av de åtgärder som har satts in.

Det har nu uppstått ett underskott i enheten på 17–18 miljoner. Det är naturligtvis inte bra. Men det är å andra sidan inget unikt i stadens verksamheter att det nu och då på grund av förändrad verksamhet, förändrad inriktning och annat under året uppstår underskott. Då får vi jobba med det inom ramen för den nämnden och den förvaltningens budget. Jag tror inte att det är något finansborgarråd, oavsett politisk färg, som så här direkt kommer med tilläggsanslag därför att man har ett underskott i en enhet. Man avvaktar i stället och ser vad man kan göra inom hela verksamheten. Men det är som sagt viktigt att komma ihåg att bakgrunden till detta är en ökad ambition.

Anförande nr 46

A b d o G o r i y a (s): Sten Nordin! Först och främst är detta absolut inte något nytt. Majoriteten i socialtjänstnämnden har haft vetskap om budgetunderskottet redan under tertialrapport 1 och även under förra året. Ingenting har gjorts. Det enda man har gjort i dag är att anställa en konsult för att gå igenom problemen.

Min fråga återstår. Det är ett stort budgetunderskott – 10 procent av enhetens totala budget. Har man för avsikt från majoriteten att tillskjuta medel så att enheten kan arbeta på ett seriöst sätt och motverka de problem som existerar i dag?

Anförande nr 47

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Det är precis det som har gjorts; socialborgarrådet och majoriteten i socialtjänstnämnden har efter tertialrapport 1 när man fick besked om underskottet satt in åtgärder. Abdo Goriya säger att man ”bara” har tillsatt en konsult. Men det handlar just om att låta en oberoende granskare noggrant ta reda på vad bakgrunden till detta är. Det kan vara första steget till att sedan åtgärda underskottet, som vi uppenbarligen är överens om är olyckligt.

För egen del avvaktar jag nog nästa tertialrapport innan jag har några synpunkter på om socialförvaltningen klarar sin budget eller inte.

Fråga nr 5. Mat och miljö

Anförande nr 48

R e b w a r H a s s a n (mp): Jag skulle vilja ställa en fråga till miljöborgarrådet Ulla Hamilton. Den rör mat och miljö.

Det står i Svenska Dagbladet att varje svensk slänger 100 kilo ätlig mat i soporna varje år. Det finns en rapport som har kommit från ett forskningsinstitut. Den visar att 27 procent av den mat vi bär hem slängs i soporna. När man har räknat bort oätliga sopor som ben och skal slänger vi 900 000 ton mat av god kvalitet. Produktionen av dessa sopor alstrar 1 800 000 ton koldioxid per år. Det är ungefär lika mycket som utsläppen från 700 000 bilar.

Årets vattenpristagare är innovatören som står bakom Virtual Water, professor Tony Allan. Det handlar om livsmedelsproduktion och hur mycket vatten som går åt till den. Det krävs till exempel 2 400 liter vatten för att producera en hamburgare, och vi slänger så mycket mat.

Jag vill fråga borgarrådet vad hon kan göra för att minska soporna i Stockholms stad.

Anförande nr 49

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Ett miljöborgarråd har stor makt, men makten över vad den enskilde stockholmaren slänger i sina sopor har jag faktiskt inte. Jag tycker att det här är ett typexempel på att man själv måste ta ansvar för hur man agerar. Varje stockholmare har själv ett ansvar för hur mycket man handlar och hur man agerar över huvud taget. I det fall som Rebwar Hassan nu beskriver handlar det naturligtvis om att göra en bra bedömning av hur mycket mat man köper in, hur mycket mat man tillagar, hur mycket mat man äter och hur mycket mat man slänger. Jag kan inte se det som en uppgift över huvud taget för ett miljöborgarråd att ha några synpunkter på detta annat än att vara allmänt tydlig. Det är varje enskild persons ansvar att ta ansvar för miljön.

Det som nu har framkommit i sammanhanget och som var aktuellt i samband med vattenveckan är just att det spelar roll hur man agerar. Därför tycker jag att varje stockholmare bör beakta detta i sitt sätt att leva och vara.

Anförande nr 50

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande! Tack för svaret! Men jag har lärt mig att vatten och mat handlar om politik. Det verkar som om miljöborgarrådet nekar att ta ansvar för miljöfrågorna. När vi hade makten i Stockholms stad under förra mandatperioden hade vi konsumentförvaltningen och konsumentrådgivare som jobbade med mat och miljö i varje stadsdel. Vi prioriterade de här frågorna.

Men det verkar som om miljöborgarrådet vill att marknaden styr i stället. Vad har vi för svar i Stockholms stad?

Anförande nr 51

Borgarrådet H a m i l t o n (m): I så fall verkar ni inte ha lyckats speciellt väl. Folk slänger ju fortfarande trots att ni har haft de här rådgivningsverksamheterna. Det är inte det som det handlar om, kära Rebwar. Det handlar faktiskt om att var och en måste ta sitt ansvar. Så som jag har tolkat den verksamhet ni hade under förra mandatperioden handlade den snarare om att rådgiva om vad som är bra för hälsan för de enskilda personerna.

Jag tycker att det verkar lite krystat om du försöker framställa det som att vi inte har någon politik bara därför att jag inte vill gå in och bedöma om enskilda stockholmare lever på ett bra sätt, hur mycket mat de slänger och hur mycket mat de köper. Du kommer aldrig att få mig att säga att det är en uppgift för mig som miljöborgarråd.

Det tog också upp en annan sak. Hur mycket vatten man använder när man tillverkar till exempel hamburgare är inte heller något som vi kan besluta över här i kommunfullmäktige. Vi kan fastställa taxan, men vi har ingen sådan hamburgertillverkning här i Stockholm. Här handlar det i stället om att se till att människor tar ansvar och hushållar med resurser på bästa möjliga sätt. Det är vars och ens ansvar. Det är inte jag som miljöborgarråd som ska komma och peka på folk. Det är inte du som vice ordförande i Stockholm Vatten som ska komma och peka på folk. Det här måste människor själva ta ansvar för.

Anförande nr 52

R e b w a r H a s s a n (mp): Det är klart att Ulla Hamilton inte styr över hela Sverige. I Sverige jobbar vi sedan 70-talet med att minska avfallet genom bidrag och lagstiftning. Det är politikernas ansvar att jobba med den här frågan.

Vad gäller konsumentförvaltningen hade vi i Stockholms stad under förra mandatperioden många utställningar och seminarier och mycket information om mat, miljö och hälsa samtidigt. Mat handlar inte bara om hälsa; det handlar om miljön också. Därför tycker jag att du borde läsa på lite grann om hur viktigt det är med mat, vatten, miljö och hälsa. Alltihop hänger ihop. Du måste ta ett helhetsgrepp om matfrågan och avfallet.

Anförande nr 53

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Bäste Rebwar Hassan! Jag vet att saker och ting hänger ihop. Den stora skillnaden mellan dig och mig är att du vill gå in och styra i människors vardagsliv, peka finger åt dem och säga vad de ska göra och inte ska göra. Jag tycker inte att det är en politikers uppgift. Jag tror mycket på den vetenskapliga debatt som pågår just nu och den diskussion som pågår rent allmänt i medierna. Men du kommer aldrig att få mig att gå till stockholmarna och säga: Du får inte slänga din mat, och du ska köpa lika mycket som du konsumerar! Det kommer du aldrig någonsin att få mig att säga, för jag tycker inte att det är min uppgift.

Fråga nr 6. Undersökning, narkotika och stadens insatser

Anförande nr 54

K a r i n R å g s j ö (v): Fru ordförande! Jag står här med två papper från den senaste drogundersökningen 2008. Det är ingen rolig läsning. Jag kan läsa upp svaren på frågorna. Andelen elever som uppger att hälften eller fler av kamraterna använder narkotika är i Farsta 17 procent. 8 procent av tjejerna säger samma sak. En annan fråga handlar om andelen elever som har varit i kontakt med någon hjälpinsats på grund av att de har använt narkotika eller andra droger under det senaste halvåret. I Farsta är det noll i enkäten – lite konstigt, kan man tycka!

Vad jag vill veta, Sten, är hur ni tänker göra i den borgerliga majoriteten för att siffran i Farsta för hjälpinsatser ska öka. Det finns också fler stadsdelar som har siffran noll för detta. Vad ska ni göra för att man från socialtjänstens sida ska ha koll på läget och kunna erbjuda hjälpinsatser? Det här handlar alltså om elever som går i årskurs 2.

Anförande nr 55

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Tack, Karin Rågsjö, för frågan! Det är roligt för en gammal socialpolitiker att få ge sig in i de här frågorna även om själva frågeställningen ju är väldigt allvarlig och tråkig. Vi tog nog alla med bekymmer emot den här senaste undersökningen. Den visade också på en viss ökad användning av droger, inte minst bland unga flickor.

När det gäller hjälpinsatser kommer vi att belysa den frågan särskilt när vi lägger budget för 2009 och när socialtjänstnämnden gör sitt verksamhetsprogram. Det är klart att inte heller vi tycker att det är okej att ungdomar som har problem upplever att de inte får hjälp från staden. Jag tror i och för sig att det är många ungdomar som får hjälp ute i stadsdelarna. Det finns insatser. Men det kan också variera i kvaliteten, och så vill vi inte ha det. Självfallet måste vi över staden ha en kvalitetssäkring för att ungdomar får hjälp. Det är här vi måste sätta in insatserna för att inte få fler människor som drabbas av livslångt missbruk.

Anförande nr 56

K a r i n R å g s j ö (v): Farsta är tyvärr inte den enda stadsdelen, utan det finns fler av den kalibern. På exempelvis Kungsholmen säger 14 procent av killarna i andra årskursen att hälften av deras kompisar använder narkotika. Också där är det noll procent av de ungdomar som har svarat på enkäten, alltså de som går i årskurs 2, som har fått hjälp.

Det är klart att jag undrar om det inte är svårt att med en krympande socialbudget få till ett arbete på topp för de här grupperna ute i stadsdelarna. Tror du inte det, Sten?

Anförande nr 57

Borgarrådet N o r d i n (m): Vi får återkomma till hur socialbudgeten ser ut framöver. Men likväl är detta prioriterade frågor. Oavsett vilka ramar man har 2008

jämfört med 2007 vet ju alla att dessa frågor är de mest prioriterade när det gäller ungdomars problem med missbruk och risk för att hamna i missbruk. Det är också därför vi har den typ av återkommande drogvaneundersökningar bland ungdomar som vi har i nionde klass och andra året i gymnasiet – om jag nu minns rätt är det då. Det är nämligen viktigt att vi får tillbaka rapporter om hur läget ser ut så att vi kan göra återkopplingar för stadens arbete.

Det är klart att vi nu kommer att belysa hur det ser ut i de stadsdelar som det nu står noll på. De måste också få chansen att svara på vad de gör och om de delar uppfattningen i enkätsvaren eller om de kan påvisa att det faktiskt finns insatser. Det måste vi också återkomma till innan vi slutgiltigt kan göra en utvärdering av nuläget.

Anförande nr 58

K a r i n R å g s j ö (v): Sten! Jag blev ganska chockad av den här bilden. Antalet ungdomar som uppger att de får hjälpinsatser är i Bromma och på Kungsholmen noll. Det är samma sak i Skarpnäck, Farsta och Älvsjö. Det är alltså ingen liten del av Stockholm. Det här är något slags tendens. Dels kan man se att missbruket ökar, dels ser man att hjälpinsatserna minskar. Någoting säger mig att det har blivit ett tredebrott i det sociala arbetet.

Anförande nr 59

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Det är alldeles klart, och jag tror att det har klargjorts från majoritetens sida, att frågor om ungas missbruk och om att förhindra att unga över huvud taget börjar med bruk av droger av något slag, är något som är högt prioriterat i stadens arbete. Vi har som sagt de här återkommande undersökningarna för att se om det finns svängningar i ungdomsgrupperna. Ökar detta eller minskar det? Vilka insatser kan vi sätta in?

Vi kommer från majoritetens sida att återkomma i de här frågorna med ytterligare insatser.

Fråga nr 8. Vård- och omsorgsskandalen på Vintertullen

Anförande nr 60

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande! Återigen har en vård- och omsorgsskandal blottlagts i Stockholm. Den här gången är det länsstyrelsen som vid en inspektion av Vintertullen har hittat enormt stora brister som är både skrämmande och upprörande när man tar del av inspektionsrapporten. Det handlar bland annat om att äldre har lämnats fastspända med stängd dörr och neddragna gardiner utan möjlighet att larma. Det saknas underlag för att planera och dimensionera bemanning. De äldre tvingas lägga sig på tider då de inte själva önskar det och så vidare.

Med anledning av det här och utifrån den diskussion som var uppe tidigare om upphandling och annat undrar jag: Vem anser äldreborgarrådet bär ansvaret för de brister som nu har avslöjats? Anser borgarrådet att det är entreprenören, som har lagt

ett för snålt anbud, eller anser borgarrådet att det är den borgerliga politiska majoriteten företrädd av moderaterna i stadsdelsnämnden?

Anförande nr 61

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Först och främst vill jag säga att varje enskilt möte där en äldre inte blir bemött på ett värdigt sätt naturligtvis är ett misslyckat möte. Så får det inte vara oavsett om det sker på en upphandlad plats eller på någon av våra verksamheter i egen regi.

Ni vill gärna göra skillnad däremellan, och menar att det inte sker misshälligheter också på verksamheter som är i egen regi. Det handlar alltid om upphandling enligt er. Så enkelt är det inte. Det är faktiskt ledningen på varje enskilt område som har fått uppdraget och förtroendet från oss. Vi ger förtroende till verksamheter i egen regi och vi ger förtroende till verksamheter som blir upphandlade. De har naturligtvis att fullfölja det uppdrag som vi har gett dem.

Anförande nr 62

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande! Då måste jag upprepa frågan. I fallet Vintertullen, där den borgerliga majoriteten gick på pris i stället för kvalitet trots alla löften från bland andra borgarrådet, som ju är kristdemokrat: Vem bär ansvaret i den uppkomna situationen? Skulle det ha handlat om ett privat hem där någon stängs in utan möjlighet att larma eller säga till omvärlden vad man har för behov och önskemål och där man drog ned gardinen och stängde dörren skulle det vara frihetsberövande, egenmäktigt förfarande och psykisk och fysisk misshandel. Allt det här faller under allmänt åtal.

Jag är oerhört oroad över den utveckling som vi nu ser där allting ska privatiseras. Man lämnar över sådana här frågeställningar till entreprenörer som får konkurrera om de äldres vardag, väl och ve. Samtidigt har man ställt upp detta som det övergripande och viktigaste målet.

Jag tycker att frågan är relevant. Vem anser borgarrådet vara ansvarig för situationen på Vintertullen? Är det entreprenören eller är det den politiska nämnden, som har fattat beslutet?

Anförande nr 63

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Först och främst var det inte det billigaste alternativet som vann upphandlingen.

Den 1 april övertog Attendo Care uppdraget i Södermalms stadsdelsnämnd. Sju veckor senare gjorde länsstyrelsen tillsynen, och det hela uppmärksammades. Sedan Attendo tog över har man varje månad haft uppföljningsmöten. De klagomål som har kommit in kommer från fem enskilda, och de gäller personalbyten och synpunkter på ledningen bland annat. Det ska naturligtvis åtgärdas.

Jag vidhåller att det är ledningen för det ställe som har fått förtroendet att driva verksamheten, vare sig det är i egen regi eller en upphandling, som har ansvar för att fullfölja det som man har utfäst i det avtal som gäller.

Anförande nr 64

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag kan konstatera att den politiska diskussionen och debatten i den nämnd som fattade det här beslutet var omfattande. Alla de farhågor som den politiska oppositionen, s, v och mp, framförde har tyvärr infriats. Det gäller personalneddragningar, bristande kompetens i verksamheten och detta att man inte har den personal på plats som behövs för att fullgöra uppdraget. I tv sade verksamhetschefen – enligt borgarrådet den ytterst ansvariga – att man anser att man har en fullgod bemanning trots att man har dragit ned med 25 personer.

Detta är inte heller någon överraskning. Det visste den borgerliga majoriteten samma dag som man fattade beslutet och lät Attendo Care få detta avtal. Jag vill nog hävda att ansvaret ligger på den politiska nivån och inte på verksamheter som kliver in och försöker göra sig en förtjänst på de äldres bekostnad. Det är de politiskt ansvariga i det här huset som faktiskt får ta sitt ansvar framöver, tycker vi. Det är dags att göra det. Stoppa de här upphandlingarna, som går ut över de äldres vardag!

Anförande nr 65

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det företag som fick förtroendet att utföra verksamheten på Vintertullen har en högre bemanning än det företag som tidigare hade ansvaret där.

Jag är ledsen att behöva säga till dig, Leif Rönngren, att detta tyvärr är sådant som uppkommer också i våra egna verksamheter. Jag hade en anhörig som under en kortare period var på ett av våra äldreboenden. Under den perioden hann den personen bli bestulen på pengar, få dubbel medicinering, bli av med kläder och så vidare. Tyvärr är det så att det är ledning och styrning på de enskilda verksamheterna som har ansvaret. Det har vi också hört våra äldreomsorgsinspektörer tala om så tydligt för oss. Ledningen och styrningen och en närvarande chef på platsen är utgångspunkten för en bra verksamhet. Då spelar det inte någon roll om det är en upphandlad verksamhet eller en verksamhet i egen regi.

Fråga nr 9. Hyresgästerna i Ringen och Boulbee

Anförande nr 66

A n n M a r i E n g e l (v): Vi är många som minns den bedrövliga försäljningen i våras av våra centrumanläggningar till Boulbee. Ni var många från majoriteten som stod här och i kör försäkrade att det här var en långsiktig satsning och talade om hur bra allting skulle bli.

Och hur gick det? Vi såg hur det blev. Det blev höjda hyror för många småföretag. Det blev en privatisering av allmän mark, vilket man hade lovat att inte göra. Och nu har vi redan den första försäljningen, i Ringen. Turerna kring Ringen under

sommaren har närmast varit en svart fars. De hundra hyreslägenheterna har blivit en bricka i spelet mellan bostadsrättsföreningen, Boulton och fastighetsbolaget. Det är ju hundra lägenheter som inte ingår i bostadsrättsföreningen.

Jag vill fråga dig, Joakim, om du tycker att Boulton har brutit i sitt avtal om långsiktigt förvaltning. Och vilket ansvar har staden nu för de här hundra hyreslägenheterna?

Anförande nr 67

Borgarrådet L a r s s o n (m): Fru ordförande! Till att börja med vill jag konstatera att det här är något av den bästa affär som Stockholm kunde ha gjort, och i rätt tid dessutom. Stockholm fick 10 miljarder med den affär som genomfördes då Centrumkompaniet såldes, som faktiskt kan användas till nödvändiga investeringar i en rad olika frågor som står stockholmarna nära.

Jag tror att vi ska backa bandet lite längre och konstatera att det fanns orsaker till att man diskuterade centrumanläggningens förvaltning. Man fick en försäljning som skapade så många färskmiljarder in till stockholmarna, och det är någonting som är positivt.

Du tar upp frågor som jag inte kan minnas att du tog upp i debatten. Det handlar om höjda hyror för butikerna. Det är möjligt att du tog upp frågorna också då; jag lyssnade uppenbarligen inte tillräckligt bra. Men det är ju trevligt att också Vänsterpartiet tänker på näringslivet.

Jag kan bara konstatera att det här var en väldigt bra affär för stockholmarna och dessutom för stockholmarnas hyresgäster.

Anförande nr 68

A n n M a r i E n g e l (v): Joakim! Du lyssnade inte tillräckligt bra då, och du lyssnade inte tillräckligt bra nu – för en minut sedan. Min fråga till dig gällde inte hur mycket pengar staden fick in, utan om du tycker att Boulton höll sin del av avtalet, som handlade om långsiktig förvaltning. Frågan gällde också ifall du tycker att staden har ansvar för de hundra hyreslägenheter som nu har blivit en bricka i spelet.

Vi stod här och läste upp det ena beviset efter det andra från Västerås, till exempel, om hur illa småföretagarna hade blivit behandlade och hur småaffärerna hade blivit utkörda ur Boultons anläggningar. Vi hade en tjock packe med pressklipp därifrån. Du kanske hade något annat för dig i salen. Detta var ett led i vår argumentation.

Men nu handlar det inte om det, utan nu handlar det om att ni lovade att det skulle vara en långsiktig förvaltning. Det stod också i upphandlingen. Tycker du att fyra månader är långsiktigt när det gäller att driva ett affärscentrum?

Anförande nr 69

Borgarrådet L a r s s o n (m): Först och främst är det ett antal hyresgäster som hade lämnat in ett stort antal ansökningar i dessa centrumanläggningar om att få ombilda till bostadsrätter. Det faktum att det också bildades bostadsrättsföreningar bland de bostadshyresgäster som bor i centrumanläggningarna tycker jag inte är något problem. Det var vad hyresgästerna ville i de centrumanläggningarna.

Du tar upp de hundra hyresgäster som inte ville ombilda och som därför är hyresgäster hos de bostadsrättsföreningar som de facto finns där i dag. Ansvar för hyresrättsförvaltningen går ju över till en ny hyresvärd, nämligen bostadsrättsföreningen. Det är mitt svar på den frågan. Ansvar för hyresgästerna ligger självfallet hos den nya hyresvärden. Det är ett ansvar som värden självfallet också måste ta i och med detta.

Anförande nr 70

A n n M a r i E n g e l (v): Du undviker nu för tredje gången att svara på min fråga om ifall du tycker att Boulton har hållit sitt avtal om en långsiktig förvaltning. I och med hela den här affären lovade staden alla hyresgästerna att de som inte ville ombilda skulle få bo kvar på exakt samma villkor. Nu har det visat sig att de hundra hyresgästerna har blivit en bricka i spelet. Det är nämligen försäljningen av deras lägenheter som ska hjälpa till med att finansiera köpet av affärscentrumet för bostadsrättsföreningen. Anledningen till att de ska bli lediga förklarar man med att de kommer att höja hyrorna så mycket att hyresgästerna inte kommer att ha råd att bo kvar.

Jag tycker att det är cyniskt. Jag tycker att staden har ett ansvar trots att man har överlåtit lägenheterna. Det var ett kort tag som staden ägde lägenheterna. Man gav garantier till hyresgästerna att det inte skulle bli några problem. Det har blivit en obehaglig soppa av alltihop. Kan du svara på den fråga som jag ställer till dig i den här frågestunden? Tycker du att Boulton har hållit sitt avtal om långsiktig förvaltning?

Anförande nr 71

Borgarrådet L a r s s o n (m): Vi har varit väldigt tydliga med att långsiktig förvaltning är en förutsättning. Den långsiktiga förvaltning som det faktiskt innebär att bostadsrättsföreningar köper sina fastigheter och att de hyreslägenheter som finns kvar har dem som hyresvärd är en långsiktig förvaltning.

Det som du talar om just nu är förvaltningen av centrumanläggningarna. Där har jag sagt, och varit tydlig med det, att vi är förvånade över den diskussion som påbörjades i somras där man tog upp en centrumanläggning som något man ville sälja till bostadsrättsföreningen. Jag sade att vi var förvånade över det. Jag vet inte ens om den affären slutfördes; jag tror inte att den blev av. Men hursomhelst var vi förvånade över att affären kom upp som ett alternativ, och det sade jag också. Vi är nogga med att det ska vara en långsiktig förvaltning av de lägenheter som finns kvar.

Fråga nr 9. Gymnasieskolornas ekonomi

Anförande nr 72

Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande! Precis nyligen gjordes en enkät bland stadens gymnasieskolor som visar på en ganska oroväckande ekonomisk situation som ger en bild av något helt annat än en historisk satsning. Jag tänker inte specifikt fråga om den; jag tycker att den talar för sig själv.

Jag har en mycket enklare fråga till skolborgarrådet. Den handlar om gymnasieschablonen. I den här diskussionen har både du och senast nu din vice gruppleddare i utbildningsnämnden påstått att gymnasieschablonen har höjts med 5 procent i 2008 års budget. Min fråga är: Vad bygger ni det påståendet på?

Anförande nr 73

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Jag tror att det möjligen är en liten sammanblandning. Vi har under den här mandatperioden under två år höjt anslaget till vår gymnasieskola med mer än det som Socialdemokraterna lyckades med under fyra år. Det är till och med så att under 2004 lyckades Socialdemokraterna med konststycket att *sänka* schablonen med 5,5 procent. Det måste ändå vara något av ett rekord.

Vad Ann-Katrin Åslund menar är de pengar som går ut till gymnasieskolorna – det som vi brukar kalla för pengan. Den har vi höjt med 5 procent. Det här är naturligtvis en följd av att vi har lyckats effektivisera när det gäller lokaler och administration så att en större del av schablonen, det vill säga de hundra procenten, faktiskt kan gå ut till gymnasieskolorna. Jag tycker att det är rätt väg att gå. Självfallet kan jag inte gå händelserna i förväg när det gäller nästa års budget. Men det är klart att det är bra om vi kan spara in på en del lokaler och administration.

För övrigt tror jag att man utan att överdriva kan säga att Stockholms stads gymnasieskolor nu står sig väldigt väl i konkurrensen. För första gången sedan friskolereformen infördes i Sverige ökar Stockholms stad sin andel elever som väljer den kommunala gymnasieskolan. Det tycker jag är väldigt roligt.

Anförande nr 74

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande och fullmäktige! Man har sparat på en del administration, säger Lotta Edholm. 300 miljoner kronor på två år – jag tror inte att det finns många stockholmare som på allvar tror att det fanns så mycket administration på våra gymnasieskolor.

Men tillbaka till min fråga. Du säger här att ni på något sätt är missförstådda. Men ni har båda faktiskt sagt att gymnasieschablonen har ökats med 5 procent. Då är det alltså ett missförstånd, och handlar egentligen om att den del av schablonen som är en peng har ökats. Det innebär alltså att ni felaktigt har gett intrycket av att de samlade pengarna till gymnasieskolan har ökat med 5 procent. Det är alltså ett missförstånd. Har jag förstått det rätt?

Anförande nr 75

Borgarrådet E d h o l m (fp): Absolut! Det som Ann-Katrin Åslund talade om var pengarna. Men det är viktigt, för det är pengarna ut till skolorna som är det som är riktigt intressant. Det handlar inte om pengarna in. Om man kan spara på lokaler och administration måste väl ändå till och med Roger Mogert tycka att det är bra. Vi ska inte ha en massa tomma lokaler som vi betalar hyra för och som inte kommer gymnasieskolorna till del.

Jag ser framför mig att detta är ett arbete som måste fortsätta. Man måste ständigt, ständigt ha kontroll över framför allt lokalkostnaderna. De riskerar annars att äta upp alla de satsningar som jag är övertygad om att både oppositionen och majoriteten vill göra på alla områden. Lokaler är dyrt i Stockholms stad. Vi måste ha koll på det så att pengarna kan gå till böcker, lärarlöner, datorer och allting annat som är bra mycket viktigare än lokaler.

Sanningen är den att vi under de här två åren har satsat mer pengar och höjt schablonen – den totala summan – mer än vad ni lyckades åstadkomma under fyra år.

Anförande nr 76

Borgarrådet M o g e r t (s): Vi kan gärna ta en samlad diskussion om situationen på stadens gymnasieskolor, du och jag och stadens rektorer. Låt oss boka en sådan tid! Jag tolkar det som du säger nu som något oroväckande. Du säger att vi ska göra en till besparing på 150 miljoner på lokaler och administration på våra skolor även 2009. Det gör mig oroad.

Du säger också att det är ett missförstånd med de här fem procenten. Hur ska jag tolka det? Jag undrar om ni kommer att försöka ställa det till rätta. I medierna har det uppenbarligen flera gånger sett ut som att ni faktiskt påstår att det är en femprocentig schablonökning.

Anförande nr 77

Borgarrådet E d h o l m (fp): Vi har aldrig någonsin påstått att schablonen har ökat med 5 procent. Det rör pengarna.

Det är klart att jag blir lite oroad över att Roger Mogert säger att man aldrig kan spara ett öre på lokaler och administration. Jag tror att det måste vara ett ständigt pågående arbete. Det måste alltid göras, oberoende av majoritet. Man måste se över lokalsituationen. Annars kommer man, särskilt i en högkonjunktur, att hamna i situationen att kostnaderna för lokaler alltid kommer att äta upp de schablonökningar som man faktiskt gör och de pengar som man tillför skolan.

Jag är övertygad om att det alltid går att spara pengar på detta. Men det är klart att det är olika under olika år, och möjligheterna är olika stora. I dag kan vi se att det är fler elever än någonsin som vill gå i våra kommunala skolor. Det tycker jag är otroligt roligt. Det är klart att de då också fyller upp gymnasieskolornas lokaler.

§ 18 Ändring av avgift för upplåtelse av offentlig plats vid fleråriga tillstånd för uteserveringar
Taxeändring (utl. 2008:124)

Anförande nr 78

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Det här är ett led i vårt arbete för att göra staden enklare att leva och verka i som småföretagare. Det innebär att vi ger möjlighet för uteserveringar att få längre tillstånd än ett år. Förslaget är att det ska vara en treårsgräns. Vi jobbar också för att få tillsvidare tillstånd. Jag vill yrka bifall till det här förslaget.

§ 19 Namn för gator och park inom stadsdelen Sköndal - Maria Röhl's Väg, Harriet Sundströms Väg, Mollie Faustmans Väg, Nell Waldens Väg, Sigrid Hjerténs Väg, Siri Derkerts Väg, Maj Brings Väg och Vera Nilssons Väg samt Vackra Nannas Park (utl. 2008:125)

Anförande nr 79

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Det har blivit så fruktansvärt bråttom att anta detaljplaner i den här staden. Det är knappt några ärenden som kommer upp för diskussion i den här salen. Därför vill jag passa på att diskutera sakfrågan när ett namnärende kommer upp.

Det är riktigt roligt att ett antal starka, kreativa kvinnor, konstnärer av rang, som Vera Nilsson, Sigrid Hjertén och Siri Derkert får ge namn åt ett antal gator i Stockholm, men det är lite synd att det är gator som har hamnat så himla perifert. De ligger långt ut och gör dessutom intrång i kulturmiljö och naturmiljö. Det är tråkigt att det ska vara en plan som vi i mångt och mycket tycker är fel. Husen läggs i vackra naturmiljöer och i områden som borde skyddas i stället för att man bygger bostäder där. Jag tycker att det hade varit roligt om de här modernisterna hade fått ge namn åt gator i Kista, Norra stationsområdet eller Bromma som vi tycker ska bli ett fint bostadsområde. Där hade det varit kul med de här namnen.

*§ 21 Namn för gator och platser inom stadsdelen Södra Hammarbyhamnen - Båtklubbsgatan, Fendergatan, Henriksdalsallén, Henriksdalskajen, Pollargatan, Regattkajen, Stapelgatan, Sjökortsgatan, Anders Franzéns Park, Jan Inghe-Hagströms Torg och Per Ludvig Lindgrens Terrass
Båtklubbsvägen, Kanalvägen och Stapelvägen utgår som namn på gator
(utl. 2008:127)*

Anförande nr 80

M a r i a H a n n ä s (v): Herr ordförande, fullmäktige! Cecilia och jag lade fram ett förslag om att vi skulle döpa en gata, ett torg eller något sådant efter Jan Inghe-Hagström. Jan Inghe-Hagström var en trogen arkitekt och medarbetare på stadsbyggnadskontoret. Därför tycker jag att det är särskilt roligt att vi nu ska fatta beslut om att detta ska ske i Hammarby sjöstad, som var hans livsverk. Han hade en vision från början och jobbade jättehårt för att Hammarby sjöstad skulle bli verklighet, och det blev det också som alla vet. Det är jättekul att detta kommer till stånd. Jag vill yrka bifall till förslaget.

Anförande nr 81

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Jag tryckte redan på förra ärendet, men det kom inte fram till den nya, vackra skylten här.

En sådan här dag när vi har invigt Ingmar Bergmans plats och gata finns det kanske anledning att uppmärksamma några andra personer. Det förra ärendet handlade om Slas, och det är en person har pratat mycket om Riddarfjärden. Därför känns det särskilt roligt. Ni känner väl till Slascitaten: Jag flyttar vart som helst i världen bara jag kan se Riddarfjärden.

Vi har också några andra väldigt fina personer på listan i kväll. Jan Inghe-Hagström nämndes nyss, och jag tycker också att det är en person att lyfta fram. Jag tycker att det är roligt att vi i Stockholm börjar komma tillbaka till en tradition där vi lyfter fram kända svenskar och kända stockholmare, personer som har betytt mycket. Jan Inghe-Hagström betydde väldigt mycket för stadens utveckling i allmänhet och för Hammarby sjöstad i synnerhet.

En annan person som har gjort väldigt stora insatser för Stockholm och för att göra Stockholm känt i världen är nog ändå Anders Franzén. Han bidrog med sin oerhörda envishet. Han tröttnade aldrig på att kämpa för att få upp detta Vasaskepp. Det är väl ändå en av de riktigt stora händelserna i Stockholms moderna historia när Vasa togs upp från botten i Strömmen.

Jag vill yrka bifall till de namnären den som är uppe på listan i dag.

Anförande nr 82

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jan Inghe-Hagström var en stadsplanerare av rang. Jag hade glädjen att få möta honom under några år. Det är en stor förlust för stadsbyggnadskontoret och Stockholm att

han lämnade oss så tidigt. Miljöpartiet och många med oss är glada över att han, båtmänniska och seglare som han var, har fått en så vacker, vattennära plats uppkallad efter sig.

§ 22 Namn för tunnel inom stadsdelarna Norrmalm, Riddarholmen, Gamla stan, Södermalm och Vasastan – Mälartunneln (utl. 2008:128)

Anförande nr 83

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Eftersom det har uppstått lite förvirring i det här namnärendet vill jag bara tala om att det är själva tunneln som får namnet Mälartunneln. Det är inte så att vi i det här ärendet döper om Citybanan till Mälartunneln, även om jag hör till dem som tycker att Citybanan borde heta Sverigebanan. Det är alltså frågan om tunneln och inte Citybanan.

§ 23 Detaljplan för område vid Johannelundstoppen, del av Finsta 5:1, i stadsdelarna Hässelby Gård och Vinsta, Dp 2007-38586-54 (utl. 2008:129)

Anförande nr 84

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige och medborgare! Det här ärendet har en lång historia. Det har varit uppe i flera omgångar tidigare. Det har också varit väldigt många protester mot att man ska bebygga hela det här området, vilket föreslås antas här i kväll.

Vi i Vänsterpartiet tycker alltså inte att man ska bebygga hela det här området som föreslås här. Vi yrkar att ärendet ska återremitteras. Skälet till det är att vi tycker att man ska bygga alldeles för långt upp mot själva Johannelundstoppen. Man skulle klara av att bygga lika många lägenheter genom att ha en tätare bebyggelse längre med mot gatan, mot Lövestavägen, och genom att bort radhusen längst västerut i området. Det skulle också gå att placera hus längre österut i området. Där vill man nu i stället spara mark för en eventuell Förbifart Stockholm.

Vi yrkar på återremiss i det här ärendet.

Anförande nr 85

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag hade tänkt att visa bilder i dag, men jag vet inte vart de tog vägen i det nya systemet.

Miljöpartiet yrkar avslag på den här detaljplanen. Ett naturområde lika stort som södra Djurgården försvinner varje år i den här staden. Vi kan inte fortsätta på det sättet. Vi kan inte bygga bort alla grönområden i Stockholm bit för bit. Det här är dessutom ett grönområde som ska vara grönområde enligt översiktsplanen och som ska förstärkas som naturområde. Man behöver förstärka sambanden, men nu bygger man sönder sambandet mellan Carl Bondes skog och Johannelundstoppen genom att lägga radhus emellan och bebygga hela den sträckan.

Miljöpartiet har tidigare tillstyrkt att man bygger på södra sidan om Lövestavägen. Ändringarna av gatans utformning är också väldigt bra. Man har fått ned tempot och gjort en mer stadslig gata av det så att det inte bara är en snabbfartsväg. Men intrånget på naturmark i viktiga rekreationsområden är alldeles för stort för att man ska kunna acceptera detta.

Dessutom är det väldigt illa beläget ur kollektivtrafiksynpunkt. Det finns ingenting som säger att det kommer att färdigställas någon spårförbindelse hit ut. Det blir väldigt mycket biltrafik också från det här området.

Nu kommer bilderna. Vi kanske kan zooma lite grann. Då kommer ni att kunna se området i mitten. Man ser Carl Bondes skog som ligger på södra sidan om Lövestavägen, och på norra sidan ligger Johannelundstoppen. Det här är alltså en del av Görvälnsstråket, av kilen som går in mot Stockholm. Det är väldigt svaga zoner som definitivt inte bör blockeras och byggas sönder. Det är därför vi avstyrker detta.

Anförande nr 86

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Det finns olika bilder av stadsutveckling. Det här handlar om att göra Lövstavägen till en intressant, ny, stadsmässig gata i Stockholms ytterstad. Det är bakgrunden till ärendet. Det är inte obebyggt på något sätt, utan här bor väldigt många människor. Det här ärendet har beretts under flera år. Det har tagits stor hänsyn till grannars och boendes synpunkter. Jag tycker att detta är ett ganska väl avvägt nytt förslag.

Vi hade egentligen velat gå väsentligt lägre. Det är naturligtvis inte Cecilia Obermüller så glad över, men det finns nog några av oss som gärna hade tagit ännu större grepp kring Lövstavägen för att göra den till en mer Sveavägsliknande boulevard. Jag tror att det skulle vara bra för området stadsutvecklingsmässigt. Men det här är så långt vi har kommit av tekniska och andra skäl. Det är en bra kompromiss för att få ytterligare liv i området och få en mer levande stadsdel.

Det är inte så att parken försvinner. Parkområdet är faktiskt i ganska dåligt skick. Det rustas upp. Det kommer att finnas stora möjligheter till rekreation och grönska även i framtiden.

Jag vill absolut yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 87

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Tyvärr har man inte alls tagit någon större hänsyn till vad boende i området har anfört, för då skulle man faktiskt gå på Vänsterpartiets återremiss och anpassa planerna så att de stämmer bättre med vad de boende har önskat sig. Nu brer man ut sig väldigt mycket upp inom själva rekreationsområdet. Det blir tyvärr väldigt liten yta kvar.

Anförande nr 88

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Jag kan bara konstatera att det här ärendet verkligen har beretts mycket omsorgsfullt. Man har tagit hänsyn. Exploateringen har minskat kraftigt. Man har gjort ändringar i förslaget för att tillmötesgå grannars och andras synpunkter.

§ 24 Avskedsanförande av avgående borgarrådet Mikael Söderlund

Anförande nr 89

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Jag ska försöka att fatta mig kort. Jag vet att ordföranden har varit sträng på den punkten. Jag ska göra så gott jag kan.

Det här är ingen lätt sak. Det var bara två år sedan Sten Nordin var uppe spexade här med Erik Nilsson och Margareta Olofsson innan han försvann till riksdagen, men nu sitter han här och är finansborgarråd. Man vet aldrig. Jag tror inte att det är något riktigt farväl. Det kanske är mer av ett på återseende. Man vet aldrig. Man ska inte utesluta något. Jag har faktiskt provat på att vara finansborgarråd i två veckor, så jag har även det bakom mig.

Herr ordförande, ledamöter! Jag vill bara helt kort tacka så mycket. Ni vet att jag har svårt att lämna ett palats i allmänhet och ett palats som detta i synnerhet. Jag har älskat de här åren. Det var en medarbetare som påpekade att jag har tillbringat ungefär halva mitt liv i denna sal någon kväll i veckan. Jag har älskat det.

Jag vill avliva en myt, framför allt hos den delen av salen. Alla konservativa politiker tycker inte att det var bättre förr. Jag tror faktiskt att Stockholm står inför sin bästa tid. Jag har bott i den här staden. Jag är född i den här staden. Det har varit en fantastisk tid att växa upp i, men det har också blivit mycket bättre. När jag inte ens var påtänkt hade Stockholm faktiskt nått piken. Vi har inte kommit tillbaka till den folkmängd som vi hade 1960.

Herr ordförande! Vi hade gamla hus i innerstaden som förföll. Per Wästberg har skrivit en bok om Östermalm som beskriver en ganska skrämmande misär. Samtidigt som jag föddes byggdes det 5 500 kommunala hyrestreor i Rinkeby som alla ser exakt likadana ut. Det finns inget tydligt gatunät. Det finns inga levande butiker. Det finns mycket som är bra, men det finns mycket som skulle kunna vara mycket bättre i många av våra stadsdelar som byggdes vid denna tid.

Det var smutsigare i vattnet. Bostäderna var bullrigare. Luften var farligare. De som ville bada – och Ulla Hamilton vill ju att många ska börja bada nu – gjorde det på egen risk. Bilar släppte ut enorma mängder ämnen i luften. Stålet rostade flera gånger snabbare i vår stad än på landet till exempel. Allt har blivit bättre.

Och även staden har blivit bättre, herr ordförande! Stockholm har blivit bättre. Principerna för hur vi bygger stad har blivit mycket bättre. Det har varit en tuff tid att slåss för att komma tillbaka till kärnvärdena för städer och vad städer ska stå för. Men jag känner att det finns en väldigt stark kraft i det: Kärleken till staden, kärleken till den levande staden i allmänhet.

Sedan är det väldigt lätt att charmas av världens giganter: Romantiska Paris, dekadenta Berlin, flärdfulla New York eller eleganta London. Men samtidigt är det så att när man står vid Riddarfjärden en vårmorgon, ser Skansen i vinterskrud eller ser

Stockholm från Västerbron är man tillbaka i Stockholm igen. Den där förälskelsen som man har haft sedan man föddes kommer snabbt tillbaka.

Jag har älskat det här huset, och jag har älskat er, det här palatset som jag pratade om, den här salen, gårdarna och känslan som har funnits i den här salen. Det här är ett vackert hus, och det är en fint och varmt hus. Jag tycker faktiskt att det oftast har varit en väldigt varm plats att vistas på. Vi har kunnat göra skillnad på sak och person.

Jag lovar er att jag ska lämna det här huset nu. Jag ska inte bli patetisk. Jag ska inte försöka springa efter er för mycket. Men någon gång kanske jag ringer eller skriver, eller också kanske vi ses i något annat sammanhang. Jag önskar er all lycka till. Ni är väldigt viktiga för staden. Ni är de främsta. Glöm inte det! Det är ni som bestämmer. Njut av det! Lycka till och tack ska ni ha!

*§ 25 Försäljning av delar av fastigheterna Näs 1:5, 1:65, 2:1 och Hörningsholm 2:44 i Botkyrka samt köp av Fastighets AB Styckmästaren 1.
Villkorat av kommunfullmäktiges godkännande senast 30 september 2008
(utl. 2008:130)*

Anförande nr 90

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Med den här talarstolsplaceringen får man en liten annan betraktelse på sina kolleger när man sitter där jag sitter nu, men det var inte det vi skulle prata om just nu.

Det här ärendet handlar om både köp och försäljning. Det är en illustration av den fastighetspolitik som vi i majoriteten har i Stockholm. Det handlar om en aktiv fastighetspolitik där man kan tänka sig att både köpa och sälja. Jag tycker att det här ärendet är en god illustration av hur man kan dra nytta av de fastigheter som finns i andra kommuner och se till att man utvecklar befintliga områden i staden.

Slakthusområdet är ett viktigt område för staden på många sätt, inte minst för att det finns mer än 200 företag som är verksamma i området. Vi har också en inriktning mot matstaden där. Vi har en strategi att just lyfta fram de här företagen och kombinera det med det som gör Stockholm alltmer känt internationellt, den goda maten, det goda köket. Här skapas en möjlighet att erbjuda både näringslivet och besöksnäringen en möjlighet att njuta av det som Stockholm kan erbjuda. Inom ramen för den här utvecklingen av området behöver vi få lite större tillgång till fastigheter som finns där. Nu säljer vi en fastighet i Hörningsnäs och köper en fastighet från samma innehavare på slakthusområdet. Därmed skapar vi möjlighet att förverkliga visionen om matstaden.

Jag tycker att det är en alldeles utmärkt idé. Oppositionen tycker inte att det är en utmärkt idé. I sin reservation har Miljöpartiet gett en släng till de moderatledda kommuner som avstår från att ta del av Naturvårdsverkets så generösa erbjudande att köpa mark. I det här sammanhanget vill jag passa på att ge en liten sakupplysning. Det är faktiskt era kompisar som styr i den här kommunen. Det är de som avstår från att köpa marken i det här sammanhanget. Det här är faktiskt inte en moderatstyrd kommun, utan det är era kompisar.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 91

M a r t i n M i c h e l (mp): Ordförande, ledamöter och åhörare! Vi i Miljöpartiet har inga problem med att köpa och sälja fastigheter, men när det gäller det sätt som den moderatledda majoriteten nu säljer värdefulla jordbruks- och skogsfastigheter finns det en hel del övrigt att önska. Mottot i fastighetsnämnden tycks vara: Sälja allting utom Stadshuset! Det kan man för all del kalla för en aktiv fastighetspolitik.

Det handlar alltså om ideologiska försäljningar av stadens stora och värdefulla markegendomar. Vi tycker att det är ett fattigdomsbevis att den nuvarande majoriteten inte förmår att hitta bättre förvaltningsformer och inte vill utveckla de egendomar

som staden har. Det enda de kan komma på är att sälja. Det handlar om egendomar som staden tidigare under 1900-talets goda år köpte, bland annat för att säkra tillgången på utvecklingsbar mark för Stockholm stad, både för staden och för att värna värdefull naturmark och möjligheten till ett fint friluftsliv.

Om vi hade haft svåra tider eller kraftig lågkonjunktur nu hade det varit lättare att förstå varför vi ska sälja detta. Att sälja markegendomarna bara för att kunna betala tillbaka några ören på skatten till medborgarna tycker inte vi är någon genomtänkt politik.

På Hörningsholm finns fina skogar med ett rikt djurliv och häckande fridlysta rovfåglar. Det gäller 500 hektar skogsmark som är den högst avkastande skogen som Stockholms stad har och som vi tjänar mest pengar på. Dessutom får vi också en liten inkomst från Stockholms kortjaktklubb. Det är en förening för jägare som inte äger egen mark men som på det här sättet får möjlighet att jaga två veckor under året. De har också bedrivit och utvecklat en jättefin jaktvård i området. Genom den här försäljningen förlorar de en fjärdedel av de marker som de har möjlighet att jaga på.

Nu köper en privatperson, genom ett företag, dessa 500 hektar skog för att själv kunna jaga där. Det stör oss miljöpartister att man säljer stora egendomar utan att analysera konsekvenserna eller ta reda på vad egendomen egentligen kan betyda för staden på längre sikt. Man anlitar en fastighetsmäklare som bara ser till fastighetens ekonomiska värden på dagens marknad. Det är enklare att sälja än att ta ansvar för en god förvaltning.

Staden har många behov där fina markegendomar som den här skulle kunna användas bättre än i dag. Behoven av natur- och friluftsområden, kolloversksamhet, familjehem, olika vårdformer med mera kommer sannolikt att öka med en allt större befolkning i hela storstadsregionen.

Vi vill reservera oss mot kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 92

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag vill säga två korta saker. För det första säljer vi inte för att sänka skatten. Engångsintäkter ger inte skattesänkningar, i alla fall inte med vår politik.

För det andra kan man fråga sig en sak. Marken har ägts ganska länge av staden. På vilket sätt har ni inom Miljöpartiet utvecklat de här fastigheterna under den tiden?

Anförande nr 93

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande! Jag har ingen ambition att förlänga den här debatten, men eftersom borgarrådet Hamilton antydde att vi alla på den här sidan skulle vara emot det här förslaget vill jag bara poängtera att vi tvärtom anser att den här affären är övervägande positiv för Stockholm och stockholmarna.

Vi yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 94

M a r t i n M i c h e l (mp): Vi har inte heller något emot att man köper in en fastighet i slakthusområdet för att få större rådighet när det gäller de fina visioner som finns där om matstaden. Men den här industrifastigheten är inte av strategisk betydelse för den sakens skull. Det finns många andra privat ägda industribyggnader i det området. Att byta den, visserligen med en ekonomisk ersättning emellan, mot 500 hektar värdefull naturmark tycker vi är väldigt galet.

§ 26 Etablering av bolag för fordonsgas (utl. 2008:131)

Anförande nr 95

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Till att börja med ber jag om ursäkt för att de reservationerna som skulle ha funnits med inte gör det. Jag vet inte var de har försvunnit på vägen. De har försvunnit någonstans mellan roteln och övriga delen av huset.

Det kan kanske tyckas lite märkligt att ett moderat borgarråd presenterar det här ärendet, men vi tycker att det finns en poäng med att man nu fattar beslut om att etablera ett fordonsgasbolag på marknaden i Stockholm. Det finns några skäl till detta.

För att vi ska ha en bra fungerande fordonsgasmarknad i Sverige är det väldigt viktigt att det fungerar bra i Stockholm. Om det finns efterfrågan på fordonsgas i Stockholmsregionen kommer det också att leda till att bilimportörer, på ett helt annat sätt än tidigare, vågar importera bilmodeller som är anpassade till fordonsgas. Då kan man få se ett helt annat utbud av den typen av bilmodeller på marknaden.

Våren 2007, för lite drygt ett och ett halvt år sedan, höll fordonsgasmarknaden på att dö i Stockholm. Orsaken till detta känner vi väl till. Den tidigare majoriteten hade då lagt in sitt veto mot att man skulle säkra fordonsgasförsäljningen genom att använda naturgas som backup när det saknades biogas på marknaden. Följden blev att när biogasproduktionen inte räckte till eller när det blev problem i produktion saknades det helt enkelt gas i pumparna i Stockholm. Stockholmsarna tröttnade mer eller mindre på detta.

Nu har vi ändrat på det. Vi har haft rundabordssamtal. Vi fick klart för oss att detta veto fanns, och vi har lyft denna bannbulla på naturgasen. Numera finns det backup och tillgångarna är betydligt tryggare när det gäller fordonsgas. Men det finns fortfarande ett problem, och det är att det skulle behövas fler aktörer på marknaden. Det är därför som vi lägger fram det här förslaget att bilda ett fordonsgasbolag. Vi har också den tydliga inriktningen att bolaget ska säljas när det har etablerats på marknaden.

Herr ordförande! Jag vill avsluta med att säga att jag tycker att det är lite konstigt att Miljöpartiet avstyrker att-satsen att man ska göra avsteg från den finansiella policyn. Det innebär att man ska belasta Stadshus AB och Stadshusets ekonomi på ett helt annat sätt än vad man behöver göra med det förslag till beslut som vi har lagt fram. Det här innebär att man kan finansiera den här lösningen på marknads villkor på ett helt annat sätt och därmed mycket snabbare kan etablera bolaget på marknaden.

Med detta, herr ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 96

Å s a R o m s o n (mp): Jag har flera gånger tidigare kommenterat att miljöborgarrådet far med osanning när hon säger att det var en officiell politik hos den förra

majoriteten att man inte skulle lösa några som helst problem och se till att biogasmarknaden i Stockholm fungerade. Det fanns en offensiv biogaspolitik under den förra mandatperioden. Jag skulle vilja säga att grunden till det vi ser i dag lades under den förra mandatperioden, och det gjordes inte av den dåvarande borgerliga oppositionen som motsatte sig samtliga investeringar på biogasmarknaden vid den tidpunkten. Jag tycker nog att miljöborgarrådet borde stämma ned tonen lite i de hårda angreppen. Sedan kan vi diskutera biogasbolaget senare.

Anförande nr 97

Borgarrådet **H a m i l t o n** (m): Jag vill bara göra fullmäktigeförsamlingen uppmärksam på att Åsa Romson pratade om biogas, medan jag pratade om förbudet att komplettera med naturgas. Det var den bannbullen som jag pratade om.

Anförande nr 98

R e b w a r **H a s s a n** (mp): Ordförande, ledamöter! Innan jag börjar vill jag hänvisa till Miljöpartiets reservation i det här ärendet. Vi är mycket positiva till att staden bildar ett bolag för biogasproduktion. Vi har länge drivit frågan om att utnyttja matavfall för produktion av biogas. Biogasfrågan i Stockholm Vatten AB aktualiserades redan av Miljöpartiets första borgarråd i Stockholm Krister Skånberg. Vi i Miljöpartiet blir glada när våra frågor sprider sig över partigränserna även om man nu inte når ända fram. Vi vill att bolaget producerar biogas men inte med någon inblandning av naturgas på längre sikt.

Jag har redan under den förra mandatperioden påpekat att det är ohållbart i längden med en blandning av biogas. Vi hade långa diskussioner och möten om detta. Vi försökte att på olika konstruktiva sätt påverka bolag med biogasproduktion. Genom miljömiljarden har vi finansierat olika projekt för detta ändamål. Vi är för förnybara energikällor och säger nej till naturgas av olika anledningar. Det handlar inte bara om miljön utan även om säkerheten i Europa och Baltikum och det som sker nu mellan Ryssland och Georgien.

Vi måste ha en hög ambition för utveckling och använda biogas i Stockholm. Därför behöver staden en långsiktig biogasstrategi, och det är bråttom. Många länder är redan på gång, till och med USA. Båda presidentkandidaterna talar tydligt om miljövänliga energikällor och hur man ska undvika fossila bränslen från Mellanöstern.

Om det finns politisk vilja och en smula mod finns det en möjlighet att undvika att naturgas och biogas blandas i Stockholm genom att det nya bolagets huvuduppdrag ska vara att stadens, företagens och stockholmarnas matavfall utnyttjas maximalt för biogasproduktion och att mängden biologiskt material som i dag transporteras till bränning minimeras.

Nej till naturgas, borgarrådet! Vi säger nej till bränning av matavfall. Vi säger ja till ökad biogasproduktion. Vi har sagt det länge. Om man också tänker marknadsmässigt finns det en stor efterfrågan på fordonsgas i Stockholm. Vi måste ta hand om de råvaror som finns i staden, även avloppsvatten och matavfall. Bolaget bör fortsätta i

stadens ägo och inte säljas om det nya bolaget har inriktning på att producera biogas utifrån avloppsvatten och matavfall.

Anförande nr 99

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Ambitionen i den här staden är ju att få till en bra biogasmarknad och att få den produktionen att fungera. Jag förstår Miljöpartiets principiella hållning när det gäller förkärleken till biogas kontra naturgas. Men om man vill ha en bra marknad och fler bilister som kör på biogas är jag pragmatisk nog att tycka att det bättre att det går att köra bilarna över huvud taget än att vi får stopp och irritation. Då tycker jag att det är helt okej att fylla på med naturgas när det behövs.

Tyvär kan vi inte få i gång en biogasproduktion i den omfattning som skulle behövas så snabbt. Därför vädjar jag att man försöker ha en pragmatisk hållning och ser till att vi får nöjda bilister som tycker att gas är jättebra och kör på det. Sedan kan vi fasa ut naturgasen med ökad produktion av biogas.

Anförande nr 100

R e b w a r H a s s a n (mp): Naturgas är ett fossilt bränsle. Vi anser att vi måste bli av med naturgasen på sikt. Det finns stort utrymme för att öka biogasproduktionen i Stockholm Vatten och andra regionala bolag som finns i Stockholms län. Samtidigt förs det diskussioner på riksnivå om att dra naturgasledningar från Sibirien genom Baltikum och Östersjön. Vi är emot detta på riksnivå. Miljöpartiet har uttalat sig om det i Stockholm och på riksnivå.

Anförande nr 101

E r i k W a s s é n (fp): Herr ordförande! Jag upphör aldrig att förvånas över Miljöpartiet. Det är möjligen så att jag missförstod vad Rebwar Hassan sade. För mina öron lät det lite som surt sade räven. Under den period som de borgerliga nu har styrt har vi tagit fram flera förslag som ökar biogasproduktionen och säkrar biogasmarknaden, och ändå är Miljöpartiet i någon mening emot detta. Under den förra mandatperioden, under fyra år, satt jag tillsammans med Rebwar Hassan i styrelsen för Stockholm Vatten, och inte vid något tillfälle lade han fram ett enda konkret förslag som skulle öka biogasproduktionen och säkra tillgången till biogas. Jag förstår att det kan vara surt för Miljöpartiet att se borgarna ta fram ett konkret förslag efter ett annat.

Så sent som för två arbetsdagar behandlades i styrelsen för Stockholm Vatten ett av mig framlagt förslag om att avgiftsbefria köksavfallskvarnar. Men inte ens det kunde Miljöpartiet stämma in i till hundra procent, utan man hade synpunkter på det.

Ordförande! Jag tycker att det är tråkigt att Rebwar aldrig kan se något positivt i det som vi lägger fram.

Anförande nr 102

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande! Jag vet inte om Erik Wassén har dåligt minne. År 2006 började vi med ett projekt. Vi har föreslagit att man ska ta 30–40 miljoner från miljömiljarden för att finansiera ett projekt för att producera biogas. Jag var med och pratade om detta i TV 4 också. Projektet tillkom i maj 2008, och Erik Wassén har lagt ett förslag i juni 2008 i Stockholm Vattens styrelse. Projektet var finansierat av Stockholm Vatten.

Under den förra mandatperioden har Miljöpartiet drivit att vi ska producera biogas från olika håll. Vi har startat detta, och vi har ökat detta. Därför stämmer inte detta, Erik. Du har bara lagt fram ett enda förslag, och det var i juni 2008.

Anförande nr 103

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Vi har en reservation i kommunstyrelsen som jag yrkar bifall till. Stockholm Vatten delades upp i två bolag. Det var ett bolag för vattenhanteringen. Det är enligt den nya lagstiftning om allmänna vattentjänster som finns. Sedan samlade man all annan verksamhet i det andra bolaget. Det gällde den verksamhet som inte kan taxefinansieras, bland annat utvecklingsverksamheten.

Nu ska hela utvecklingsbolaget omvandlas till ett fordonsgasbolag. Vi tror att det är väldigt bra med ett fordonsgasbolag. Vi tror på det. Det är en del av framtidens melodi när det gäller drivmedel. Däremot kan vi inte förstå varför hela utvecklingsbolaget ska omvandlas till ett fordonsgasbolag. I det har man ju också utvecklingsmöjligheterna och den delen av Stockholm Vatten.

Det finns en att-sats som vi reserverade oss mot redan i Stockholm Vatten. Ledamöterna här har fått ut papperet med reservationerna i Stockholm Vatten tidigare. Vi reserverade oss mot att man redan i juni 2008 skulle besluta om att godkänna att aktierna i fordonsgasbolaget sedermera får försäljas till en extern intressent. Vi tycker att det är ett väldigt märkligt förfarande. Varför måste man använda sig av skattemedel för att bygga upp en verksamhet, ett fordonsgasbolag, se till att det blir lönsamt och sedan sälja det till privata intressen? Det är mycket märkligt att hantera skattemedel på det sättet.

Av det skälet, Ulla Hamilton, tycker jag inte att det är så konstigt att det är ett moderat borgarråd som föredrar ärendet om att bilda gasbolaget på det här sättet. Jag tycker att den att-satsen säger väldigt mycket.

Vi socialdemokrater tror att det är väldigt viktigt med ett bolag för fordonsgas. Vi tror på utvecklingsmöjligheterna. Vi har lite svårt att förstå att man ständigt säger att detta inte hör till kärnverksamheten, att detta inte hör till Stockholm Vattens kärnverksamhet, och därför ska man sälja det. Det kanske kan inrangeras under stadens kärnverksamhet att säkra driften av ett fordonsgasbolag och se till att vi bidrar till en miljöutveckling som är absolut nödvändig.

Anförande nr 104

E r i k W a s s é n (fp): Herr ordförande! Socialdemokraterna förvånar mig i den här salen såväl som i styrelsen för Stockholm Vatten. Det kan inte vara antalet bolag i Stockholm Vatten-koncernen som är det viktiga utan vad dessa bolag sysslar med. Nu agerar vi barnmorska genom att utveckla en verksamhet som inte riktigt har kommit i gång till gagn för miljön.

Sedan är det vår uppfattning på den här sidan salen att detta inte tillhör Stockholm Vattens kärnverksamhet. Därför vill vi redan nu på BB tala om att när det här barnet väl är fött ska det adopteras bort. Det betyder inte att man ger bort stadens pengar på något sätt, utan det betyder att de resurser som vi lägger ned nu kommer vi att ta hem igen när vi säljer bolaget. Det är ingen affärsrisk, i alla fall ingen som gör att jag sover dåligt. Vi har ett positivt kassaflöde redan år 2. Vi har svarta siffror i resultaträkningen, om jag uttrycker det på det sättet, redan år 1. Det är ingen affärsrisk runt Stockholm Vatten att sova dåligt för.

Anförande nr 105

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Jag kanske ska vara glad att du inte sitter i socialtjänstnämnden eller landstinget. Det är väldigt illa att betrakta den här verksamheten så att staden är en barnmorska just när det gäller det här bolaget. Det är väldigt sällan som barnmorskor sliter barnet från mamman. Mamman kanske skulle behålla det här barnet som ett eget bolag. Jag tycker att det är en dålig argumentation i det fallet.

Jag tror att det är väldigt viktigt att man har rådighet över verksamheter. Vad som är kärnverksamhet för staden eller för Stockholm Vatten varierar ju lite. Allt som inte går att sälja måste ni väl tyvärr konstatera är kärnverksamhet. Allt som går att sälja är inte kärnverksamhet, oavsett vad det handlar om, även barn.

Anförande nr 106

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Jag reagerade när Catharina Tarras-Wahlberg säger att vi ska använda skattepengar för den här verksamheten. Då har hon missförstått hela ärendet, vill jag påpeka. Det här är en intäktsfinansierad verksamhet. Det är därför som den här verksamheten också ska få göra avsteg från de finansiella riktlinjer som vi har i staden. Man ska helt på egna ekonomiska boliner kunna bygga upp den här verksamheten. Det är inte några skattebetalare som pytsar in pengar i den här verksamheten.

Anförande nr 107

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Det var fantastiskt att det inte är skattebetalarnas medel. Det beror på hur man vinklar frågorna. Jag kan konstatera att i förlängningen kommer Stockholm Vatten att gå miste om intäkter i det här avseendet. Jag tror att det här är en verksamhet som kommer att vara oerhört viktig i framtiden.

Anförande nr 108

A n n M a r i E n g e l (v): Först vill jag tacka för att vi nu fick reservationerna på bordet. Vi hade dem inte heller i Stockholms Stadshus AB. De var inte med i ärendet då heller. Det kan vara en händelse som ser ut som en tanke.

Vi tycker naturligtvis att det är väldigt bra att man satsar på fordonsgas. Först blev vi väldigt positivt överraskade och förvånade över att högeralliansen nu vill bilda ett nytt kommunalt bolag. Det har man tidigare skytt som pesten. Men redan i andra delen av meningen ser vi att det handlar om att staden ska satsa på att bygga upp en verksamhet för att sedan sälja den till privata intressen. Då får medborgarna ta risken och de privata ta vinsten.

Nu fick vi höra en ny tolkning här. Det är tydligen en ny verksamhet i staden att vi ska börja agera barnmorska åt olika privata verksamheter. Det var intressant.

Vi invänder mot sättet som man bygger upp det här bolaget på. Stockholm Vatten har gått igenom en väldigt smärtsam nedbantning. Man har lagt all utvecklingsverksamhet i ett särskilt bolag. Nu ska det här bolaget omvandlas till att renodlat bli ett bolag för fordonsgas, och sedan ska det säljas. Då har man anledning att fråga sig med en viss oro vart utvecklingsverksamheten i Stockholm Vatten ska ta vägen. Den ligger ju i det här bolaget nu. Hur ska man kunna satsa miljömässigt på Stockholms vatten om man inte har någon utvecklingsverksamhet?

Vi tycker att man ska ta fram ett nytt förslag som inte minskar möjligheterna för Stockholm Vatten att utvecklas. Vi vill ha ett kommunalt bolag för fordonsgas som innebär en långsiktig satsning som kommunen räknar med att ha kvar. Dessutom anser Vänsterpartiet att vi ska ha ett eget energibolag i kommunal ägo. Jag tror att just energibolaget och dess öde är någonting som stockholmarna ser som själva symbolen för hur illa det kan gå när man säljer ut den gemensamma egendomen som har fundamentala strategiska funktioner i staden. Försäljningen av Stockholm Energi var ingen lyckad affär. Det tror jag att även ni på er sida håller med om nu.

Vi återkommer med det förslaget i budgeten. När det gäller fordonsgas ser vi fram emot att få ett nytt förslag. Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 109

E r i k W a s s é n (fp): Herr ordförande! Ann Mari Engel ställde frågan om var utvecklingsverksamheten är någonstans i Stockholm Vatten. I och med beslutet i Stockholm Vattens styrelse är den del som inte gäller biogasverksamheten överförd till koncernmamman. Vi har tre bolag – Stockholm Vatten, Stockholm Vatten VA AB och Stockholm Vatten Utveckling AB. Den utvecklingsverksamhet som fanns i utvecklingsbolaget som inte gäller biogas är överflyttad till koncernmamman. Det är en rent organisatorisk förändring.

Stockholm Vatten gör sig inte av med några intäkter i framtiden genom att sälja utvecklingsbolaget eller fordonsgasbolaget på sikt. Det är tvärtom så att vi kommer att öka våra intäkter i framtiden genom att agera barnmorska för bolaget. Vi kommer att öka marknaden för Stockholm Vattens kärnverksamhet i den del det gäller

produktion av biogas i Henriksdalsverket och i Bromma. Där får vi, och där ska vi få, våra intäkter i framtiden.

Anförande nr 110

A n n M a r i E n g e l (v): Det var intressant att du nämner utvecklingsverksamheten, som inte nämns i ärendet. Vi får väl utgå ifrån att det kommer att synas i budgeten. Det vi hittills har upplevt med Stockholm Vatten är brutala nedskärningar som har inneburit försämrade underhåll för Stockholms vattenledningar, till exempel. Det har också varit många andra negativa konsekvenser. När man då lägger ned utvecklingsbolaget får vi hoppas att man i stället satsar nya medel på att bygga upp en utvecklingsverksamhet i moderbolaget.

Vi får ideligen nya definitioner på kärnverksamhet. Nu ska det bli nya intäkter i framtiden av kärnverksamheten. Det var inte uteblivna intäkter vi kritiserade, utan vi kritiserade att staden inte tar långsiktigt ansvar för att utveckla ett kommunalt bolag som man bygger upp. Vinsterna tillfaller i stället i första hand privata intressen.

Anförande nr 111

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag kan inte låta bli att informera fullmäktige om det faktum som även Stockholm Vattens styrelse fick information om i förra veckan, nämligen att antalet läckor i systemet har minskat betydligt jämfört med tidigare år.

Anförande nr 112

A n n M a r i E n g e l (v): Jag tyckte inte att jag sade någonting om läckor. Jag sade att den tid det tar innan man kan underhålla vattenledningarna har ökat. Jag tror att det nu är vart 250:e år som man kan räkna med att byta ut vattenledningarna. Det har uttryckts mycket stor oro inom Stockholm Vatten, vad jag förstår, för att man kommer att försämra underhållet. Det är ju glädjande att man har tätat några fler läckor i år, men det var det långsiktiga jag pratade om.

Anförande nr 113

Å s a R o m s o n (mp): Herr ordförande! Det är lite av en historisk dag när Stockholm återigen ska satsa på och starta ett energibolag. Även vi i Miljöpartiet är positiva till sådana tankar med tanke på den dåliga erfarenhet som vi har haft av avknoppning och utförsäljning av energibolag i Stockholm. Det är dessutom ett energibolag som satsar på ny energi – fossilfri och miljövänlig energi. Det ser vi som dubbelt positivt. Vi är inte på något sätt negativa till att man ser en större utvecklingsmöjlighet av det här i ett eget bolag.

Jag vet inte riktigt hur Erik Wassén läser våra reservationer, men jag skulle vilja säga att de inte är till hundra procent kritiska. När du läser dem ser du att vi bifaller flera att-satser, så det får du nog hålla med om. Men så är det när man är i opposition; även i de ärenden där man till viss del är överens har man en del kritik att framföra. Lite kritik ligger nog i det faktum att Ulla Hamilton inledde ärendet med att säga att det kanske är lite förvånande att en moderatledd majoritet lägger fram det här. När vi läser ärendet lite kritiskt ser vi att huvudpoängen inte alls är det miljövänliga och

hållbara Stockholm. Det är inte det man har framför ögonen, utan här handlar det om att få en verksamhet att knoppa av så fort som möjligt och tjäna pengar åt de privata. Det handlar egentligen inte om att göra en större miljönytta i Stockholm.

Vad är poängen? Varför tycker vi alla i den här salen numera så bra om biogas? Jo, det beror på att det är riktig energi som vi kan producera från en avfallsprodukt. Det kommer från avloppsslammet. Vi tycker också att det finns lika mycket resurser invävda i vårt ekologiska matavfall. Det tycker vi att man också borde använda. Det är på den vägen vi skulle vilja se ett sådant här bolag utvecklas.

Men i stället pratar Erik Wassén och Ulla Hamilton om att man ska börja distribuera fossilgas. Det är en av hörnpelarna i det här. Det är inte heller att gå den miljövänliga vägen. Då ser vi inte att det är det hållbara alternativet ni vill slå in på. Då vill ni fortsätta att bita er fast i delar av det gamla fossilsamhället. Vi tror inte att det är en hållbar väg för Stockholm, och vi tycker att det är olyckligt.

Jag har en fråga till Erik Wassén och Ulla Hamilton. Den gäller hur ni tänker räkna. Det står här att gasbolaget är en bra affärsidé. Det ska använda sig av förhållandevis billigt avloppsslam. Hur tänker ni avdela produktionsmedlen? Staden sitter faktiskt med monopol på resursmarknaden här. Vi sitter på matavfallet från hushållen. Vi sitter på avfallsslammet från avloppsverken. Hur ska det här delas mellan den privata marknaden och staden?

Jag säger inte att det är omöjligt att någon annan aktör i framtiden någon gång, när ett sådant här bolag har utvecklats, skulle kunna hålla på med det. Men ni startar redan nu med intentionen att bolaget ska säljas. Jag tycker att det är höjden av hyckleri att prata om att det är bra för miljön, för då är det inte miljön ni sätter i första rummet. Hur ska ni dela upp råvaruresurserna när det gäller det som kommer att vara kvar i Stockholm Vatten? Ni har ju avloppsslammet kvar i Stockholm Vatten. Varför vill ni inte utveckla matavfallet mer? Förskräcker inte besluten när vi sålde Stockholm Energi, som även Vänsterpartiet var inne på? Det är mina frågor.

Anförande nr 114

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Jag tycker att jag var ganska tydlig när jag sade att Miljöpartiet höll på att förstöra hela fordonsgasmarknaden och att vi tycker att det är viktigt att vi får en väl fungerande gasmarknad i Stockholm. Det är därför vi gör det här. Vi gör det också på grund av att vi tycker att det finns för få aktörer på marknaden i dag. Det om något är väl en omsorg om att ett bra miljövänligt alternativ ska utvecklas på marknaden.

Vi är mer realistiska än vad Miljöpartiet är, och ni är mindre realistiska än vad era kompisar runt om i landet är. I alla andra städer där man har en fordonsgasmarknad har man sagt att man ska komplettera med naturgas. Men det vägrar Miljöpartiet göra här i Stockholm. Resultatet höll på att bli att vi var nära att förlora en mycket miljövänlig produkt på stockholmsmarknaden. Det är det vi ändrar på just nu. Det är därför vi föreslår detta; vi ska se till att vi får en fungerande fordonsgasmarknad i Stockholm. Det är det som är bevekelsegrunden, Åsa Romson.

Anförande nr 115

Å s a R o m s o n (mp): Ulla! Vem är det egentligen som har missförstått någonting med det här ärendet? Du går vidare och in på en marknad där man distribuerar fossilgas. Det finns distributörer av fossilgas i Stockholm. Det finns redan en fungerande marknad. Där kan jag mycket tydligt se att detta inte är ett kärnområde för kommunen och kommunens verksamhet, medan du vill hjälpa just den marknaden med kommunala medel och bolagsbildningar för att få en skjuts på det hela.

Vad vi säger är att vi ska satsa på det som är hållbart i längden och som kanske de privata aktörerna kommer in i lika lätt. Det är matavfallet vi ska utveckla, och inte fossilgasen.

Anförande nr 116

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Ju längre debatten pågår, desto mindre övertygad blir man – om man någonsin har varit det – om att Moderaterna har en strategi för att stötta biogasen. Om man verkligen vill stötta biogasen behöver man satsa. Det vi hör tydligt här är en ambition att sälja ut bolaget så snabbt som möjligt. Ni vill inte se till att man använder kommunala resurser för att stötta marknaden.

Vi betalar faktiskt i dag för det organiska avfall som bränns upp. Vi betalar pengar till Fortum för det. När kommunen i stället använder det, slipper betala och får biogas som man kan sälja är det inte bara en ekologisk vinst. Det kan också bli en ekonomisk vinst. I det framtidsscenariot ska man inte sälja ut det bolag som står för rötningen av avloppsslammet som sedan blir till biogas. Det är det vi motsätter oss. Det är också därför vi är emot det som Erik Wassén och även Ulla Hamilton tog upp, nämligen extern finansiering. Vi är emot att man avyttrar biogasproduktionen i Stockholm.

Jag blir orolig när jag hör diskussionen här, för det låter verkligen som att borgarna vill stötta fossilgasen. Jag ser ingen uttalad ambition för att stötta produktionen av biogas. Ni nämner ingenting om mål för när man ska avveckla den fossilgas som man använder som backup. Tvärt emot försöker ni bara anklaga Miljöpartiet för att vi tidigare, med rätta, har varit rädda för fossilgasens användande.

Ulla Hamilton! Om vi ska hålla oss till sanningen vet du att vi i dag kan tänka oss fossilgasen som temporär backup, men enbart med ett tydligt mål om att den ska avvecklas. Jag är rädd för att Moderaterna inte vill satsa på biogas. I stället har ni höjt avgiften för de hushåll i Stockholm som vill sortera det organiska avfallet så att det kan användas. Ni gör en hel del i er politik som tyvärr inte stöttar biogasen. Vi tror att kommunen har en viktig roll att fylla.

Vi tycker att det är jättebra för Stockholm Vattens del att det har blivit avgiftsfritt att använda avfallskvarnar. Men vi vill att kommunen agerar aktivt. Allmännyttan kan till exempel installera avfallskvarnar så att man kan använda avloppsledningar som vattenvägar för att föra det organiska materialet till produktion av biogas. Vi ser inte någon sådan offensiv handling över huvud taget när det gäller att producera biogas.

Anförande nr 117

U l l a H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Jag vill bara säga att jag tycker att det är trevligt att Miljöpartiet nu har ändrat sin uppfattning och erkänner att man behöver ha naturgasbackup för att biogasmarknaden ska fungera. Den inställningen hade ni inte under förra mandatperioden.

Anförande nr 118

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag tycker att det vore ännu trevligare om Moderaterna här verkligen visade hur Stockholm kan satsa på biogas. Det finns mycket man kan göra. Det är bara att läsa den biogasstrategi som vi har lagt fram för kommunens styrelse. Jag hoppas att den successivt kan införas.

Anförande nr 119

E r i k W a s s é n (fp): Herr ordförande! Jag hade som ordförande för Stockholm Vatten inte förväntat mig att höra en massa lovord här i dag från Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna. Så brukar det inte gå till. Jag begärde ordet därför att jag hörde Ann Mari Engel tala om katastrofala konsekvenser. Sedan fick vi höra den gamla vanliga litanian om Stockholm Vatten. Den svartmålning av Stockholm Vatten som oppositionen ägnar sig åt är helt hopplös.

Herr ordförande! Jag skulle vilja passa på tillfället att tacka alla utmärkta, jätteduktiga medarbetare i Stockholm Vatten som har varit lojala mot ledningen i det här stadshuset och som har bidragit till enorma positiva förändringar i bolaget. Det vi håller på med kostar i dag mindre. Vi gör samma goda vatten av mycket hög livsmedelskvalitet. Vi renar precis samma mängd vatten – till och med mer. Vi har färre läckor. Vi har lägre sjukfrånvaro i bolaget. Trots att vi har färre anställda jobbar de mer effektivt tack vare relativt enkla omorganisationer. Övertidsuttaget är lägre. Allt detta är bättre. Bolaget mår bättre i dag än det gjorde när Rebwar Hassan var ordförande i det.

När det gäller ledningsnätet kommer det ofta upp diskussioner om hur gammalt det är. Låt mig säga att vi i Stockholm Vatten i dag har tunnlars som är 150 år gamla. Det behövs inte göras någonting med dem, inte ens på 150 år till. Vi har ledningar i Södra stationsområdet som är 15 år gamla och som vi redan har behövt byta ut. Det är inte åldern på en ledning som avgör om den måste bytas ut. Detta har inte den där sidan av salen – i alla fall inte dess representanter i styrelsen för Stockholm Vatten – riktigt förstått.

Medelåldern på vårt nät är 50 år. Förnysetakten är under 100 år. Vi byter nu ut ledningar när det blir läckor och stopp. Vi identifierar det på ett annat sätt. Vi gör inte utbytena kalendariskt.

Yvonne Ruwaida talade om köksavfallskvarnar. Jag delar din uppfattning. Jag tycker att man bör göra något positivt när det gäller detta. Möjligen ska det ske i allmännyttan, men det är inte ett beslut som fattas i min styrelse i Stockholm Vatten, utan det fattas i så fall någon annanstans. Jag kan mycket väl tänka mig att privata fastighetsägare och privata aktörer på marknaden som bygger nya hyreslägenheter och nya bostadsrätter gör sådana här investeringar i lägenheterna i husen eftersom de ser det

som en konkurrensfördel gentemot alla andra som bygger lägenheter. Jag själv skulle mycket hellre vilja bo i en lägenhet med en köksavfallskvarn. Jag kommer själv att installera en hemma i min egen villa därför att det är så äckligt att hålla på att kompostera. Det här är ett mycket bättre sätt att göra sig av med det organiska avfallet.

Anförande nr 120

A n n M a r i E n g e l (v): Erik! Det vore mig fjärran att svartmåla några medarbetare. Det var inte det vi gjorde, utan vi tog upp de problem som ni som högerallians har orsakat bolaget. Du ägnade dig åt att tacka medarbetarna. Man skulle kunna säga att det går väl ganska fort, för det är väl inte så många kvar. Tyvärr har man minskat mycket på verksamheten, på ambitionsnivån och på de anställda.

När man diskuterar hur ofta man behöver byta ut ledningarna är det bra om man har resurser att göra det ifall det behövs, och det är det ni inte har. I det här ärendet handlar det om utvecklingsverksamheten, som man har skurit bort mycket ifrån. Man har lagt den i ett särskilt bolag, och nu ska det bolaget omvandlas till ett bolag för fordonsgas. Du säger att det ska återföras till moderbolaget. Jag hoppas då att vi i budgeten får se ett rejält tillskott för utvecklingsverksamhet, för det behövs i Stockholm Vatten.

Anförande nr 121

E r i k W a s s é n (fp): Herr ordförande! Ann Mari Engel, som säkert vet rätt mycket om Stockholm Vatten, vet mycket väl att vi har resurser att byta ut ledningar där det behövs. Jag skulle vilja att hon ägnade sin kontrareplik åt att nämna en enda ledning i Stockholm som inte har bytts ut på grund av bristande resurser.

Anförande nr 122

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Hade jag förstått eller hade jag inte förstått nu? Det vet jag inte riktigt. I ditt anförande sade du, Erik, att vi på den här sidan inte hade förstått att vi hade 150 år gamla tunnlar som kommer att hålla i 150 år till. Det har vi förstått. Vi tror också att de kommer att kunna hålla i mer än 150 år till.

Problemet är det lokala ledningsnätet, som har sina brister. Vi har uttryckt en oro för att det inte finns pengar i bolaget för att gå in med insatser när någonting händer. Det har ju inte hänt så mycket, och vi vet inte när det ska hända.

När det gäller köksavfallskvarnarna, som det senaste mötet handlade om, har dina medarbetare som har gjort utredningen kommit med påpekanden som ni totalt ignorerade i majoriteten i Stockholm Vatten vid beslutet. De har sagt att det lokala ledningsnätet gör att man på vissa ställen i staden inte kan ha avfallskvarnar. Ändå ska man få installera dem utan tillstånd och utan anmälan.

Anförande nr 123

E r i k W a s s é n (fp): Ann Mari Engel! Jag ber om ursäkt för att jag blandade ihop namnen. Catharina Tarras-Wahlberg och jag sitter i styrelsen för Stockholm Vatten. Hon uttrycker oro här i dag, vilket hon också gör rätt ofta på styrelsens sammanträden. Jag tycker att Catharina Tarras-Wahlberg i stället borde uttrycka glädje – glädje över att antalet läckor och stopp i vårt ledningsnät minskar och har gjort så under hela den borgerliga mandatperioden, och säkert också kommer att fortsätta göra det.

Anförande nr 124

R e b w a r H a s s a n (mp): Hallå Erik! Ni blundar för problemen i Stockholm Vatten. Ni har minskat underhållet med 100 miljoner kronor, och du tänker mycket kortsiktigt. På lång sikt kommer ledningarna att drabbas snabbare eftersom medelåldern på dem kommer att öka. Vi hade lägre medelålder på våra ledningsnät. Den har ökat med er politik. Ni satsar på kortsiktighet. Därför är det viktigt att man tänker på råvaran när man bildar bolaget och säljer det. Ni skiljer inte på det här. Råvaran kommer från stockholmarna, och den kan inte stå utanför Stockholm Vattens verksamhet. Råvaran är avloppsvattnet. Det hör till stockholmarna. Ni har inte rätt att sälja det.

Anförande nr 125

E r i k W a s s é n (fp): Hallå Rebwar! Låt mig säga så här: Det är korrekt att vi har minskat det långsiktiga underhållet med 100 miljoner kronor. Vi har gått ned till en nivå som gällde under din tid som ordförande i styrelsen för Stockholm Vatten. Vi är nu alltså på den nivå som i varje fall var okej för Miljöpartiet och Socialdemokraterna för några år sedan.

Som jag sade tidigare här i salen har antalet läckor och antalet stopp minskat. Vårt ledningsnät mår bra. Vi har en helt annan koll på det än man hade förr. Vi ligger på helt rätt nivå. Detta kan jag möjligen få äta upp, men jag känner mig fullständigt övertygad om det.

Anförande nr 126

P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande, fullmäktige! Det känns spännande att stå i den här nya fina talarstolen. Det smärtar en centerpartist lite grann att säga detta, men jag tycker att Ulla Hamilton sköter biogasen på ett bra sätt. Vi har olika uppfattningar i flera miljöfrågor, men här känner jag ett mycket stort engagemang och en målmedvetenhet. Jag vet att engagemanget självfallet finns även hos Miljöpartiet.

För ett år sedan träffade jag folk som suckade och betraktade Stockholm lite grann som någon som var efter på området trots goda intentioner. Så sent som i fredags träffade jag ledningen för E-on, som tycker att det som händer i Stockholm är väldigt spännande.

Vi hörde tidigare i debatten om naturgas kontra biogas. Jag har själv kommit till insikten att det är infrastrukturen som är gasens absolut största framtidsutmaning. På

samma sätt är det den största tillgången den dag detta verkligen byggs ut. Vi måste få bilar i trafik, vi måste få ledningar på plats och vi måste få en fungerande distribution. Där funkar det i dag så att det till exempel är ett bolag som E-on som finansierar gaspumpar på mackar. Det är lite grann av välgörenhet som skapar en marknad i framtiden.

Därför behövs både biogas och naturgas i utvecklingsfasen. Sedan får vi tillsammans se till att på politisk väg göra det bättre att tanka biogas än naturgas. Det är självklart. Men den frågan tar vi då, när allting är utbyggt.

Det behövs också privat kapital och entreprenörskap. Jag är övertygad om att stadens engagemang för ökad användning av biogas inte minskar efter dagens beslut – snarare tvärtom. Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 127

R e b w a r H a s s a n (mp): Jag vill säga till Per – för han kanske inte känner till detta tillräckligt – att när det gäller bildandet av biogasbolaget och den ökande produktionen av biogas har vi satsat på detta. Vi skulle också ha fortsatt med det om vi hade haft möjlighet.

Men samtidigt vill vi att privatbolaget ska distribuera. I dagens läge gör AGA det i Bromma. Då är det ingen mening med att man bildar ett bolag och sedan säljer ut det. Distributionen finns redan hos AGA, SDN och Fortum. Vi är emot försäljningen av det bolag som ska bildas. Jag säger detta bara som information till dig. Det finns redan distributörer, som sagt.

Anförande nr 128

P e r A n k e r s j ö (c): Jag förstod att ni är emot just den här försäljningen, som eventuellt kommer i framtiden. Men jag håller inte med om att vi har ett funkande system för användning av biogas. Det har vi inte förrän vi har bilar som verkligen rullar och en fungerande marknad. Man får ingen fungerande marknad förrän det finns ett privat kapital och entreprenörkraft med i leken. Det här är ett sätt att få det dithän.

Anförande nr 129

Å s a R o m s o n (mp): Jag ställde några frågor till Erik Wassén och Ulla Hamilton. Jag fick inga svar, men det kanske finns andra som vill svara på dem. De hänger ihop med er idé om att det här är en marknad som man bara kan skjutsa ut, och sedan kommer allt att vara på plats. Ni tänker bort själva råvaran och själva inputen i marknaden, som jag antar inte går att privatisera hur som helst. Jag tror inte att vårt avloppsslam är så lätt att privatisera. Jag tror inte att det går och jag tror inte heller att det är lämpligt. Jag tror inte att hushållens matavfall är särskilt lätt att privatisera heller; det går i varje fall inte med nuvarande lagstiftning. Jag har inte sett några varianter av det i världen som har fungerat heller.

Jag funderar på hur ni tänker när ni tänker bort den här delen. Då tänker ni i marknad och i prissättning. Hur ska man prissätta avloppsslammet? Hur prissätter man

hushållens matavfall? Vilka kostnader blir det för avskiljning? Det är olika steg i reningsprocessen för avloppsslam innan man får en råvara som man kan göra biogas av. Vilka kostnader ska staden och Stockholm Vatten som ett kommunalt bolag stå för innan man avräknar prissättningen? Och hur kommer man att säkerställa att prissättningen fungerar för att få en fortsatt biogasmarknad?

Risken är att till exempel E-on köper bolaget om några år – det måste ju bli före valet om ni ska hinna sälja det. Då kanske E-on tycker att fossilgasen går mycket bättre och lägger därför ned hela biogasvarianten i Stockholm eftersom det inte finns någon marknad därför att det är för dyrt med avloppsslam. Det kostar ju en hel del att avskilja slammet från övrigt vatten. Om jag inte får något svar på detta tycker jag att resonemanget i ärendet är alltför dåligt för att vi ska kunna ta ställning i den här delen.

Det har kommit upp ytterligare en fråga. Det här är ett bolag enbart för fordonsgas. Vad händer med den gas som är hushållsbiogas till Hammarby sjöstad? Ska Stockholm Vatten fortsätta att lämna den till Hammarby sjöstad? Man kan ju inte göra det i det här bolaget eftersom ändamålet är så snävt begränsat. Det är tråkigt.

Anförande nr 130

Erik Wassén (fp): Herr ordförande! Åsa Romson har ställt flera frågor. Min synpunkt på detta är att Stockholm Vatten ska ta så bra betalt som möjligt för den rågas som vi kommer att producera i Henriksdal och Bromma även fortsättningsvis och även när utvecklingsbolaget är sålt. Det ska vi göra därför att det kommer att finnas en marknad. Det kommer inte bara att finnas ett SL eller ett AGA som köper gasen, utan det kommer att finnas fler aktörer som gör det.

Vi ska ta så bra betalt som möjligt till gagn för våra kunder, alltså dem som är anslutna till Stockholm Vatten. Det är inget konstigt med det. Jag förstår egentligen inte Åsa Romsons bekymmer eller de gränsdragningsfrågor som hon hänvisar till i sina inlägg.

Anförande nr 131

Åsa Romson (mp): Jag förstår att du inte förstår min fråga om du tycker att det är dåligt att det till exempel finns ett SL och att vi borde ha flera SL med flera olika små linjer. Det kunde man ju tänka sig. Men hur hade du tänkt dig, Erik Wassén, att få fler av Stockholms avloppsslam? Stockholms avloppsslam kommer till olika enheter inom Stockholm Vatten, och det kommer det att göra även i framtiden i det här ärendet.

Min enkla fråga är: Var ska ni dra gränsen? Du säger att vi ska ta ordentligt betalt. Vi ska ta så mycket betalt som vi kan, menar du, eftersom man bör göra det på en marknad. Marknaden är alltså gasmarknaden som ni anser att den ser ut. Det kommer då att konkurrera med fossilgasen. Om fossilgasen är billigare kommer E-on eller vilket bolag det nu blir som köper det här att lägga ned biogastillverkningen. Sedan får Stockholm Vatten köra ut avloppsslammet och lägga det i en rötchammare och vi får det problemet i knäet. Det har ni ingen lösning på.

Anförande nr 132

E r i k W a s s é n (fp): Ordförande! Hur mycket rågas som kan produceras i Stockholm Vattens anläggningar är beroende av hur mycket slam som kommer dit. Det handlar antingen om biologiskt avfall från storkök och liknande eller så beror det på hur många som är anslutna med sina toaletter till reningsverken, om jag får uttrycka det på det sättet, Åsa Romson. Här är det inte vi som är problemet, utan det är ni som inte vill bygga ut Stockholms stad med fler bostäder och fler invånare. Med vår politik får vi mer biologiskt nedbrytbart avfall att producera biogas med. Ställ frågorna i din egen fullmäktige-grupp i stället för till mig!

Anförande nr 133

Å s a R o m s o n (mp): Du lyssnade inte på min fråga, Erik. Jag frågade vad vi ska göra den dag ett stort elbolag eller ett energibolag som E-on, ett privat bolag, har köpt bolaget som producerar och tar hand om allting. Det har ju monopol på att ta hand om allt avloppsslam från Stockholm och vill kanske inte producera biogas därför att avskiljningen blir för dyr jämfört med den import av fossilgas som man har. Fossilgasen kommer att vara billig under en övergångsperiod innan vi till sist ändå sitter fast i fossilträsket i den här staden.

Staden kan vara en motor för att skapa en hållbar infrastruktur, men då måste man vara mer försiktig med vad som är målsättningen med olika projekt. Er målsättning här är att skapa pengar. Ni vill inte skapa hållbarhet eller lösningar som är bättre för miljön. Ni vill skapa pengar, och det är kortsiktigt i sammanhanget.

Anförande nr 134

E r i k W a s s é n (fp): Herr ordförande! När biogasmarknaden har utvecklats och det finns massor med stockholmare som kör omkring i biogasfordon, även i lastbilar och tyngre fordon, tror inte jag att den som köper Stockholm Utveckling AB skulle lägga ned den verksamheten. Skulle man först betala bra med pengar för bolaget till oss och sedan lägga ned verksamheten? Det är så dumt så det finns inte någon privat aktör som agerar så.

§ 27 Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen kvartal 1 2008, äldreomsorg (utl. 2008:132)

Anförande nr 135

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar bifall till den reservation som vi socialdemokrater har i kommunstyrelsen tillsammans med de andra oppositionspartierna. Vi tycker att det är gott och väl att vi får redovisningen till fullmäktige, men vi har återkommande också tagit upp att vi tycker att det bör tillföras några ytterligare uppgifter till rapporteringen till fullmäktige.

När vi har diskuterat detta i äldrenämnden har vi påtalat att vi tycker att det är en brist att vi inte samtidigt får upp de överklaganden som har gått in till länsrätten och de överklaganden som dessutom får bifall av länsrätten och återvisas till kommunen för ny handläggning.

Vi tycker att det här är en viktig uppgift. Förutom det som är lagreglerat ska man ta detta i samband med de här ärendena. Därför yrkar vi bifall till den reservation som vi har i kommunstyrelsen.

Anförande nr 136

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Det finns risk att jag upprepar det som Leif har sagt. Också jag yrkar bifall till s, mp:s och v:s reservation.

Det är viktigt att man får klart för sig hur många överklaganden som är beviljade. Man måste få antalet så att man får en bild av vad som verkligen händer utöver det som Leif har sagt här. Den informationen är viktig om man ska kunna utveckla och förbättra biståndsbedömningen. Statistik är ett viktigt instrument i ett utvecklingsarbete. För att kunna göra förbättringar bör statistiken vara uppdelad även på stadsdelsnämnd och kön.

Anförande nr 137

E i v o r K a r l s s o n (mp): Jag instämmer med föregående talare, och jag tänker inte förlänga debatten genom att gå upp och säga i stort sett samma sak. Också vi yrkar bifall till s, v:s och mp:s reservation.

Anförande nr 138

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Herr ordförande! Det var en ändring i socialtjänstlagen 2006 som ställde kravet på att vi ska redovisa de gynnande beslut som inte är verkställda. Det är väl alldeles riktigt att vi kan gå vidare och även tala om överklaganden. Men de som har fått ett gynnande beslut kan ju inte överklaga. Det gynnande beslutet ligger fast. Jag kan tycka att det blir två helt skilda ärenden – det första och det som ni tar upp i er reservation.

Det som är glädjande är att det är sju stadsdelsnämnder som inte har några beslut som inte är verkställda. Där har man klarat av alla. Av dem som nu inte är

verkställda handlar det i alla fall utom ett om att den enskilde har tackat nej till det boende man har blivit erbjuden. Det handlar alltså inte om resursbrist ute i de olika stadsdelsnämnderna. Likväl har länsstyrelsen sagt att det ändå kan vara en planeringsfråga. Det får vi naturligtvis ta till oss, inte minst när vi nu håller på att se över alla de äldreboenden som vi har runt om i staden.

Om den enskilde tackar nej kan vi inte göra någonting åt det. Vi kan inte plocka det ärendet åt sidan och säga att det på det sättet är verkställt därför att den enskilde har tackat nej. Det ligger kvar. På det sättet kan staden tilldömas vite, vilket har skett i några stadsdelsnämnd. Det beklagar vi.

Jag vet att i den nya lag som kommer – lagen om valfrihet – kommer man att ta bort den här delen. Om den enskilde har tackat nej kan inte kommunerna tilldömas vite. Men det som är oerhört viktigt i sammanhanget är att allt detta dokumenteras tydligt. Jag tycker att det är viktigt att göra det redan nu för att vi ska kunna se att det ligger hos den äldre och att det är han eller hon som har tackat nej till ett gynnande beslut. Det är alltså inte så att staden inte har gett möjlighet till ett boende någon annanstans.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 139

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande och fullmäktige! Jag kan till viss del instämma i Ewa Samuelssons argumentation – att det delvis kan röra sig om två olika ingångar i ärendet. Men när vi har resonerat om det här har vi sett och fått signaler utifrån verksamheterna – både från förtroendevalda oberoende av majoritet och opposition och av tjänstemän – om att det har blivit en kraftig ökning av de ärenden som kommer tillbaka från länsrätten där det har varit avslagsbeslut och där en enskild person har överklagat och fått rätt i nästa instans. Det tycker vi hör hemma här om man ska få en bra helhetssyn på vad som händer i verksamheten utifrån de äldres perspektiv. Om borgarrådet sedan väljer att göra två ärenden av det har i alla fall inte jag någonting emot det.

Men jag tycker att det är viktigt att statistikuppgifterna kommer in som en helhet i de underlag som vi har här i fullmäktige att ta ställning till. Vi använder ju dem sedan när vi gör bedömningar av vad vi behöver justera när det gäller biståndsbedömning eller, för den delen, när det gäller det ekonomiska – att satsa pengar.

Anförande nr 140

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag har inget emot en sådan redovisning. Men vi måste komma ihåg att det här ärendet gäller ej verkställda, gynnande beslut. Det du efterfrågar är de beslut där man har gått emot den enskilda äldre.

§ 29 Inriktningsbeslut för ny arena i Globenområdet (utl. 2008:139)

Anförande nr 141

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Kära fullmäktigeledamöter och ordförande! Detta är en jätterolig sak. Aldrig har väl ordet ”äntligen” känts så riktigt som just i dag. Frågan om nya arenor och framför allt en utveckling av Globenområdet är något som många majoriteter – det kan jag ärligt säga – har brottats med på olika sätt. Äntligen har vi nått fram till en lösning som har realism och möjlighet att genomföras.

Vad vi ska göra i dag är att fatta det historiska beslutet att säga ja till alla våra tjänstemän. Sätt i gång! Titta på det här och räkna på det! Vi vill att det blir en arena! Vi vill att den ska ha 30 001 platser för att uppfylla Uefas krav. Vi vill att den ska vara säker. Vi vill att den ska kunna ta emot evenemang av världsklass, vilket vi inte riktigt klarar i Globen i dag. Vi är ense i den här fullmäktigesalen om att det här är precis vad Stockholm som evenemangsstad behöver.

Stockholm växer. Vi blir fler och fler för varje år och har just passerat 800 000. Det är betydligt fler än vad som fanns här när Globen byggdes. Det är ofta fullt i Globen. Jag var själv där i går kväll. Det var jättemycket folk som tittade på R.E.M., och det kan man ju förstå. Det är ofta mycket folk. Det finns ett jättestort tryck även på större konsert- och evenemangslokaler i Stockholm.

Därför är det väldigt roligt att vi nu tillsammans i dag kan fatta beslut om ett inriktningsärende för en ny arena i Globenområdet. Det är också roligt att se att vi är så många som är ense om att det här ska sättas i gång nu. Jag har också noterat de frågetecken som finns från vissa i oppositionen vad gäller finansiering och så vidare. Det ska vi naturligtvis ta med oss; det måste vi titta på innan det här blir klart.

I dag har vi en möjlighet att fatta ett beslut som ingen politiker har lyckats fatta på 25 år. Det känns historiskt, och det känns jättekul. I dag ska vi rösta för att bygga en ny arena.

Anförande nr 142

A r i a n e B u c q u e t (m): Ordförande, ledamöter och åhörare! Med tanke på att det inte har byggts en enda fotbollsarena i Stockholm sedan 1960-talet är det verkligen ett viktigt beslut som vi fattar här i kväll om att bygga en ny arena i Globenområdet. Arbetet med att hitta en ny arenalösning har som ni vet pågått sedan 1994. Det har varit en lång och seglivad process, som får sitt slut – eller kanske sin början – i kväll.

Jag skulle bara vilja betona ett växande och aktuellt problem som vi har i dag, nämligen det ökande supportervåldet. Sedan 1990-talet har fotbollen haft mer publik. De fotbollsarenor som vi har haft i Stockholm är inte anpassade till storpublik eller högt tryck. Men med denna nya fotbollsarena har vi möjlighet till säkra matcher och större publik.

Jag tror att vi alla i denna kommunfullmäktigesal ställer oss positiva till den nya arenan. Den är nämligen ett viktigt led i arbetet för att skapa en attraktiv stad för boende och för våra besökare men även ett viktigt led i det fortsatta arbetet för att vara en framgångsrik region.

Stockholm behöver stärka sin plats som evenemangstad. Tack vare Stockholmsarenan kommer området kring Globen dessutom att förstärkas som evenemangsområde. Konserter, fotboll, hockey och andra kultur- och idrottsevenemang kommer att synas här.

Till sist skulle jag vilja betona hur viktigt det är att vi i Stockholm får ett nytt landmärke. Stadion byggdes klart 1912. Det är snart 100 år sedan. Globen invigde vi för nästan 20 år sedan. Det här betyder att vi får ett nytt landmärke. Med dessa ord yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 143

Billy Östh (m): Ordförande, fullmäktige! Madeleine Sjöstedt uttryckte det bra; det här är en glädjens dag. Det är en glädjens dag för oss som älskar idrott, även om det för min del av naturliga skäl mer och mer börjar övergå till att titta på idrott än att utföra idrott.

Nu har ytterligare ett stort steg tagits i riktning mot att tillfredsställa de tre Stor-Stockholmsklubbarnas önskemål om varsin arena. AIK får sin i Solna så småningom och Bajen nu i Globen. Det är viktigt att vi också fortfarande håller tempot högt för att hitta en vettig lösning för Djurgården. Vi har fört en dialog med klubbarna under flera års tid. Det fanns en diskussion om arenorna i budgeten för -08.

Nu får vi en arena. Det är välkommet för stockholmarna. Det blir kostnadsneutralt; det kostar inte skattebetalarna en massa pengar. Detta är bra för alla parter. Vi får stora intäkter när vi säljer byggrätter. Som Madeleine sade får man titta på alla kalkyler. Men det jag har sett av kalkylerna gör mig övertygad om att detta är en bra kalkyl och att det blir en bra finansiering av ett bra projekt.

Det är alldeles utmärkt att vi nu får en bra arena på Globenområdet. Det finns kollektivtrafik, vägar, ett shoppingcentrum som är bra och så vidare. Vi får en arena i världsklass, och det ska vi stockholmare vara stolta över.

Anförande nr 144

Mehdi Oguzsoy (v): Ordförande, fullmäktige! Vi välkomnar förslaget att bygga en arena i Globenområdet. Vänsterpartiet har drivit denna fråga. Vi har ingenting emot förslaget och ingen invändning.

Däremot tycker vi att det är konstigt att högeralliansen inte är ärlig mot skattebetalarna i den här staden när man påstår att arenan kommer att vara kostnadsneutral. Det är felaktigt. Vi tror absolut inte att den kommer att vara kostnadsneutral för skattebetalarna i Stockholm. Det här kommer att bekostas av skattemedel.

Anförande nr 145

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det är ju aldrig något problem för Vänsterpartiet att lassa in skattemedel. Det är däremot ett problem för oss. Vi vill att arenan ska få en så god ekonomi som möjligt, och därför ska vi titta särskilt noga på det i det inriktningsärendet som vi nu ska fatta beslut om.

Jag vill verkligen varna för den här lättsamma inställningen till kostnader. Ingången i arbetet måste vara att detta ska kosta så lite som möjligt och helst vara helt kostnadsneutralt för stockholmarna. Det är min absoluta intention.

Anförande nr 146

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Är det någon som inte är seriös och som tar lätt på saken när man hävdar att det här kommer att vara kostnadsneutralt så är det högeralliansen. Historisk erfarenhet visar att när man gör sådana här stora projekt tenderar de att bli mycket kostsammare och dyrare än vad man har beräknat. Dessutom gör ni en glädjekalkyl när ni säger att ni ska sälja byggrätter till överpris. Tyvärr kommer det inte att bli så. Men jag hoppas att jag har fel.

Anförande nr 147

M a t s B e r g l u n d (mp): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! Jag tycker att inriktningsförslaget i allmänhet är riktigt bra när man läser igenom det. Det är skönt att vi äntligen kan komma till skott med det här ärendet, precis som idrottsborgarrådet säger. Det har ju legat så otroligt länge.

Vi i Miljöpartiet tycker att den plats som arenan ska byggas på är bra. Det är en utmärkt plats att bygga en arena på. Infrastrukturmässigt finns det tre tunnelbanestationer i närheten och två tunnelbanelinjer, vilket är alldeles utmärkt om man har ett derby eller något liknande. Då kan man separera åskådarna.

Huvudsakligen är detta exploaterad mark, även om man kanske bör vara lite försiktig med den park som finns där i dag.

Det finns också andra saker att säga i ärendet. Vi tycker att man nu måste ta tillfället i akt att bjuda in också Djurgården och inte bara Hammarby. Djurgården måste få vara med i utformandet av arenan. Vi ska däremot inte bygga ytterligare en arena i Stockholm, och det av flera skäl. Det finns miljöskäl. Det är inte resursvänligt vare sig av ekonomiska eller miljörelaterade skäl att bygga två eller till och med tre arenor för allsvenska lag i Stockholmsområdet.

Men det handlar också om att ifall vi ska få med Djurgården och inte bara Hammarby i det här så måste vi bjuda in Djurgården redan nu så att de får vara med i processen. De ska inte komma in senare. Om vi håller på och lovar Djurgården en arena och sedan inte kan uppfylla löftet hamnar de efter i processen. Det kommer inte att bli bra. Vi måste få med Djurgården på en gång.

Jag har ytterligare en sak att säga, som det inte står någonting om i papperen. Det kanske är en bagatell, men det står ingenting om gräskvaliteten. Det kan låta som en bagatell, men ska vi ha konstgräs eller naturgräs eller – som jag förespråkar – något

slags hybridgräs? Detta påverkar byggnadens konstruktion, hur läktarna ska utformas och så vidare. Den bild som följer med i papperen ger ett visst skuggigt intryck av planen. Jag föredrar att inte ha konstgräs.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Anförande nr 148

Billy Östh (m): I alliansmajoritetens budget för innevarande år står det mycket klart att vi ska försöka se till att tillfredsställa både Djurgårdens och Hammarbys önskemål med varsin arena. Men du vill nu se till att den ena av Stockholms två klubbar inte får någon arena. Du kan ju ringa till den föreningen, gå på deras möten och säga: Nej, er skiter vi i! Ni kan glömma önskemål om en arena framöver om ni röstar på Miljöpartiet.

Anförande nr 149

Mats Berglund (mp): Det var ju precis det jag sade att vi inte skulle göra! Det är just det ni håller på med. Ni försöker förhala och förhandla med Djurgården, och sedan ska de förmodligen glömmas bort i slutändan. Jag vill ha med båda lagen – båda de stora Stockholmsklubbarna på en gång i processen. Vi ska inte tappa dem. Därför ska vi bjuda in Djurgården. Djurgården har ett utmärkt förhandlingsläge här. De har två nybyggda fina arenor att välja på.

Men jag tycker inte att det är rimligt att vi bygger ytterligare en arena. Dessutom är det svårt. Vi har ju inga utrymmen. Det har framkastats förslag, men det är väldigt svårt.

Anförande nr 150

Borgarrådet Sjöstedt (fp): Det här är jätteviktigt när vi pratar om att bygga en ny anläggning i Globenområdet för 30 001 åskådare: Det är inte bara en fotbollsarena som vi bygger. Det är inte bara Hammarbys arena som vi bygger. Detta är en arena där många saker kan ske, bland annat fotboll. Alla som är intresserade får självfallet vara med och vara på den arenan.

Det är självklart att Djurgården har fått frågan om de vill vara med och diskutera arenan. Men det vill de inte. De vill bygga sin egen arena. Vårt löfte till Djurgården om att hjälpa dem att hitta mark så att de själva ska kunna bygga sin arena står fast. Det finns inga andra löften. Detta försöker vi underlätta. Det finns inte på kartan att staden ska bygga en arena vare sig åt Hammarby eller åt Djurgården. Däremot bygger vi en arena för alla stockholmare dit alla är välkomna. Det är en enormt stor skillnad på detta, som är viktig att komma ihåg.

Det kommer inte att bli naturgräs på denna arena; det kan jag försäkra. Men det är inte bestämt än om det blir hybridgräs eller konstgräs. Det kommer vi att få diskutera många gånger innan vi är där.

Anförande nr 151

M a t s B e r g l u n d (mp): Jag tackar för idrottsborgarrådets öppna attityd. Hon säger att vi bygger en arena för alla stockholmare, alla stockholmslag och alla möjliga evenemang. Jag tycker att det låter jättebra. Jag tycker att vi ska vara ärliga mot båda stockholmsklubbarna i ett sådant här skede och bjuda in Djurgården en gång till.

Att de inte tackar ja har väl att göra med att de hela tiden matas med beten om att de ska få om inte en arena byggd så i alla fall en markanvisning till en arena, och det har uppenbarligen varit oerhört svårt att åstadkomma detta. Halva mandatperioden har gått nu, och vi har inte lyckats lösa den frågan. Det enda möjliga alternativet, om Djurgården ska ha en stor arena i Stockholm, verkar vara detta. Därför tycker vi att det är dags att ta bladet från munnen och genomföra någonting bra för båda stockholmslagen.

Anförande nr 152

J a r i V i s s h e d (s): Ordförande, fullmäktige! Det här är, precis som borgarrådet sade, ett mycket glädjande beslut. Nu ska vi äntligen få till en ny arena. Beslutet är också viktigt för den fortsatta satsningen på Stockholm som idrotts- och evenemangsstad.

Vi som gärna ville ha en ny arena var lite oroliga efter majoritetens inledande deklARATION att klubbarna själva skulle bygga och driva anläggningarna. Då fanns det en uppenbar risk att det inte skulle bli någon ny arena. Ska man ro ett sådant här stort projekt som en ny arena i land måste det helt enkelt till ett betydande offentligt åtagande. Det är det vi ser genom dagens beslut. Jag är glad att majoriteten har kommit till den insikten och att vi nu äntligen får en ny arena.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 153

Å s a R o m s o n (mp): En arena för alla, sade idrottsborgarrådet. Det låter bra. Det ska vara en arena för R.E.M., Madonna och kanske till och med Springsteen och för allehanda sporter. Det kan väl tänkas att man kan ha ridning och andra evenemang på den där arenan, men när det gäller fotboll ska det tydligen mest vara ett lag, eller kanske alla lag utom Djurgården. De ska ju få en egen arena, påstår borgerligheten fortfarande, trots att staden med satsningen på den här arenan, som socialdemokraten före mig påpekade, ändå tar ett ordentligt ansvar för att bygga en ny evenemangsplats.

En arena är en viktig plats i staden. Det är ett riktmärke och ett landmärke i bebyggelsen. Det är inte många platser inom Stockholms kommun snäva gränser som vi kan prata om när vi pratar arenor. Det finns säkert de som minns debatten under den förra perioden när det var så oerhört svårt att få plats med en stor arena i Stockholm. Den hamnade några meter utanför kommungränsen. Inom Stockholms stad finns det inte så många platser som har de förutsättningar finns i Globenområdet med en sådan oerhört stor kollektivtrafikapparat.

Jag undrar vad du tänker, Madeleine Sjöstedt? Vi har sett några olika förslag på var den här arenan för Djurgården ska ligga någonstans. De svävar väl fortfarande i något slags förhoppning om att man kommer att hitta ett ställe. Vilket ställe är det? Jag ställer frågan till Billy Östh också. Du slåss ju fortfarande för detta. Var ser du att det är möjligt att bygga ytterligare en arena. Där ska väl inte R.E.M., Madonna, Springsteen, hästsporten och alla andra stockholmslag vara. Vi har stockholmslag som kommer upp som inte heter Djurgården eller Hammarby även om det handlar om damfotboll. Ska de också få en egen arena?

Ni måste vara lite tydligare med hur ni ser på detta. Ser man det här som en arena som kommer att fungera för en massa olika saker är det löjligt att säga att det ska satsas på ytterligare en arena. Det har tagit 25 år att få fram det här ärendet. Är det verkligen rimligt att man fortfarande göder Djurgården med de falska förespeglingar som vi menar att det är att säga att de också ska få en egen arena? Det är så snacket går. Det är så de betraktar det. Man måste vara ärlig med det och bjuda in dem ordentligt i den här processen och ha precis det anslag som idrottsborgarrådet hade i början, nämligen att detta är en arena för alla, för alla sporter, för olika evenemang, för alla fotbollslag, för stockholmare helt enkelt. Var lite ärligare med det och bjud in Djurgården!

Anförande nr 154

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag kan lugna Åsa Romson med att alla de lag hon räknade upp har sina arenor redan genom vår försorg. BP fick sin förra våren.

Det är ingen som får arenor. Det vi har lovat är att stödja Djurgården när det gäller att hitta mark för att bygga sin arena. Vi kan styra över mycket här i huset, men vi kan inte styra över var olika lag ska vara eller inte vara. Vi kan bara önska, tycka att det bra, erbjuda och så vidare. Djurgården är inte intresserade av att spela på en arena söder om Globen. Det har inte varit det hittills, men de kanske ändrar sig. Vem vet? Vi tänker stå kvar vid vårt löfte och försöka hjälpa dem att hitta mark. Det är fullt rimligt önskemål som Djurgården har, och vi ska försöka uppfylla det. Det är inte så konstigt. De har varit inbjudna, men önskar inte delta i de här samtalen. Det får man respektera. Vi kan inte kommandera fram lösningar som folk inte är intresserade av.

Anförande nr 155

Å s a R o m s o n (mp): Du säger att alla andra lag har en arena, Madeleine. Det har de väl ändå inte. Det är ganska få klubbar i Stockholm som har en arena att spela på. Jag kan bara komma på Hammarby som har Söderstadion och Djurgården som spelar på Stadion. Jag blir väldigt nyfiken när du säger att det finns så många andra arenor. Vi fick upp ett nytt lag i allsvenskan för något år sedan. Det kan också komma andra sporter som vill ha arenor. Kommer idrottsborgarrådet då att tycka att det är ett fullt berättigat krav? Kommer det att stå i den borgerliga budgeten nästa år att staden aktivt ska leta platser om det har kommit in ytterligare ansökningar från ett antal klubbar som vill ha egna arenor? Är det verkligen rimligt att vi hanterar klubbarna på det sättet? Är det en seriös hantering av idrottspolitiken och stadsplaneringen att göra på det sättet? Är det så att det bara ploppar upp en massa ställen där det potentiellt skulle kunna finnas arenor? Det tror inte vi.

Anförande nr 156

B i l l y Ö s t h (m): Ska det vara så väldigt svårt att begripa att vi inte ska bygga och skänka bort en arena för 2 miljarder kronor till något lag, Åsa Romson? Vi ska erbjuda Hammarby, vilket vi gör nu, och Djurgården mark för att de ska kunna fixa till en arena.

Sedan har vi detta med nya lag som kommer upp. När BP kom upp fattade vi ett snabbt beslut i idrottsnämnden att bygga om och bygga ut Grimsta. Det handlade inte om en arena för 50 000 utan en arena som passade lagom till deras önskemål. Det gjorde vi snabbt, och det gick bra.

Anförande nr 157

Å s a R o m s o n (mp): Det var jättebra att man kunde hantera det på ett sådant snyggt sätt. Varför hanterar man inte Djurgårdens önskemål på samma sätt? Varför hanterar man dem på ett annat sätt? Jo, det gör man därför att det finns en helt annan bakgrund i det ärendet. Jag var inte lomhörd under den förra mandatperioden när det här bråket pågick mellan diverse olika borgarråd om att man minsann skulle kunna ge arenor till klubbar hur som helst eftersom de inte vill spela tillsammans. Så agerar man inom andra sporter om man har en stor lokal. Man har en lokal, man hyr in sig och spelar där. Varför ska fotbollen hanteras på ett helt annat sätt? Det är väl ändå inte rimligt när det är stadens pengar? Även Billy Östh erkänner att vi går in med ett kapital, oavsett hur man räknar i böckerna när det gäller den arena som vi pratar om i det här ärendet. Det är en utbyggnad av en redan befintlig liten idrottsplats som ni ska göra till Djurgården, eller?

Anförande nr 158

P e r A n k e r s j ö (c): Fru ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det här är ett roligt ärende. Centerpartiet har välkomnat att majoriteten nu förverkligar hälften av vallöftet om varsin arena till Hammarby och Djurgården. Eftersom Miljöpartiet nu aktualiserat frågan om båda lagens behov vill jag understryka att arenafrågan i och med det här inte på något sätt kan anses vara löst och färdigbehandlad. Fortfarande kvarstår just Djurgårdens behov. Därför har jag mycket svårt att sympatisera med Miljöpartiets förslag som jag inte kan tolka på annat sätt än att Djurgården ställs inför fait à compli och behandlas därefter. Självfallet måste Djurgårdens arenabehov tas på stort allvar.

Eftersom det finns ett sätt att lösa Djurgårdens behov hoppas jag att majoriteten går vidare med det förslag som vi i Centerpartiet presenterade i våras och som tidigare förekommit i debatten men som aldrig utretts helt och hållet. Det handlar om att bygga om Stockholms stadion så att vi stockholmare och framtidens stockholmare kan njuta av kvalitetsfotboll där även i framtiden. Som det är nu riskerar faktiskt Stockholms stadion att bli ett dött museum om några år.

Det här ärendet handlar inte om Djurgården, men jag hoppas verkligen att fullmäktige under mandatperioden får behandla ett arenaärende som handlar om Djurgården. Som idrottsborgarrådet sade tidigare får det gärna ske utan att alltför många skattepengar rullar i väg samtidigt.

Jag vill avsluta med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Jag vill också ha mitt ersätтарыttrande från kommunstyrelsen som ett särskilt uttalande till den här punkten.

Anförande nr 159

Borgarrådet J ä m t i n (s): Fru ordförande! Även jag tycker att det här är ett kul ärende. Det är kul att vi har kommit så här långt så att vi kan fatta det här inriktningsbeslutet i dag. Det är kul med idrott. Det är kul med musik och en massa andra evenemang. Det här stärker Stockholms stjärna på evenemangshimlen. Möjligen får vi hit ytterligare några händelser av olika slag. Den här arenan handlar inte bara om fotboll. Den handlar om en himla massa andra möjligheter att ta hit artister eller ryttartävlingar, som Åsa Romson var inne på.

Vi behöver den här arenan alldeles oavsett om vi har tre, fyra eller fem allsvenska lag eller för den delen bara ett allsvenskt lag i Stockholm, vilket Gud förbjude. Vi kommer att behöva en arena av den här storleken i Stockholms stad. Det stärker som sagt våra möjligheter att få hit olika typer av evenemang till staden.

Det är viktigt med ekonomi i det här ärendet precis som i alla andra. Vi kommer med all säkerhet gemensamt att följa hur det går så att arena byggs på det bästa sättet, med den bästa ekonomi och på det effektivaste sättet. Den måste också byggas på ett sådant sätt att den blir tillgänglig för alla som vill gå dit att lyssna på musik eller titta på fotboll. Det är viktigt att man kan gå på olika evenemang med olika åldrar. Jag vill kunna gå på fotboll med mina barn. Jag vill kunna gå på en arena där man slipper köa jättelänge för att gå på toa eller för den delen köpa en korv. Det är detta det här bygget handlar om. Det handlar om att vi tillsammans med klubbarna, och då säger jag klubbarna, ska kunna hitta en arena där vi tillsammans ska kunna uppleva det positiva i idrottskulturen och även i musikkulturen.

Jag ser fram emot att vi på olika sätt, både majoritet och opposition, fortsätter samtalen med alla idrottsklubbarna i Stockholm, fotbollsklubbar och andra, för att skapa en läktarkultur och en arena som gör vi tillsammans kan uppleva det fina i idrotten., men vi ska även skapa en arena som kan användas till en massa andra saker än fotboll. Det är detta det här ärendet handlar om. Huvudsakligen handlar det här ärendet om att stärka Stockholm som varumärke och stärka Stockholms plats ibland evenemangs- och arrangemangsstäderna i vår del av Europa.

Anförande nr 160

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag ska ta vid där du slutade, Carin. Jag hade tänkt börja precis där. Stockholms utveckling när det gäller turism och besöksnäring behöver just en arena av det större slaget. Ni vet alla att det fanns långtgångna planer på en fotbollsarena på Söder när UEFA satte käppar i hjulet för oss under den förrförra mandatperioden när vi planerade för en utbyggnad.

Vi välkomnar också den här arenan och att det är en så stor mångfald av aktiviteter som kan tillgodoses på det här området. Några har också varit inne på placeringen ur kollektivtrafiksynpunkt. Det finns även möjligheter att ta sig dit med bil. Även om jag vet att det knorras en del nere i villaområdet om att det kommer att bli väldigt

mycket trafik med den här stora arenan tror jag nog att de allra flesta kommer att välkomna den.

Icke desto mindre vill jag också understryka det löfte som vi i den borgerliga alliansen har gett om att vi ska försöka tillgodose behovet av en arena för båda fotbollslagen. Arbetet fortskrider, och jag vet att borgarrådet lägger stor vikt vid att kunna gå vidare och också tillgodose det behovet hos Djurgården. Där pratar vi kanske just om en fotbollsarena, medan det här andra är en evenemangsarena där också fotboll ska kunna spelas.

Anförande nr 161

B i l l y Ö s t h (m): Jag kan konstatera att Miljöpartiet inte begriper att Djurgården inte vill spela på den här nya arenan. Det har förts diskussioner mellan klubbarna, och de förs fortfarande. Miljöpartiet vill tvinga Djurgården att spela på en arena som de inte vill spela på. *Take it or leave it*, annars har ni ingenstans att spela. Det är Miljöpartiets budskap.

Anförande nr 162

M a t s B e r g l u n d (mp): Billy Östh, du har en helt felaktig uppfattning om vad Miljöpartiet vill. Miljöpartiet vill att Djurgården ska ha någonstans att spela. Djurgårdens licens på Stadion går ut om något år. Vart ska de ta vägen då, tänker Billy Östh? Det tar minst fyra år till att bygga den här arenan som ändå är ganska väl planerad. Det finns ett bra utrymme för den och en bra beräkning när det gäller finansieringen. Var ska Djurgården spela under de här tio – tolv åren som det minst tar att bygga en annan arena någonstans på centrala Östermalm eller någon annanstans där de helst vill ha sin arena? Det skulle jag vilja veta.

Anförande nr 163

B i l l y Ö s t h (m): Att licenser går ut brukar man kunna lösa med dispenser och sådant. Det Miljöpartiet säger är att vi ska bygga en arena, punkt slut. Vi ska inte bry oss vilka önskemål Djurgården har. Det är det budskap som du ger till Djurgårdens fotbollsförening.

§ 30 Försäljning av aktierna i AB Stockholm Globe Arena (utl. 2008:140)

Anförande nr 164

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det här är ett annat jättebra ärende som också handlar om hur vi förstärker Globenområdet och ser till att vi får en stad som är mycket mer aktiv med ett stort evenemangs- och arrangörsfokus på Globenområdet. Staden har under många år själv drivit evenemangsbolaget i Globenarenorna. Jag tror att det är väldigt få här som med handen på hjärtat kan säga att det är absolut nödvändigt att Stockholms stad har detta som en kommunal verksamhet i ett av våra bolag.

Vi har fått ett anbud av några som kan ta över evenemangsbolaget. På ett sådant avtal tjänar vi i staden minst 15 miljoner kronor om året. Jag tycker att vi ska vara mycket tacksamma för det. Jag vet Globen sköts under rent affärsmässiga former redan i dag. På det sättet kommer det inte att bli någon skillnad.

Jag har noterat de farhågor som finns i reservationerna i detta ärende. De handlar bland annat om Stockholmsidrottens intressen. Jag kan försäkra att dessa tillgodoses på samma sätt som tidigare. Det blir lika många timmar om man räknar bort Djurgården Hockey som har helt andra intressen.

Nästa farhåga är att vi förlorar kontrollen över arenornas namn. Det finns också i avtalet att Stockholms stad måste vara överens med dem som sköter driften om vad arenan ska heta.

Dessutom anser man att löptiden på 15 år är för lång. Det är nog en nödvändighet att veta hur lång tid det gäller om man ska bygga upp en verksamhet. Jag är helt övertygad om att om vi ömsesidigt inte gillar varandra kommer nog båda att se till att avtalet upphör förr eller senare.

Det här kommer att vara jättebra. Det ger oss 15 miljoner kronor om året som vi kan göra betydligt bättre saker för. Det ger också en stadga när vi går in i arbetet för att bygga en nya arena i Globenområdet.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 165

Borgarrådet J ä m t i n (s): Fru ordförande! Globen är en fantastisk byggnad. Den är ett viktigt landmärke för staden. Den syns när man flyger över staden och när man åker med de olika färdmedlen som finns. Den är viktigt som byggnad, men den är också viktig därför att det sker en massa fantastisk verksamhet i den här runda byggnaden. Redan i dag finns det många fina aktiviteter i Globen. Jag vill ge en eloge till den personal som jobbar i Globen i dag.

Det här ärendet kommer att innebära en minskad förlust i Globens verksamhet, och möjligen en lite mer minskad förlust än vad som finns i det här ärendet. Det är

glädjande. Men vi har försökt att peka på några punkter som oroar oss och som jag tycker att man ska ta på stort allvar.

En av punkterna är Stockholmsidrottens intressen. Det är rätt när borgarrådet säger att man har skrivit in det antal timmar som finns i dag, men som tur är förändras Stockholmsidrottens verksamhet genom åren. Vi får fler, och tyvärr någon gång färre, aktiva utövare och elitlag av olika slag. Då gäller att både elitutövare och amatörer har möjlighet att vara i Globen till en överkomlig kostnad för idrottsklubbarna.

Vi har också haft andra evenemang i Globen genom tiderna. Det alla brukar ta upp som exempel är när Dalai lama kommer hit nästa gång, men det kan vara andra också, kanske Nelson Mandela nästa gång han kommer hit om han orkar det. Det kan vara andra typer av evenemang. Vi borde kunna förhandla fram med detta stora amerikanska bolag att staden till ett pris, och helst alldeles gratis, ska kunna använda sin egen byggnad, Globen. Visst handlar det om idrottens intressen, men det handlar också om andra typer av intressen som staden har när det gäller att använda den här fantastiska byggnaden.

Det är en löptid på 15 år. Det är många år. Vi har kanske lite olika syn på hur långt det är, men det kan vi diskutera med dem som skriver på det här kontraktet.

Jag hoppas att vi på det här sättet kan få hit flera olika typer av musik- och sportevenemang. Jag hoppas också att vi kan fortsätta att se till att Stockholmsidrotten och Stockholmskulturen kan använda denna fantastiska byggnad på olika sätt.

Anförande nr 166

B i l l y Ö s t h (m): Fru ordförande! Det är fantastiskt bra att driften av den här anläggningen kan gå över till en annan aktör, till AEG. Det är en av världens största aktörer och har ett oerhört kunnande på det här området. Vi får garanterat 15 miljoner kronor per år vid nuvarande verksamhetsvolym. Om verksamheten ökar, och det kommer den med all sannolikhet att göra eftersom AEG vill tjäna stålar på detta, kan man räkna med att en mer realistisk kalkyl kan vara upp emot 20 miljoner per år. Räknar man då på detta under de här 15 åren med en eventuell förlängning på upp till tio år är vi uppe i en halv miljard kronor som kommunen får i intäkter.

Det finns ingen anledning att tro något annat. Vi vet att de är här för att bedriva en bra verksamhet. Det är klart att de gör det. De äger 49 procent av Hammarby Fotboll och 12 procent av Djurgården Hockey. De har ett stort intresse i klubbarna och ett stort intresse av att göra bra grejer. Det här kommer att bli jättebra.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 167

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Jag vill yrka bifall till reservationen från s, v och mp i borgarrådsberedningen.

Vi tror att det här kan vara en intressant lösning. Vi tycker självfallet att Globen ska vara i stockholmarnas ägo. I det här ärendet skriver man att man vill samverka med stora evenemangsarrangörer, och det låter nog vettigt och bra i det här sammanhanget. Nu får vi hoppas att det verkligen kommer att handla om en samverkan. Vi är lite oroliga för det här avtalet. Det finns en hel del ganska närliggande exempel på att de här stora bolagens långsiktiga förvaltning kanske inte alltid blir så lyckad och inte så långsiktig. Eftersom det handlar om vinstmaximerande bolag måste de prioritera sina krav på vinst före andra hänsyn. Vi tycker att det är väldigt viktigt att Globen kan användas i andra sammanhang och att Stockholms stad ska kunna förlägga evenemang till Globen.

Vi nämner också detta med arenornas namn. Vi hoppas att inte någon får för sig att man ska byta namn på Globen. Vi tycker att den tillhör stockholmarna, och vi äger den byggnaden.

Vi tror att det är väldigt viktigt att man ser igenom det här avtalet och verkligen gör upp om de rättigheter som man har för idrottsklubbar och för andra. Om nu Globen har drivits med ett underskott på 60–70 miljoner varje år kan man undra varför det förutsätts att den nya arenan i det förra ärendet genast ska gå ihop.

Vi tycker att 15 år är en väldigt lång tid för ett avtal. Det hinner hända väldigt mycket på 15 år. Vi vet från tidigare ärenden att det är väldigt svårt att säga upp ett avtal om den ena parten känner att det inte var bra. Vi hoppas naturligtvis att det inte ska gå så. Vi hoppas att det ska bli bra och att man ska kunna utveckla Globen och evenemangen där eftersom det inte har gått så bra där under ett antal år.

Vi har vissa farhågor, och vi vill verkligen uppmana majoriteten att studera det här avtalet väldigt noggrant så att vi inte hamnar i en situation där stockholmarna inte har tillgång till sin egen Globen.

§ 31 Stadens datakommunikation – nytt drift- och förvaltningsuppdrag (utl. 2008:133)

Anförande nr 168

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande Börjeson! Man kan undra om ett sådant här ärende är så intressant, men det är klart att det är. Det handlar om stadens kommunikationsnät, och i dagar som dessa handlar det också om själva grunden för att kunna bedriva verksamheter effektivt, både kostnadsmässigt och verksamhetsmässigt, och säkert för både brukare och andra medborgare. Det ska bedrivas med transparens och insyn och under ett stort ansvar.

Vi har delvis reserverat oss i det här ärendet. Jag hänvisar i den delen till reservationen. Jag ska ta upp två andra saker som flera stadsdelar väldigt tydligt pekar på och som borgarrådet har valt att inte ens kommentera. Jag tycker att det är tråkigt.

De allra flesta stadsdelsnämnder lyfter upp frågan om nätet och hanteringen av datakommunikationen i andras fastighetsnät. Man pekar på att det är väldigt svårt att få privata, mindre fastighetsägare intresserade av att investera i och ta över ansvaret för ett fastighetsnät, som stadsledningskontoret föreslår. Förvaltningarna talar också om att det är deras erfarenhet att det både dyrt och väldigt svårt att få till stånd ändringar och uppgraderingar i andras fastighetsnät.

Jag tar upp detta därför att vi har så många verksamheter i våra stadsdelar som är beroende av och inkvarterade hos olika fastighetsägare. Det måste staden ta på stort allvar, och det gör man inte i det här ärendet. Man kommenterar det inte särskilt. De menar också att när det är så här krångligt är det faktiskt bättre, smidigare och billigare att stadsdelarna kan hantera den här frågan själva. Så står det inte i ärendet.

En annan del som är väldigt viktig handlar om effektiviteten och säkerheten i de här systemen. Det var två meningar som var väldigt viktiga för Skarpnäcks stadsdelsnämnd. De lämnade en enig remiss där man säger så här: Nämnden efterfrågar också någon form av insyn i driften av kommunikationsnätet, så att vi kan svara på frågor från användarna och vara tydliga beställare.

Det är själva kärnpunkten i det här ärendet. Vi måste kunna vara tydliga beställare. Vi måste kunna svara på frågor. Vi måste ha insyn i driften av det här kommunikationsnätet. Det tillfredsställer inte ärendet som det ser ut i dag. Därför är vi emot detta och reserverar oss.

Anförande nr 169

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Jag vill yrka bifall till vår reservation som, liksom tidigare, innebär att vi delvis bifaller men att vi ser ett antal orosmoment i detta. Datakommunikation är otroligt viktig och central för alla förvaltningar, alla anställda i staden och alla medborgare och användare. Där måste man gå väldigt försiktigt fram.

Ansvar för den strategiska datakommunikationen ska ligga centralt, och det tycker vi är bra. Det är viktigt, men man måste också låta respektive nämnd bestämma i

vilken utsträckning man vill ha kvar det här på förvaltningarna. Det är inte säkert att en total centralisering är bättre och fungerar bättre. Det finns inte heller någonting som säger att det skulle bli bättre med en upphandling i konkurrens. Det finns ingenting som visar det. Vi tar avstånd från att man lägger ut det på entreprenad. Vi tycker inte heller att man ska upphandla detta i S:t Erik kommunikation. Vi tycker att det är bättre att staden har rådighet över en sådan här oerhört strategisk funktion själv.

Vi tycker också att medarbetarnas inflytande måste säkras. Stadens personal är väldigt hårt ansträngd av alla dessa experiment med nya datasystem som inte har fungerat. Det har tagit mycket kraft och tid från arbetet och skapat mycket oro. Man måste gå stegvis fram här. Man bör ha försöksverksamhet innan man slår fast hur allting ska se ut i hela staden så att man inte hamnar i en situation som blir omöjlig för personalen och medborgarna.

Vi tycker att det finns en hel del frågetecken här. Jag yrkar bifall till vår reservation.

Anförande nr 170

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Jag tycker att det finns en tendens när det gäller det mesta här i salen i dag, och det är att det är antingen–eller. Det känns otroligt tråkigt att man inte värnar om den stora möjlighet som vi har som stad som helhet och om den mindre delen som är stadsdelsnämnden där jag själv är verksam.

I Skärholmen anser vi att den kompetens som finns hos IT-teknikerna är otroligt värdefull för att verksamheten över huvud taget ska fungera. De vet vilka bekymmer medarbetarna i stadsdelen har och vilken konkret hjälp de behöver. Man känner till individerna. Jag tror att det är otroligt viktigt, speciellt eftersom många som jobbar inom verksamheten inte är datavana över huvud taget. Det är otroligt viktigt att bli förstådd på en gång för att man ska kunna säkerställa en bra verksamhet.

Det är så tråkigt när det blir antingen–eller. Jag tycker verkligen att man ska beakta det. Det är en mycket viktig synpunkt när det gäller att medborgarna ska kunna få en bra service. Det är också viktigt att medarbetarna i staden har en bra arbetsmiljö, för detta är faktiskt en arbetsmiljöfråga också, att man inte känner frustration om man inte klarar av att hantera sitt arbete på ett bra sätt.

Vi vet också att det här handlar om sådana saker som dokumentation inom äldreomsorgen. När man inte kan och inte vet är det mycket enklare att prata med en person som vet exakt vilka bekymmer man har och har haft tidigare. Jag har svårt att se att den här centraliseringen kan klara av att motsvara de förväntningarna.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 171

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag hörde inte någon tala om medborgarperspektivet. Varför gör vi de förändringar och förbättringar som vi vill ha till stånd inom IT-systemet? Det är naturligtvis för att vi vill erbjuda medborgarna betydligt effektivare kommunikation och information genom att utveckla stadens

system med e-tjänster. Där står vi i dag bara i början. Det är självklart att staden på ett likvärdigt sätt måste kunna informera medborgarna och erbjuda medborgarna att använda IT-systemet och e-tjänsterna. Vi gör de här förändringarna utifrån medborgarperspektivet.

Man kan alltid möta en centralisering med viss misstänksamhet. Jag har förståelse att man på förvaltningar kan tänka att nu tappar man greppet om detta, men så behöver det absolut inte vara. Staden är ju en enhet. Det är inte så att vi står i motsatsställning till varandra, stadsledningskontoret och den ena eller andra stadsdelsförvaltningen eller andra centrala förvaltningar. Staden är en enhet. Med detta vill vi uppnå bättre kvalitet och se till att vi håller i kostnaderna, vilket vi alltid måste arbeta med.

Oppositionen vill lite grann ha kakan och äta upp den samtidigt. Man godkänner detta delvis, men man säger att det ska vara frivilligt att ansluta sig. Det kan bli ett mischmasch av detta. Då tappar vi en del saker som vi vill uppnå, nämligen enhetlig kvalitet över staden. Det finns de som kan klara det här bra, men det finns andra ställen där kvaliteten är ojämn. Det tror jag att alla kan vara överens om. Risken blir att vi får ökade kostnader och längre ledtider. Hela det här reformarbetet för e-tjänster kan faktiskt bli försenat.

Jag tycker att de delar av oppositionen som har reserverat sig mot detta har trampat snett i den här frågan. Jag känner respekt för de problem som Monika Lindh tar upp. Jag förstår att det kan vara en besvärlig situation, men jag har inte blivit övertygad om att detta löses bättre med ett splittrat ansvar. Behöver vi föra en diskussion med enskilda och privata fastighetsägare tror jag inte att det behöver bli sämre därför att vi har ett centralt ansvar för IT-system och IT-stöd.

Därmed, fru ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 172

M o n i k a L i n d h (s): Jag tror att finansborgarrådet var lite ouppmärksam i början. Jag startade mitt inlägg med att just tala om brukarna och användarna. Det kan väl inte ha undgått någon.

Men ett system blir inte bättre för att man centraliserar i syfte att genomföra konkurrensutsättning. Ett system kan bli mycket bättre om man centraliserar för att öka kvaliteten, säkerheten, effektiviteten och medborgarvärdet.

Anförande nr 173

B o r g a r r å d e t N o r d i n (m): Fru ordförande! Du nämnde brukarperspektivet inledningsvis, Monika Lindh, och det är bra. Men i hela argumentationen sedan tycker jag faktiskt att brukarperspektivet tappades bort. Syftet med det här är inte i första hand upphandling, utan syftet är ett enhetligt, väl fungerande system som är lätt för brukarna, för medborgarna.

Sedan kan vi ha lite olika syn på det här med upphandling, och det brukar vi ju ha i fråga efter fråga. Jag har svårt att se att man inte skulle kunna upphandla en sådan

sak som IT-system och datasystem. Det gör man runt om i samhället, och jag tror att vi kan göra det med framgång också.

Anförande nr 174

A n n M a r i E n g e l (v): De som står närmast stockholmarna och medborgarna är de som arbetar på våra förvaltningar och de som finns ute i verksamheterna. Om de inte känner förtroende för det här systemet, om de inte kan hantera det, hjälper det inte medborgarna. Det är de som ska ge den hjälpen. Det handlar inte bara om ett system och en stad, men det finns ett antal människor som måste involveras i det här systemet och som måste känna att det serverar dem på bästa möjliga sätt. Det har framförts en hel del oro från olika nämnder och förvaltningar. Det har också framförts synpunkter på att en mindre enhet kanske är mer effektiv på vissa ställen. Er berömda frihet att välja gäller tydligen inte de egna förvaltningarna och medborgarna. Där ska man bara bestämma om ett centralt system som ska införas samtidigt för alla utan att vara förankrat. Det är det som vi oroar oss för, och det kommer i sin tur att drabba stockholmarna.

Anförande nr 175

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Vi vet att det finns farhågor. Det gör det alltid vid den här typen av förändringar. Det är inte så konstigt. Det får man föra en dialog om. Jag upplever dock inte att det är ett massivt motstånd. Nu får man nästan det intrycket att det skulle vara ett massivt motstånd från våra anställda mot detta. Jag tror att problem med de här systemen, bristande transparens ibland och bristande förståelse hos medarbetarna kan finnas på det lokala planet hos den enskilda förvaltningen om det inte fungerar bra. Det kan man också råka ut för i ett centralt system om vi inte sköter det rätt. Jag tror inte att det i sig är förenat med vilken typ av system vi har, om vi har ett centralt eller lokalt system. Ett centralt system behöver inte något sätt innebära mindre förståelse och transparens från våra anställdas synvinkel. Det är tvärtom väldigt viktigt att de känner ett stort förtroende för det IT-system vi ska ha i framtiden och för de e-tjänster vi ska erbjuda medborgarna. Det är därför vi gör detta.

Anförande nr 176

S e b a s t i a n C e d e r s c h i ö l d (m): Fru ordförande! Jag tänker inte förlänga debatten mer än nödvändigt. Det är viktigt att komma ihåg att vi har haft när vi har implementerat de här systemen. Det har faktiskt inte fungerat. Vi har exempel på olika tjänster som inte har gått att introducera effektivt i nätet därför att det har varit en för tydlig uppsplittring. Vi ska också komma ihåg att de möjligheter som stadens nya nät förhoppningsvis kommer att ge kommer att innebära att det finns en central överblick över de system som staden totalt har. Om vi inte gör detta kommer vi inte att kunna utnyttja dels det nya fibernätet, dels de olika typer av spännande tjänster som är på gång att utvecklas inom kommunal e-förvaltning.

Om vi tittar på brukarperspektivet skulle jag vilja säga att detta är en nödvändig reform för att verkligen uppnå ett sant brukarperspektiv och få saker och ting att fungera. Vi ser alla till exempel de problem vi har fått för att få i gång datasystemen i

den här salen. Att saker och ting fungerar klanderfritt och har fungerat klanderfritt tror jag inte att man med bästa vilja i världen kan påstå.

Anförande nr 177

M o n i k a L i n d h (s): Det finns en hel del i det här som visst kan bli väldigt bra, Sebastian och Sten. Det tror jag också. Sten pratar fortfarande om brukarperspektivet och medborgarperspektivet. Jag ska läsa upp de första raderna i det här ärendet: För att stadens verksamheter ska kunna skicka och ta emot data mellan varandra och med tjänsteleverantörer samt ha tillgång till Internet krävs en grundläggande kommunikationstjänst.

Redan i ärendets inledning talas väldigt lite om medborgarperspektivet. Det är väl bra att Sten Nordin har lagt till några rader om det under mina synpunkter.

§ 32 Införande av stadsövergripande gemensam IT-service (utl. 2008:134)

Anförande nr 178

M o n i k a L i n d h (m): Fru ordförande, ledamöter! Jag vill ta upp ett par ordningsfrågor. Den ena är att när man talar i mikrofon från bänken blir det ett eko. Man hör sin egen röst i stackato. Det är väldigt irriterande.

Den andra gäller ärendet. Det gäller s. 313. Längst ned på den sidan finns det en avbruten mening som inte återkommer på s. 314. Det saknas alltså delar i ärendet. Då undrar jag om vi behandlar ärendet här i kväll trots att det inte är komplett.

*§ 34 Ny organisation för Stockholms konstråd
Hemställan från kulturnämnden (utl. 2008:136)*

Anförande nr 179

M a t s B e r g l u n d (mp): Fru ordförande och ledamöter! Det är bra att vi får det här ärendet nu och att vi äntligen kan organisera konstrådet på ett konstruktivt sätt så att ledamöterna kan utses lite enklare än tidigare. Då kan vi förhoppningsvis också komma igång med verksamheten i konstrådet efter halva mandatperioden.

Den offentliga utsmyckningen är naturligtvis en viktig fråga för det offentliga stadsrummet. Det är en viktig fråga för politikerna och naturligtvis också för medborgarna. Det är viktigt att vi politiker inte gömmer oss bakom tjänstemännen, och därför tycker jag att det är olyckligt att det har kommit in en beslutsordning som innebär att det är kulturdirektören som har ansvaret för budget och beslut kring utsmyckning av allmänna platser. Jag tycker att beslut i det här ärendet borde ligga på en politisk nivå, lämpligen i kulturnämnden, eftersom det offentliga rummet är en politisk fråga där vi inte ska försöka gömma oss.

Anförande nr 180

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Jag tror att alla vi i kulturnämnden är överens om att det är bra att vi får någon ordning på det här. Det har varit en väldigt trasslig och ogenomtränglig struktur för hur ledamöterna i konstrådet ska utses, och vi hoppas att det kan gå lite smidigare på det här sättet. Denna verksamhet är nämligen oerhört viktig för stockholmarna, eftersom den offentliga konsten ju tillhör det som syns mest av kulturnämndens verksamhet.

Vi får uttrycka en stark förhoppning om att också konstrådet kommer att få möjlighet att fungera. Vi känner en stor oro för den stora omorganisation som har gjorts, där man har centraliserat och slagit ihop verksamheten med Liljevalchs konsthall som ju har ett helt annat slags verksamhetsuppdrag. Det har varit en drastisk minskning av personalen. Det står dock inte i det här ärendet, så jag vill bara uttrycka en förhoppning om att det verkligen kommer att fungera med det nya konstrådet och att rådet kommer att få resurser att arbeta med den offentliga konsten i Stockholm som är en sådan oerhört viktig del av det offentliga rummet.

Anförande nr 181

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tänker inte ta upp någon av de tappade handskarna, eftersom detta är ett helt enigt ärende, vilket jag hoppas att alla har noterat.

Däremot vill jag, för att ingen ska tro att konstrådet har suttit överksamt i två år sedan man upptäckte att valproceduren är rätt bysantinsk, påpeka att så är det inte alls, utan konstrådet sammanträder, fungerar och sköter sina uppgifter på ett utomordentligt sätt, om nu någon skulle ha fått en annan uppfattning av Mats Berglunds inlägg.

§ 35 Komplettering av områden för centralupphandling – bevakningstjänster och larm samt terminalglasögon (utl. 2008:137)

Anförande nr 182

F r e d r i k W a l l é n (kd): Fru ordförande, åhörare, fullmäktigeledamöter! Jag ska yrka bifall till kommunstyrelsens förslag i denna fråga och sedan utbringa kvällens kommunkamerala ”Äntligen!”, för vad avser bevakningstjänster och larm är centralupphandling en väldigt bra angreppsmetod. Jag har personligen upplevt hur man i kranskommuner till Stockholm har kunnat få enormt mycket mer bevakning till en enormt mycket mindre kostnad när man i en stor organisation som en kommun samordnar allting. Man kan även få en högre kvalitet på det om det sköts rätt. Det ligger alltså alldeles rätt både ekonomiskt och kvalitetsmässigt i en så stor och i det här fallet så stark kundaktör som Stockholms stad att just lägga bevakningstjänster och larm centralupphandlade.

Jag har för övrigt inget att anföra mot att vi även ska centralupphandla terminalglasögon. Jag koncentrerade mig dock just på bevakningstjänsterna och larmen, och eftersom jag fick tillfälle att gå upp i frågan ska jag passa på att nämna att jag och eventuellt några till faktiskt har talat för centralupphandling just av bevakningstjänster och larm sedan 1998 i olika sammanhang. Därför tänkte jag också ta åt mig äran för att det här ärendet nu har kommit upp. Är det någon mer som kommer ihåg att de, precis som jag, har tagit upp detta då och då som en bra idé är jag väldigt villig att dela med mig av äran.

*§ 36 Särskild anläggningstaxa för Stockholm Vatten AB
Hemställan från Stockholm Vatten AB (utl. 2008:138)*

Anförande nr 183

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Detta är ett ärende som handlar om att exploatörerna ska betala en särskild anläggningstaxa för att Stockholm Vatten ska få täckning för de investeringar som görs.

I dag betalar exploatörerna bara ungefär 17 procent av kostnaderna när det gäller Stockholm Vattens investeringar och anläggningsinvesteringar i exploaterade områden. Det innebär att VA-kollektivet får stå för kostnaderna för investeringen och räntekostnader. Det här tycker inte vi är speciellt bra, utan det är mycket tydligare och bättre om exploatörerna får betala det investeringen faktiskt kostar via den särskilda anläggningstaxan.

Oppositionen raljerar över det här och säger att vi vill ha låga VA-taxor men inte sänker taxan i det här ärendet heller. Men då blandar man verkligen ihop äpplen och päron. För det första kan man inte sänka taxan innan man vet hur mycket intäkter man får från den särskilda anläggningsavgiften. För det andra handlar det faktiskt om att vi här har en situation där exploatörerna ska betala för den investeringskostnad som Stockholm Vatten har. Hanterar vi det på ett bra sätt kommer det att innebära att vi på sikt kommer att kunna ha en mycket bättre VA-taxa.

Det handlar helt enkelt om att tänka framåt och se till att VA-kollektivet inte subventionerar exploatörerna på det sätt som man faktiskt gör i dag. Jag kan också försäkra att det här inte på något sätt handlar om en smyghöjning av VA-taxan, vilket man också skriver om i oppositionens reservation, utan det handlar tvärtom om att tydliggöra var kostnaden ska ligga och att faktiskt se till att kostnaderna för investeringarna belastar några andra än VA-kollektivet – det vill säga exploatörerna som i och med detta också har möjlighet att i nästa led få tillbaka pengarna för den goda investering som en VA-anslutning faktiskt innebär för exploatörerna.

Med detta vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 184

R e b w a r H a s s a n (mp): Ulla Hamilton nämner oppositionen, men vi var i Stockholm Vattens styrelse eniga i den här frågan. Det stämmer att vi inte har uttalat oss i den här frågan, eftersom anläggningstaxan som Ulla Hamilton säger inte handlar om vattentaxan, och jag har inte uttalat mig i den frågan. Men under 2007 har jag skrivit att nuvarande taxa borde utvärderas efter tre år för att se vad innebär bland annat utifrån miljöperspektivet. I dag står det att 60 procent av kostnaderna ska vara fasta och 40 procent rörliga. Men i den här frågan var vi eniga, hela styrelsen.

Anförande nr 185

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag vill bara göra fullmäktige uppmärksamt på att det Rebwar Hassan nu pratade om var VA-taxan, och det ärende som vi har just nu

handlar om en särskild anläggningstaxa för Stockholm Vatten AB, vilket är en helt annan sak.

Anförande nr 186

R e b w a r H a s s a n (mp): Vänsterpartiet och Socialdemokraterna har skrivit sitt uttalande. Jag vill bara nämna att vi i Stockholm Vatten var eniga om den här taxan. Det handlar om anläggningstaxan, det stämmer. Men jag har nämnt vattentaxan, och jag har angående vattentaxan skrivit att jag begär att Stockholm Vatten ska utvärdera den efter tre år.

§ 37 Motion om genomgång och tillvaratagande av den kompetens som finns bland Stockholms stads personal (utl. 2008:12)

Anförande nr 187

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): ”Äntligen!” hörde vi tidigare. Det här ärendet tog dock inte 24 år; däremot har det tagit 4 år.

Det finns några enkla tankar som ligger bakom detta ärende. Är en förskolechef som har en anställd barnskötare verkligen intresserad av att den barnskötaren har en ingenjörsexamen? Hur intresserad är en chef inom skolan av att en i kökspersonalen har en sjuksköterskeexamen? Hur intresserade är de av att personen också kan ryska, arabiska och engelska?

Det är lite av poängen med den här bilden [bild], och samtidigt lite tanken bakom det svar jag har fått på min motion. Vad är det då för konstig idé jag har föreslagit här? Jo, det är att vi ska försöka få fram en bild av hela den kompetens som finns hos Stockholms stads personal, oavsett om den kompetensen nödvändigtvis är intressant just för deras chef på den plats där de arbetar.

När man kollar med SLK i dag har särskilt människor som är utlandsfödda en tendens att ha mycket högre utbildningar än sina svenska kolleger när de har lägre betalda tjänster. Problemet med detta är just huruvida man tar till vara den kompetens som finns.

Jag har under åren kommit med olika förslag på hur man kan motverka diskriminering, och här fanns ett förslag som egentligen kom från en VD på ett privat företag i Göteborg. Han hade sett rapporterna om taxichaufförer som hade flera utbildningar, inklusive från Sverige, men ändå tvingades köra taxi. Han undrade om inte hans personal kanske motsvarade ett liknande problem. De som arbetade på fabriksgolvet tenderade att vara utlandsfödda, men tjänstemännen var svenskfödda. Han hade också problem med hög personalomsättning och sjukfrånvaro, och han ville komma åt dessa frågor plus kompetensförsörjning. Han satte igång en inventering av personalens kompetens och upptäckte att det fanns många kompetenser som han inte kände till. Detta ledde till att man fick en minskad personalomsättning inom företaget. Man fick också en minskad sjukfrånvaro. Detta är några tankar som kan vara viktiga för Stockholms stad som arbetsgivare.

Dessutom verkade han få en mycket större lojalitet från personalen. Fler fick jobb inom sitt kompetensområde. Den här idén verkar vara omstörtande, i alla fall för Kristina Axén Olin som inte verkade kunna läsa vad remissinstanserna hade sagt. Det fanns till exempel en remissinstans som sade att nej, det här ska inte göras, för vi har utvecklingssamtal med vår personal. Men det är irrelevant för frågan, eftersom poängen i det jag har föreslagit är att man ska göra en kartläggning av den kompetensen som finns hos hela stadens personal och inte bara det chefen känner till om den anställda. Då kan man försöka komma åt problematiken som finns när man har personal som kanske kan användas någon annanstans i staden och kanske inte släpps fram, och man kan kanske också få en bättre utveckling internt i företaget.

Anförande nr 188

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill yrka bifall till oppositionens gemensamma reservation som har lämnats i kommunstyrelsen och därmed också yrka bifall till motionen.

Jag vill också uppehålla mig lite kring att man från remissinstanserna påpekar att personalen får utvecklingssamtal och därmed basta, och då har man arbetat med frågorna. Det är jättebra att personalen får utvecklingssamtal oaktat var man kommer ifrån, men det är inte det motionären kräver i motionen. Därmed kan vi också slå fast att utvecklingssamtal inte på något sätt är synonymt med en kartläggning av personalens kompetens.

Jag brukar framhålla att utvecklingssamtalet alltid är den första nivån i samverkan enligt de avtal som staden har tecknat med personalorganisationerna, och det är samverkansavtalet som sedan reglerar medinflytandet, inte ILS. Det är ett uppföljningsverktyg.

Om vi inte kartlägger personalens kompetens kommer vi aldrig att få fram en helhetsbild över staden. Vi får inte heller en helhetsbild av hur staden använder personalens kompetens. En kartläggning i motionens anda är viktig av flera anledningar. Dels får man reda på individens kompetens, dels får man en bild av vilka behov staden har och kommer att ha framöver för att utveckla och förbättra verksamheterna.

Givetvis skulle motionärens förslag kunna fungera som ett verktyg för att åtgärda strukturell diskriminering, men också för att de facto motsvara de behov som finns i välfärdsverksamheterna - att ha anställda som förutom teoretisk kompetens för sina yrken också har en språkkompetens som faktiskt skulle höja kvaliteten inom våra verksamheter för väldigt många stockholmare i dag.

Jag tycker att motionen också hade krävt ett tydligare svar. Nu är det inte nuvarande finansborgarrådet som har svarat på det här, men vi kanske får höra något nytt från talarstolen snart. De senaste forskningsrapporterna visar också med all tydlighet att den offentliga sektorn diskriminerar när det gäller anställningspolitiken, och det är högst anmärkningsvärt att majoriteten inte har velat arbeta mer med dessa frågor.

Jag vill se förslagen i motionen som en integrationsfråga men inte enbart som det. Det är en viktig personalfråga, men det är också en väldigt viktig kvalitetsfråga för staden.

Anförande nr 189

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Det är klart att Paul Lappalainen i sin motion väcker en synnerligen angelägen fråga. Om vi inte kom ifrån den situation som den träffande satirbilden visar upp skulle det vara ett stort misslyckande. Jag tror att det råder en otroligt bred enighet i denna sal omkring detta.

Jag tror också att både förutvarande och nuvarande finansborgarråd har kunnat läsa vad remissinstanserna har sagt. Det har varit lite varierande. Om det nu har blivit någon väldig betoning på utvecklingssamtalets betydelse tycker jag att man kan

lämna det därhän. Det är viktigt i sig, men det är inte det som är det avgörande – självklart inte. Det räcker inte som något slags kartläggning; därvidlag är vi helt överens.

Men precis som Stadsledningskontoret skriver i sitt yttrande över detta menar de, och menar jag, att ett arbete som avser kartläggning av medarbetarnas kompetens och framtagande av utvecklingsplaner och utvecklingsmöjligheter är en naturlig del i förvaltningarnas strategiska arbete för kompetensförsörjning.

Om det arbetet inte fungerar måste vi vidta åtgärder för att det ska fungera bättre, och jag tror inte att det har kommit så långt än att det fungerar perfekt. Jag tror fortfarande att vi missar kompetens, både hos medarbetare med annan etnisk bakgrund och hos andra medarbetare, men jag tror att vi har kommit väldigt långt på väg i Stockholms stad och att vi som arbetsgivare faktiskt kan uppvisa en hel del goda resultat på det här området med en långvarig erfarenhet och öppenhet och bejakande av att vår skara medarbetare speglar det Stockholm vi verkar i och de stockholmare som vi ska tjäna.

Bakgrunden till att den här motionen anses besvarad är alltså inte någon oenighet i målet utan olika syn på hur vi verkligen arbetar med detta. Kopplat till den tidigare diskussionen om datasystem är det så att vissa saker lämpar sig väl för centrala åtgärder, medan vi måste arbeta mer decentraliserat med andra saker. Vi har ju varit överens om att personalpolitiken ska ha centrala riktlinjer och ramar, men sedan måste det ligga ett väldigt stort ansvar ute i hela systemet, ute i kapilläerna, för att det fungerar i enlighet med de riktlinjer vi har. Sedan får vi följa upp detta, och det kommer vi att fortsätta arbeta med.

Det är mot den bakgrunden, herr ordförande, som vi har yrkat att motionen är besvarad.

Anförande nr 190

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige och finansborgarrådet! Det lite trista med kapilläerna är att när det blir lite kallt där ute så brukar de dra ihop sig, och blodet flödar mycket sämre, när vi nu håller på med sjukvårdsmetaforer ikväll.

Södertörns högskola gjorde en utredning i våras. Om man som arbetssökande hade ett utländskt namn och bodde i Tensta samtidigt som Andersson, Svensson eller Karlsson sökte ett jobb som undersköterska så var det inte Muhammed från Tensta som fick jobbet. Det här är väldigt betecknande för den offentliga sektorn. Alla yrken utom lärare, och det tycker jag är väldigt förvånansvärt, känner sig diskriminerade. En kartläggning av den bakgrund och kompetens som vår personal har skulle kunna vara ett sätt att påbörja arbetet för att få den perfekta personalpolitiken och också den perfekta integrationspolitiken och att åtminstone i det här huset som arbetsgivare visa att just vi inte diskriminerar.

Anförande nr 191

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag vill betona att vi egentligen har samma syn på det här. Skillnaden är bara synen på hur arbetet ska ske i vår organisation och hur det personalpolitiska arbetet även på detta viktiga område ska bedrivas. Där måste det finnas tydliga uppdrag och riktlinjer från kommunfullmäktige som sedan förverkligas ute i förvaltningen och i bolagen. Sedan får vi följa upp att det arbetet fortgår.

Mirja beskriver mycket väl en trist situation som finns många gånger fortfarande. Vi vet att det är så, och vi är överens om att vi ska motverka detta och kunna vara ett föredöme som offentlig arbetsgivare och komma framåt på det. Men skillnaden i synsätt är hur vi jobbar med detta.

Anförande nr 192

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det är trevligt att du är tillbaka, Sten Nordin, men det finns ett problem med tanken. Det är sant att man i dag är enig angående målet. Alla är mycket villigare i dag än för tio år sedan att prata om diskriminering och om hur förfärligt det är. Det som sker å andra sidan är att man inte är villig att göra något åt detta. Här är en idé: Ge i uppdrag till Stockholms stad att kartlägga kompetensen! Det är ett konkret förslag. Så svårt är det inte. Sådant görs i Kanada, sådant görs i andra storstäder. Det görs vid privata företag. Det går att göra här.

Problemet är att man är ovillig att göra något. Man säger att man är emot diskriminering, men man vill inte testa om diskriminering är ett problem i Stockholms stad. Vad är det man gör egentligen?

Anförande nr 193

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Nej, de här frågorna är ingenting som vi hänvisar till högtidstalen, Paul Lappalainen, för det var väl lite det du antydde - att vi är överens men bara i högtidliga deklARATIONER, samtidigt som vi inte gör någonting.

Det är alldeles precis tvärtom. Det effektiva arbetet här tror vi fortfarande bedrivs decentraliserat men under central övervakning från kommunfullmäktige och våra personalpolitiska enheter. Sista ordet i hur vi ska arbeta vidare med det här är inte sagt ännu, men jag har inte av denna motion blivit övertygad om att vi nu ska dra igång en stor central kartläggning och därmed så att säga underkänner det arbete som pågår decentraliserat.

Anförande nr 194

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare om det skulle råka finnas några! Vi kan bli mycket, mycket bättre på de här frågorna, och det är vi eniga om. Även om det har gått framåt har det gått alldeles för långsamt. De stora förlorarna är inte bara de människor som inte får möjlighet att utvecklas i sitt jobb, utan det är faktiskt också staden som inte kan tillgodogöra sig och ha nytta av den kompetens som ändå finns. Det är ett slöseri både med människor och med kunskap.

Men när det är sagt tror inte jag att ett centralt register löser det här. Det hjälper inte att ha ett register. Frågan är vad man skulle göra med det. Då är det väldigt viktigt hur det ser ut ute på fältet. Det är klart att det inte hjälper med enbart utvecklings-samtal, men jag tycker ändå att det är att undervärdera våra chefer när man tror att det finns ett egenvärde i att behålla någon på en barnskötartjänst, fastän personen kanske har en betydligt bättre utbildning. Det är klart att det är roligt att se sina medarbetare utvecklas, men vi får inte bara fastna i dem som redan har en utbildning. Det finns också människor som vill mer och som vill gå vidare i sitt jobb, och det måste vi också se till att stödja.

Ett register på så väldigt många människor där det dessutom är en hel del personal-omsättning kräver oerhörda resurser för att hållas aktuellt - vilka har bytt jobb, vilka har avancerat och så vidare.

Jag tror alltså att vi är eniga om målet, men jag är lite förvånad när jag ser er på andra sidan som tror att en sådan här kartläggning skulle vara en lösning. Den här motionen lades ju, som Paul Lappalainen själv påpekade, fram 2004. Det fanns alltså många tillfällen att skriva fram det här ärendet. Men jag förstår inte: Om ni tycker att just ett sådan här register är lösningen, varför genomförde ni det inte då?

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 195

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Om man ska kunna ta fram åtgärder för att åtgärda ett problem brukar det krävas en kartläggning så att vi vet hur situationen egentligen är inom våra verksamheter. Det finns inte ett ord om att ha ett register någonstans. Däremot måste det finnas en kartläggning innan man kan börja åtgärda, annars kommer vi att prata om detta om tio år, och vi har inte fått någon förändring i det.

Anförande nr 196

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag tror att vi har ganska väl klart för oss hur det ser ut på många ställen, även om det inte är fullt så kartlagt som du skulle vilja. Men om det är så angeläget så undrar jag: Varför gjorde ni inte det då?

Anförande nr 197

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Om man ogillar denna idé och vill hävda att det är ett register ska man avslå ärendet och inte låta som att vi alla är eniga om målet, vi ska ha en bra miljö och älska varandra och allt möjligt. Men jag har föreslagit en kartläggning av kompetensen och att personalpolitiska enheten ska ta fram någon idé kring hur man kan arbeta med frågan. Om man inte gillar det, *fine* - avslå det!

Huruvida jag har haft flera ärenden som har legat både genom höger- och vänsterregeringar: Så småningom kommer de fram. Så småningom blir de verklighet. Det skulle vara intressant om jag såg att högern någon gång tog den här frågan på ett seriöst sätt.

Anförande nr 198

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Paul Lappalainen, jag vill nog ändå påstå att vi är många som känner att vi jobbar seriöst med den här frågan, och det finns mycket kunskap. Du har mycket kunskap, andra har faktiskt också mycket kunskap. Det finns fler som också är insatta i den här frågan.

Jag tycker att det bara är att jobba framåt, och jag tycker nästan att du är lite för tålmodig. Du sade att du har lagt fram många motioner, och det tar tid, men någon gång kommer de väl fram. Jag hoppas att vi ska komma lite snabbare fram när det gäller diskrimineringen.

Anförande nr 199

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ni vet alla att vi brukar använda fina uttryck som ”personalen är vår främsta resurs”. Vi vet att det är så, men det är naturligtvis viktigt att man visar det i ord och handling. Det är säkert så som Paul Lappalainen med flera säger att det finns personer runt om i våra verksamheter som har en kompetens som inte till fullo utnyttjas, och det måste vi tillgodose. Det handlar även om chefs- och ledarutveckling, att vi ser till att arbetet med mångfalds- och jämställdhetsfrågorna verkligen får den framträdande plats som de behöver. Det är ju inte så att till exempel en utbildning gör en person lämplig för ett visst arbete, utan det är hela personligheten och det som är runt omkring som till syvende och sist ska sammanvägas innan man tar ställning till om en person är lämplig för det enskilda arbetet.

Därför tycker jag att det är lite märkligt att man förringar de utvecklingssamtal som nämns både i borgarrådets svar och i Stadsledningskontorets svar tidigare, för det är ändå just i samverkan under ett utvecklingssamtal som man kan göra en plan för utvecklingen för den enskilda individen. Där kan det naturligtvis komma fram om kompetensen som inte utnyttjas utifrån den utbildning som personen har. På det sättet sker ju en kartläggning ute på den enskilda arbetsplatsen så att chefer och ledare får en samlad bild av hur det ser ut just där för att vid en omorganisation eller under arbetets gång kunna se till att en person erbjuds ett annat arbete utifrån sin kompetens.

Jag tror inte på stora, övergripande kartläggningar i det här fallet, utan här tror jag verkligen att det är viktigt att man ser den enskilda människan i det samtal som utvecklingssamtalet är och inte alls förringar det arbetet – om det inte är så att inte samtalen sker på ett sätt som vi alla skulle vara nöjda med, men det ingår också i den utbildning som våra chefer och ledare genomgår, inte minst det som pågår just nu.

Om vi tittar enbart på det som handlar om etnicitet har vi gjort en del försök i staden, inte minst när det gäller chefer och ledare. Vi vill få in fler chefer och ledare med annan kulturell bakgrund. Den utvärdering som gjorts har inte varit helt enkel. En del tyckte att det var jättebra och att man sedan hade möjlighet att gå vidare, medan andra faktiskt valde att inte gå vidare som chefer och ledare trots att man fått genomgå den här utbildningen.

Det enskilda utvecklingssamtalet med varje enskild medarbetare, där man gör upp utvecklingsplaner för hur man ska kunna tillgodose den enskildes önskemål men

också naturligtvis noggrant följa den kompetens som den enskilda har, tror jag är det viktiga.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 200

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker väldigt illa om att man lägger saker i min mun som jag inte har sagt. Jag har sagt att det är bra med utvecklingssamtal! Jag förringar dem inte. Men om vi ska diskutera och åtgärda diskriminering behövs det mer än utvecklingssamtal!

Anförande nr 201

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Du behövde inte ta åt dig om du inte hade uttryckt dig så. Jag sade att i det här samtalet och i den här debatten har det framförts en förringande attityd till utvecklingssamtalen, och jag vill fortfarande understryka att de är viktiga och många gånger kan utnyttjas på ett helt annat sätt.

Anförande nr 202

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Jag yrkar för Vänsterpartiets del bifall till den gemensamma reservationen från s, mp och v.

Anförande nr 203

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): En gång till: Vad är det vi är överens om? Vi är överens om att alla är emot diskriminering – jättetrevligt. Jag har inte förringat utvecklingssamtal, samtidigt som de har ganska lite med diskriminering att göra. Det är jättebra om cheferna inte diskriminerar i utvecklingssamtal, men det är en annan fråga som kanske hör till en annan motion.

Problemet är att vi alla inte är överens om att diskriminering ska stoppas, diskriminering ska kosta, diskriminering ska synliggöras. Vad är det som har hänt under de sista åren? Vi har börjat få nya typer av att man säger att det inte är avslag. Alla mina motioner är besvarade. Taktiken är att majoriteten är emot diskriminering, de gör lite trevliga saker, och därmed är motionen besvarad, detta oavsett om det gäller att testa huruvida vi har ett problem med diskriminering eller något annat. De bara besvarar. Sedan kommer man till klausuler: Vi är för en klausul, men vi ska försvaga den klausul som finns. Vi är emot krograsism. Vi ska dra in tillstånd. Men vi ska försvaga det arbete som har gjorts.

Vi har en integrationsberedning som träffas möjligtvis två tre gånger per år och knappast är relevant för någonting. Vi var med och startade Europeiska koalitionen av städer mot rasism. De har ett stort möte i nästa vecka – 70-80 städer. Men Stockholm är inte med. Stockholm känner knappast till att det sker. Då är det ett problem, och då undrar vi över det här med avsikter. Vad är det som menas med att göra någonting? När ska ni göra någonting? Om ni föreslår någonting som verkar lite bra kommer jag att ropa hurra. Men jag ser det aldrig. Jag ser bara prat. Det är trevligt det också; det är en stor skillnad mot för tio år sedan. Då var förnekelsen

normen i det här rummet. Och problemet är ibland normerna, vad man får säga och inte säga. Ibland måste man börja med frågan Vad gör vi som makthavare?

§ 38 Införande av stadsövergripande gemensam IT-service (utl. 2008:134)

Anförande nr 204

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Denna sena timma vill jag yrka bifall till Vänsterpartiets reservation i det här ärendet.

Vi vill avslå ärendet som det ser ut i dag. Vi tycker att det är en väldigt stor och viktig fråga för staden. Det är säkert bra att standardisera IT-verktygen. Det finns fördelar med en viss gemensam IT-service, men det här är en så pass stor förändring att man innan man genomför den måste ha någon sorts försöksverksamhet, man måste utvärdera den, och man måste låta dem som tycker att de har en väldigt bra fungerande verksamhet behålla den tills vidare.

Det är väldigt viktigt att denna IT-service finns geografiskt nära arbetsplatsen, inte minst när det gäller stadsdelsnämnderna. Man måste ha de krav på service och tillgänglighet som man har i dag. Vi tycker att det är väldigt dåligt presenterat vad det här skulle kunna innebära även ekonomiskt, på vilket sätt det skulle bli så mycket bättre och hur det skulle kunna bli billigare.

Vi väntar på en utvärdering av löneadministrationen som man har centraliserat trots att det har blivit dyrare för flera stadsdelsförvaltningar. Vi vill också påpeka att staden har gjort en medarbetarundersökning, och då får den serviceförvaltningen sämst betyg. Det visar att det finns många problem med detta. Vi tycker att man ska utvärdera centraliseringen av löneadministrationen – blev det bättre, blev det billigare, vad blev det för konsekvenser – innan man fortsätter centralisera.

Däremot kan man mycket väl börja med allt det som Stadsledningskontoret räknar upp på sidan 314, vad man kan göra innan man har fattat de avgörande besluten. Man ska sammanställa nuläge, inventera problemområden, inventera utrustning, kompetenskartlägga personalen – väldigt mycket av det måste göras i staden för att få ihop det här. Men vi tycker att det här sker i fel ordning, innan man fortsätter att centralisera utan att granska det man redan har gjort och utan hänsyn till personalen och därmed också till medborgarna.

Vi hoppas att man ska kunna göra det här stegvis och att man ska börja med en försöksverksamhet.

Bifall till Vänsterpartiet!

Anförande nr 205

M a t s B e r g l u n d (mp): Herr ordförande! Jag skulle vilja börja med att föreslå bifall för Miljöpartiets reservation i borgarrådsberedningen, där det bland annat framgår att vi är positiva till förslaget i stort, det vill säga att samordna IT-servicen i staden.

Att klumpa ihop och centralisera IT-servicen innebär trots allt att man dels måste göra det med ett mått av försiktighet, dels med ett ganska stort mått av konstruktivi-

tet. Bland annat tycker jag att det saknas en hel del om säkerhet i ärendet. Det står lite grann, men inte så himla mycket, om IT-säkerhet. Nu är jag inte någon expert på detta, men jag får hoppas att de som hanterar den klarar av det, även om vi nog kan förvänta oss en del virus och så vidare ändå.

En annan fråga handlar om flexibiliteten framför allt för förvaltningarna och nämnderna. Det framgår av remissvaren en hel del oro hos stadsdelsnämnderna och förvaltningarna kring det här. Jag själv är ersättare i stadsarkivutskottet. Stadsarkivet är en liten förvaltning men en förvaltning som har kommit långt i de här frågorna. Jag tycker att deras remissvar är väl värt att läsa av flera skäl, bland annat för att de är lite oroliga för att flexibiliteten ska försvinna och att de med sina många databaser och olika system inte riktigt ska kunna upprätthålla dem på ett bra sätt. De pratar om verksamhetsspecifika behov bland annat och små förvaltningars behov. Det är väl värt att tänka på.

Här måste man också tänka på hur upphandlingen sker: att de små förvaltningarna är med i upphandlingen vilket vi också skriver i vår reservation.

En ytterligare sak som jag vill lyfta fram är att man bör öppna för ett plattformsoberoende för Mac, PC och även Linux när man nu gör en sådan här jättestor övergripande reform och inte låsa fast sig i det Windows-beroende vi har nu. Ska man bygga en infrastruktur så bör man bygga en infrastruktur för också Mac och Linux. Jag skulle vilja fråga ansvarigt borgarråd hur ni tänker kring dessa frågor: Vill ni fortsätta ge en osund konkurrensfördel åt Microsoft eller ska man öppna också för andra?

Anförande nr 206

Borgarrådet **N o r d i n** (m): Herr ordförande! Jag har lite svårt att se att vi på politisk nivå skulle fastslå de tekniska systemen och sådant. Innan man beslutar om sådan bör vi låta andra utröna detta.

När det gäller själva grunddebatten är åsiktslinjerna ganska väl kända efter kvällen diskussion, så jag ska inte förlänga den så mycket. Jag vill dock bara påpeka att vi inte är först med att genomföra det här, utan det finns andra städer som har gjort likartade förändringar när det gäller IT-systemen. Malmö och Västerås kan nämnas, och hos båda två är erfarenheterna goda av att man har gjort detta. Man har vunnit både på kvalitet och på lägre pris.

Sedan kan man säkert dra erfarenheter från båda när det gäller olika saker som hade kunnat göras bättre. Från Malmö säger man bland annat, enligt vårt stadsledningskontor, att där var det inte tvingande från början, men det tycker man var ett misstag. Ska ett sådant här system vinna i effektivitet och kvalitet måste alla vara med från början.

Med de orden yrkar jag bifall till kommunstyrelsen, herr ordförande!

Anförande nr 207

M a t s B e r g l u n d (mp): Sten Nordin, det var tråkigt att du inte kunde bekräfta att man öppnar för fler plattformar. Du säger att det inte är ett politiskt beslut, men jag tycker absolut att det är ett politiskt beslut. Vi har ju ärendet här och har möjlighet att besluta om det. Och beslutar vi inte för att öppna för fler plattformar så beslutar vi att fortsätta stödja Microsoft, och det tycker jag är tråkigt. Jag tycker att det är dåligt både för stadens förvaltningar att de inte ska kunna välja själva, och det är dåligt också för medborgarna att inte själva kunna välja till exempel digitala produkter som framställs av förvaltningarna, att man inte kan göra det på dubbla plattformar.

Anförande nr 208

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, ledamöter! Det var väldigt bra att vi fick den där saknade sidan, för den innehåller nämligen förslag till genomförande. Där framstod det väldigt tydligt hur otydligt det här ärendet är.

I huvudärendet, på sidan 314, skriver Stadsledningskontoret att staden måste ta ställning till vad som ska uppnås med en konsolidering av verksamhet och organisation. Det är en förutsättning. Men i det uppdrag som Stadsledningskontoret fick för ett och ett halvt år sedan, nämligen den 16 april 2007, sade man att kommunstyrelsen fick i uppdrag att konsolidera och standardisera stadens IT-infrastruktur och förbereda inför en stadsövergripande gemensam IT-service.

Nu kommer Stadsledningskontoret tillbaka och säger att staden borde ha bestämt vad som ska uppnås med en konsolidering av verksamheten.

Samtidigt säger man i genomförandedelen i ärendet att det nog är bäst att en tänkt extern leverantör ges i uppdrag att genomföra konsolidering och standardisering. Det blir lite rörigt och svårt att förstå. Det är kanske jag som är dum, men jag tror inte det.

Stadsledningskontoret säger också att det finns en massa andra saker som man måste göra innan man liksom kan komma till skott, och det är en hel sida. Det är alltså sju stora uppdrag som man måste genomföra innan man kommer till skott med detta. Så jag undrar: När ska det här bli av egentligen? Uppdraget formulerades för ett och ett halvt år sedan, och nu kommer man tillbaka och säger att det finns väldigt mycket att göra.

Bifall till vår reservation!

Anförande nr 209

A n n - S o f i M a t t h i e s e n (mp): Ordförande, ledamöter, åhörare! Jag vill också yrka bifall till Yvonne Ruwaidas reservation i det här ärendet.

Som ledamot i många, många år i stadsdelsnämnden redan från början har jag sett hur det fungerar ute i stadsdelarna, och vad jag är rädd för här är det att man visst kan spara en massa på att få enhetliga system och så vidare, men man får inte spara på helpdesk och sådant för dem som ligger långt ute i periferin som stadsdelarna gör.

Det kan innebära en stor förlust därför att det är mycket arbetstid som går åt när man inte får hjälp direkt. Man talar om att man ska minska antalet anställda med 50 procent, och då hoppas jag att det avser dem som arbetar med nätet och så vidare, för det får inte bli så att man minskar på dem som hjälper användarna. Där måste man verkligen se till att man ökar kvaliteten i stället för att spara för mycket.

Anförande nr 210

E r i k W a s s é n (fp): Jag kan avslöja att mitt anförande kommer att följas av en fråga till borgarrådet Nordin. Detta kan väl få de flesta i salen att lyssna.

Jag är affärsjurist och som sådan medlem i Sveriges advokatsamfund. Vi har mycket stränga regler när det gäller IT-säkerhet och sekretess och sådant när det gäller klientuppgifter. Jag sköter mina affärer på en av de större affärsbankerna, och eftersom min pappa är åldrig sköter jag också hans affärer på en annan av de stora affärsbankerna. Förra året deklarerade jag på Internet. Jag tycker att jag är ganska datorvan, om jag uttrycker det så.

Men när det gäller att logga in på stadens intranät med den dator som Stadsledningskontoret eller vem det nu är har tillhandahållit mig har jag bara lyckats några gånger. Nu har jag gett upp. När lösenorden skulle bytas hela tiden, och jag insåg att man inte kan skriva ned dem på ett papper och förvara bredvid datorn tog det förstås inte många veckor förrän jag glömde bort dem. Numera är jag helt utestängd från stadens intranät. Jag kan inte läsa debattprotokollen och inte ta del av den information som möjligtvis finns där för oss. Min e-post till Stadshuset står oläst.

Vad vill jag med detta? Jo – jag skulle vilja fråga finansborgarrådet om det är så att det här blir bättre om jag röstar ja i dag. Eller ska jag avstå?

Anförande nr 211

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Det finns vissa frågor som kan få de sista icke vita finansborgarrådshåren att bli vita, och det är så klart den här typen av frågor. Det här måste självklart bli bättre! Om man bara tänker på reaktionen här i salen när Erik Wassén tog upp den här problematiken är det väldigt tydligt att här är någonting som måste förbättras.

Så, ja – rösta ja till det här så ska det bli bättre!

Anförande nr 212

M o n i k a L i n d h (s): Erik, jag tror att vi kan bilda en allians över blockgränserna här, men dessvärre tror jag inte du kommer att få veta svaret, för jobbet kommer inte att vara klart under den här mandatperioden.